

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE FOMENT

- 17236** *Ordre FOM/2872/2010, de 5 de novembre, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció dels títols habilitadors que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat en la circulació, així com el règim dels centres homologats de formació i dels de reconeixement mèdic d'aquest personal.*

ÍNDEX

- Títol I. Disposicions generals.
- Article 1. Objecte.
 - Article 2. Personal afectat.
 - Article 3. Llicència, certificats i habilitacions exigits per exercir funcions relacionades amb la seguretat en la circulació a l'àmbit ferroviari.
 - Article 4. Centres homologats de formació.
 - Article 5. Centres homologats de reconeixement mèdic.
- Títol II. Personal de circulació.
- Article 6. Principis generals.
 - Article 7. Tipus d'habilitació.
 - Article 8. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions de circulació.
 - Article 9. Obtenció de les habilitacions.
 - Article 10. Validesa de les habilitacions.
 - Article 11. Suspensió i revocació de les habilitacions.
- Títol III. Personal d'infraestructura.
- Article 12. Principis generals.
 - Article 13. Tipus d'habilitació.
 - Article 14. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions d'infraestructura.
 - Article 15. Obtenció de les habilitacions.
 - Article 16. Validesa de les habilitacions.
 - Article 17. Suspensió i revocació de les habilitacions.
- Títol IV. Personal d'operacions del tren.
- Article 18. Principis generals.
 - Article 19. Tipus d'habilitació.
 - Article 20. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions d'operacions de tren.
 - Article 21. Obtenció de les habilitacions.
 - Article 22. Validesa de les habilitacions.
 - Article 23. Suspensió i revocació de les habilitacions.
- Títol V. Personal responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari.
- Article 24. Principis generals.
 - Article 25. Habilitació de responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari.

Article 26. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir l'habilitació de responsable de control del manteniment de material rodant.

Article 27. Obtenció de l'habilitació.

Article 28. Validesa de l'habilitació.

Article 29. Suspensió i revocació de l'habilitació.

Títol VI. Personal de conducció.

Capítol I. Règim general. Certificació de maquinistes.

Article 30. Certificació de maquinistes. Llicència i certificats.

Capítol II. Llicència.

Article 31. Llicència.

Article 32. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir la llicència de maquinista.

Article 33. Programes de formació.

Article 34. Proves d'avaluació.

Article 35. Obtenció de la llicència.

Article 36. Validesa de la llicència.

Article 37. Suspensió i revocació de la llicència.

Capítol III. Certificats.

Article 38. Certificats.

Article 39. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir els certificats de conducció.

Article 40. Programes de formació i proves d'avaluació per obtenir els certificats.

Article 41. Validesa.

Article 42. Suspensió i revocació dels certificats.

Article 43. Supervisió dels maquinistes per les entitats ferroviàries.

Títol VII. Obligacions de les entitats ferroviàries. El responsable de seguretat en la circulació.

Article 44. Obligacions de les entitats ferroviàries.

Article 45. Condicions per ser responsable de seguretat en la circulació i les seves competències.

Títol VIII. Avaluació dels procediments de formació i examen.

Article 46. Avaluació independent.

Títol IX. Centres homologats de formació de personal ferroviari.

Capítol I. Règim general.

Article 47. Concepte i àmbit.

Article 48. Funcions.

Article 49. Règim de funcionament dels centres homologats en matèria de la llicència de conducció.

Article 50. Règim de funcionament dels centres homologats en matèria d'habilitacions i certificats de personal ferroviari.

Article 51. Obligacions dels centres homologats de formació.

Article 52. Convocatòria d'exàmens. Examinadors.

Article 53. Règim d'inspecció.

Capítol II. Règim d'homologació dels centres de formació.

Article 54. Homologació. Requisits per obtenir-la.

Article 55. Criteris per valorar la competència professional i la capacitat tècnica.

Article 56. Criteris per valorar la capacitat financera i la cobertura de responsabilitat civil.

Article 57. Procediment d'homologació.

Article 58. Validesa de l'homologació.

Article 59. Suspensió i revocació de l'homologació.

Títol X. Centres homologats de reconeixement mèdic de personal ferroviari.

Capítol I. Règim general.

Article 60. Concepte i àmbit.

Article 61. Funcions.

Article 62. Proves de valoració de la capacitat psicofísica.

Article 63. Emissió de certificats d'aptitud psicofísica.

Article 64. Validesa dels certificats d'aptitud psicofísica.

Article 65. Obligacions del centre de reconeixement mèdic.

Article 66. Règim d'inspecció.

Capítol II. Règim d'homologació dels centres de reconeixement mèdic.

Article 67. Requisits per a l'homologació.

Article 68. Criteris per valorar la competència professional i la capacitat tècnica.

Artículo 69. Criteris per valorar la capacitat financera i la cobertura de responsabilitat civil.

Article 70. Procediment d'homologació.

Article 71. Validesa de l'homologació.

Article 72. Suspensió i revocació de l'homologació.

Disposició addicional primera. Dret d'acreditació de la formació, qualificació i experiència prèvia del personal ferroviari.

Disposició addicional segona. Aplicació al personal aliè a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries que exerceixi la seva activitat a les connexions de la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'esmentada entitat amb altres xarxes.

Disposició addicional tercera. Reconeixement de les llicències de maquinistes expedides per altres estats membres de la Unió Europea.

Disposició addicional quarta. Excepcions al règim general dels certificats o les habilitacions de conducció.

Disposició addicional cinquena. Alteracions de la condicions psicofísiques del personal ferroviari.

Disposició addicional sisena. Controls per a detecció de consum d'alcohol i d'indicis analítics de consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives.

Disposició addicional setena. Establiment d'itineraris formatius bàsics.

Disposició addicional vuitena. Registre i intercanvi d'informació.

Disposició addicional novena. Reemborsament de les despeses de formació dels maquinistes.

Disposició addicional desena. Condicions excepcionals de capacitat psicofísica i requisits mèdics.

Disposició addicional onzena. Habilitacions de pilot de seguretat i d'operador de maquinària d'infraestructures.

Disposició addicional dotzena. Inclusió en el sistema de gestió de la seguretat.

Disposició transitòria primera. Equivalència de titulacions acadèmiques a efectes laborals.

Disposició transitòria segona. Règim aplicable al personal ferroviari que presta els seus serveis a l'entitat pública empresarial Ferrocarrils de Via Estreta (FEVE).

Disposició transitòria tercera. Convalidació al personal de RENFE dels requisits de nivell acadèmic mínim exigibles per accedir a la formació per als títols i les habilitacions.

Disposició transitòria quarta. Accés als títols de conducció del personal pertanyent a altres empreses ferroviàries diferents de RENFE-Operadora.

Disposició transitòria cinquena. Règim aplicable al personal de les entitats prestadores de serveis addicionals, complementaris i auxiliars.

Disposició transitòria sisena. Personal no pertanyent a entitats ferroviàries.

Disposició transitòria setena. Autoritzacions per a determinat personal ferroviari.

Disposició transitòria vuitena. Vigència temporal del títol V de l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol.

Disposició transitòria novena. Adequació dels títols habilitadors de l'actual Ordre a la normativa comunitària.

Disposició derogatòria única. Derogació normativa.

Disposició final primera. Hores de formació dels cursos formatius de llicència i certificats del personal de conducció.

Disposició final segona. Adaptació de denominacions.

Disposició final tercera. Entrada en vigor.

Disposició final quarta. Autorització a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

Annex I. Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal de circulació.

Annex II. Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal d'infraestructura.

Annex III. Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal d'operacions del tren.

Annex IV. Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal de conducció.

Annex V. Programa de formació i proves d'avaluació de maquinistes.

Annex VI. Models de llicència i de certificat de conducció.

Annex VII. Titulacions exigibles.

L'article 60.1 de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari, estableix que el personal que presti els seus serveis a l'àmbit ferroviari ha de tenir una qualificació que li permeti realitzar les seves funcions amb les degudes garanties de seguretat i eficiència. Per la seva banda, l'apartat 2 d'aquest mateix article estableix que una ordre del Ministeri de Foment ha de ser la que determini les condicions i els requisits per obtenir els títols habilitadors necessaris per exercir les funcions relacionades amb la seguretat a l'àmbit ferroviari, així com el règim d'autorització i funcionament dels centres per a la formació d'aquest personal.

Aquesta previsió legal la va desplegar l'Ordre FOM/2520/2006, de 27 de juliol, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció de títols i habilitacions que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat, així com el règim dels centres de formació del personal esmentat i dels de valoració de la seva aptitud psicofísica.

La present Ordre pretén complir un doble objectiu, d'una banda, transposar al nostre ordenament jurídic la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell de 23 d'octubre de 2007, sobre la certificació dels maquinistes de locomotores i trens en el sistema ferroviari de la Comunitat, i d'una altra, aclarir i definir determinades qüestions que regulava l'Ordre FOM/2520/2006, que ara es deroga.

Segons apunta l'article 28 de la dita Directiva, en cas de presentació i adopció de propostes legislatives de la Comissió Europea sobre un sistema de certificació per als altres membres de la tripulació a bord dels trens que exerceixin tasques d'importància per a la seguretat, cal procedir al seu seguiment i a la modificació de la present Ordre de conformitat amb el que s'hagi adoptat per a l'àmbit de la Unió Europea, tot això amb la finalitat d'augmentar la lliure circulació dels treballadors i la seguretat dels ferrocarrils.

Davant les possibles mesures que la Comissió Europea estableixi en relació amb les condicions i els criteris d'aplicació de la Directiva 2007/59, s'ha de preveure la possibilitat d'incorporar-les i adequar-les a la normativa espanyola, amb la finalitat de propiciar tota la

harmonització que sigui possible i d'evitar que els espanyols trobin restriccions que no s'apliquin en la majoria dels altres estats de la Unió Europea.

El Reial decret 918/2010, de 16 de juliol, pel qual es modifica el Reial decret 810/2007, de 22 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament sobre seguretat en la circulació de la xarxa ferroviària d'interès general, ja va incorporar al dret espanyol l'apartat 3 de l'article 2 de la Directiva 2007/59, única part de la Directiva que per la seva naturalesa i el seu contingut es va considerar que s'havia de recollir en una norma de rang superior al d'ordre ministerial.

L'Ordre s'estructura en deu títols que es divideixen, al seu torn, en capítols.

El títol I en determina l'objecte i regula el règim general aplicable al personal ferroviari i als centres homologats de formació i als centres homologats de reconeixement mèdic de personal ferroviari.

El títol II recull el règim aplicable a les habilitacions del personal de circulació, el títol III determina el règim aplicable a les habilitacions relatives al personal d'infraestructura, el títol IV preveu el règim aplicable a les habilitacions del personal d'operacions del tren i el títol V estableix el règim aplicable a les habilitacions al personal responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari.

Els títols esmentats al paràgraf anterior fan referència als diferents tipus d'habilitació, als requisits mínims exigibles, a les condicions per a l'obtenció, així com a la seva validesa, suspensió i revocació.

El títol VI estableix la regulació relativa al personal de conducció o maquinista. Aquest títol es divideix, al seu torn, en tres capítols, que fan referència, respectivament, a l'establiment del règim general aplicable i a la certificació del personal que realitza funcions de conducció, a la llicència de conducció de vehicles ferroviaris, les condicions per a la seva obtenció, validesa i suspensió o revocació i els certificats de conducció requerits per exercir les seves funcions.

Per la seva banda, el títol VII determina les condicions i els requisits mínims que han de complir tots el qui tinguin les funcions de responsable de seguretat en la circulació en el si d'una empresa ferroviària, així com les obligacions de les entitats ferroviàries.

El títol VIII estableix l'avaluació dels procediments de formació i examen dels coneixements professionals del personal ferroviari.

El títol IX estableix el règim general dels centres homologats de formació de personal ferroviari i el seu règim d'homologació i el títol X regula el règim general dels centres homologats de reconeixement mèdic de personal ferroviari i el seu règim d'homologació.

Així mateix, aquesta Ordre incorpora dotze disposicions addicionals, nou de transitòries, una de derogatòria i quatre disposicions finals.

Finalment, el text es completa amb set annexos que fixen, respectivament, les condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal de circulació, del personal d'infraestructura, del personal d'operacions del tren, del personal de conducció, el programa de formació de maquinistes, els models de llicència i de certificat de conducció i les titulacions exigibles.

Finalment, en la tramitació d'aquesta Ordre han estat escoltats les entitats ferroviàries i altres interessats en el sector ferroviari, inclosos els sindicats més representatius del sector, el Consell Nacional de Transports Terrestres, del Ministeri d'Educació, i del Ministeri de Sanitat i Política Social.

En virtut d'això, amb l'aprovació prèvia de la ministra de la Presidència i d'acord amb el Consell d'Estat, dispenso,

TÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

La present Ordre té per objecte:

1) L'establiment de les condicions, els requisits i el procediment per obtenir la llicència i els certificats de conducció i les habilitacions necessàries per exercir les funcions

relacionades amb la seguretat en la circulació a l'àmbit de la xarxa ferroviària d'interès general.

2) La regulació, exclusivament, de les competències professionals vinculades a l'activitat ferroviària, les quals s'obtenen mitjançant la qualificació suficient que permeti prestar el servei ferroviari amb les degudes garanties de seguretat i eficiència, i no n'és objecte l'establiment de les bases que defineixin una classificació laboral i professional que afectin els treballadors que exerceixin l'activitat en el sector ferroviari.

3) L'establiment de les condicions i els requisits del règim d'autorització i funcionament dels centres homologats de formació del personal que realitzi funcions de seguretat en la circulació a l'àmbit ferroviari.

4) L'establiment de les condicions i els requisits del règim d'autorització i funcionament dels centres homologats de reconeixement mèdic capacitats per valorar l'aptitud psicofísica d'aquest personal.

Article 2. *Personal afectat.*

1. Als efectes de la present Ordre, s'estableixen per al personal que a l'àmbit ferroviari hagi de realitzar funcions relacionades amb la seguretat en la circulació, en funció de la seva qualificació professional, els grups següents d'activitat:

- a) Personal de circulació.
- b) Personal d'infraestructura.
- c) Personal d'operacions del tren.
- d) Personal de conducció.
- e) Personal responsable de control del manteniment de material rodant.

2. L'activitat del personal de circulació inclou, entre d'altres, l'exercici de les funcions de gestió i control, inclosa la regulació, del sistema de circulació ferroviària.

3. L'activitat del personal d'infraestructura abraça l'exercici, entre d'altres, de les funcions de manteniment, control, operació de vehicles d'infraestructura i vigilància de la seguretat en la circulació ferroviària durant la realització de treballs sobre la infraestructura ferroviària.

4. L'activitat del personal d'operacions del tren consisteix en l'exercici de funcions que garanteixin la seguretat en les operacions necessàries per a la circulació dels trens, com ara la formació de trens o la manipulació i el condicionament de la càrrega als trens o la seva descàrrega.

5. L'activitat del personal de conducció, o maquinista, consisteix, fonamentalment, en el maneig i la conducció sobre la xarxa ferroviària d'interès general d'unitats tractores ferroviàries, siguin de tipus convencional o automotrius, de manera autònoma, responsable i segura.

6. L'activitat del personal responsable de control del manteniment de material rodant consisteix a emetre les acreditacions que al vehicle ferroviari corresponent s'han realitzat totes les intervencions i operacions de conformitat amb el pla de qualitat del centre homologat de manteniment de material rodant i en nom d'aquest centre.

Article 3. *Llicència, certificats i habilitacions exigits per exercir funcions relacionades amb la seguretat en la circulació a l'àmbit ferroviari.*

1. Per exercir funcions relacionades amb la seguretat del trànsit ferroviari, el personal que les hagi de realitzar ha de tenir els títols habilitadors corresponents de conformitat amb el que es disposa a continuació:

a) El personal de circulació ha d'obtenir l'habilitació corresponent atorgada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, de la manera que estableix el títol II d'aquesta Ordre.

b) El personal d'infraestructura ha d'obtenir l'habilitació corresponent atorgada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, de la manera que estableix el títol III d'aquesta Ordre.

c) El personal d'operacions del tren ha de tenir una habilitació atorgada o bé per l'empresa ferroviària per a la qual presti els seus serveis, o bé, si s'escau, per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, d'acord amb el que disposa el títol IV d'aquesta Ordre.

d) El personal de conducció, o maquinista, ha de tenir, per exercir les seves funcions, la certificació de maquinista en vigor, composta d'una llicència atorgada per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries i del corresponent certificat o certificats, atorgats, d'acord amb el que disposa el títol VI, per l'empresa ferroviària o l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, en cada cas, a personal propi.

e) El personal responsable de control del manteniment de material rodant ha de tenir, per exercir les seves funcions, una habilitació atorgada pel director del centre homologat de manteniment de material rodant ferroviari, d'acord amb el que disposa el títol V de la present Ordre.

2. Per obtenir i mantenir la validesa de les llicències de conducció de vehicles ferroviaris, dels certificats o de qualssevol de les habilitacions, així com per exercir les facultats que aquests documents confereixen, els seus titulars han d'haver obtingut, prèviament, i l'han de renovar quan escaigui, el corresponent certificat d'aptitud psicofísica, en els termes que preveu aquesta Ordre.

3. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i les empreses ferroviàries, així com els directors dels centres homologats de manteniment de material rodant ferroviari, poden limitar, dins les seves competències respectives, l'eficàcia de les llicències, els certificats i les habilitacions que respectivament atorguin, i els poden suspendre cautelarment i, si s'escau, els poden revocar, amb l'audiència prèvia de l'interessat i mitjançant resolució o decisió motivada fundada en raons de seguretat ferroviària degudament acreditades, la qual és revisable en la via que correspongui.

4. Les empreses ferroviàries i l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries han de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, per a la seva anotació corresponent en el Registre especial ferroviari, les habilitacions o els certificats que atorguin de conformitat amb el que preveu la present Ordre, així com qualsevol alteració que s'hi produeixi. Així mateix, els directors dels centres homologats de manteniment de material rodant ferroviari han de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries i a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries les habilitacions que s'atorguin de conformitat amb el que preveu el títol V d'aquesta Ordre, així com qualsevol alteració que s'hi produeixi.

5. El Ministeri de Foment i l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, de conformitat amb el que preveuen l'article 86 de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari, i els articles 117 i 118 del Reglament del sector ferroviari, poden requerir el personal ferroviari afectat pels títols II, III, IV i VI d'aquesta Ordre, durant l'exercici de la seva activitat professional, perquè acreditat que té els títols habilitadors corresponents que estableix aquesta Ordre.

6. Als efectes del que estableix aquesta Ordre s'entén per entitats ferroviàries tant les empreses ferroviàries com l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

Article 4. Centres homologats de formació.

1. Els centres homologats de formació del personal ferroviari tenen per objecte impartir la formació teòrica i pràctica necessària per obtenir i, si s'escau, mantenir, la llicència i els certificats de conducció, així com les habilitacions que regula la present Ordre. L'homologació per exercir aquesta activitat l'ha d'atorgar la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

2. Els requisits que han de complir els centres esmentats i el procediment per homologar-los s'han d'ajustar al que disposa el títol IX de la present Ordre.

Article 5. Centres homologats de reconeixement mèdic.

1. Els reconeixements mèdics, entesos als efectes d'aquesta Ordre com a proves de valoració obligatòries per a l'obtenció del certificat d'aptitud psicofísica que permeti obtenir

i conservar la llicència, els certificats i les habilitacions que regula aquesta Ordre, s'han de dur a terme en centres homologats de reconeixement mèdic. L'homologació per exercir aquesta activitat l'ha d'atorgar la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

2. Els requisits que han de complir aquests centres i el procediment per homologar-los s'han d'ajustar al que disposa el títol X de la present Ordre.

TÍTOL II

Personal de circulació

Article 6. *Principis generals.*

1. El personal de circulació que operi a la xarxa ferroviària d'interès general ha de tenir una habilitació en vigor concedida, de conformitat amb el que disposa aquest títol, per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, a proposta del seu responsable de la seguretat en la circulació.

2. Correspon al responsable de la seguretat en la circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, en el marc del que estableix aquesta Ordre:

a) Proposar el tipus i l'abast de les habilitacions corresponents al personal de circulació.

b) Comprovar que l'aspirant compleix les condicions mínimes exigides per accedir a la formació necessària per obtenir les habilitacions esmentades.

c) Determinar el contingut dels programes de formació per a l'obtenció i renovació de les habilitacions esmentades.

d) Aprovar la proposta de desenvolupament dels programes de formació i les proves d'avaluació que li formuli el centre homologat de formació corresponent.

3. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries les decisions que s'adoptin en compliment del que preveu l'apartat anterior.

Article 7. *Tipus d'habilitació.*

1. Per al personal de circulació s'estableixen, en funció del tipus d'activitat que hagi de realitzar, les habilitacions següents:

a) De responsable de circulació.

b) D'auxiliar de circulació.

2. L'habilitació de responsable de circulació faculta al seu titular per dirigir la circulació de trens i maniobres en una estació, o en un conjunt d'estacions, on hi hagi operatiu un sistema de control de trànsit centralitzat, així com per exercir totes les funcions que la normativa ferroviària vigent en matèria de seguretat en la circulació li assigni i, a més, per realitzar totes les tasques per a les quals faculta l'habilitació d'auxiliar de circulació.

3. L'habilitació d'auxiliar de circulació faculta al seu titular perquè, de conformitat amb les ordres del responsable de circulació, porti a terme determinades tasques als terminals i les estacions ferroviàries, com ara l'accionament d'agulles i de les barreres dels passos a nivell, la realització de maniobres i altres tasques complementàries.

4. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, quan ho consideri necessari, pot atorgar l'habilitació d'auxiliar de circulació a personal d'altres entitats que tinguin el títol habilitador que preveu l'article 40 de la Llei del sector ferroviari per a la prestació dels serveis que s'hi regulen o bé d'empreses ferroviàries per a la realització d'alguna de les funcions per a les quals aquella habilitació faculta, sempre que aquest personal compleixi els requisits que exigeix aquesta Ordre per obtenir-la. Aquestes entitats han de comunicar de manera immediata a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries la baixa laboral del personal al qual s'hagi atorgat l'habilitació.

Article 8. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions de circulació.*

S'ha d'exigir a tots els qui vulguin accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions de circulació el compliment de les condicions següents:

- a) Haver complert divuit anys.
- b) Tenir almenys la titulació que indica l'annex VII. No obstant això, per obtenir l'habilitació de responsable de circulació és necessari tenir el títol de batxiller o equivalent a efectes laborals o, si no, acreditar una experiència professional d'almenys 4 anys com a auxiliar de circulació.
- c) I, per als interessats l'idioma natiu dels quals no sigui el castellà, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant l'adequat seguiment del procés formatiu. Els centres homologats de formació, als exclusius efectes de l'admissió, poden realitzar als interessats proves d'avaluació de nivell lingüístic.

Article 9. *Obtenció de les habilitacions.*

1. L'obtenció de qualssevol de les habilitacions que preveu el present títol requereix la superació de les corresponents proves teòriques i pràctiques que assegurin un nivell de formació i coneixement adequats per realitzar les funcions per a les quals faculden, així com l'obtenció prèvia del certificat d'aptitud psicofísica que regula l'annex I de la present Ordre.

2. Una vegada el responsable de seguretat en la circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries hagi determinat el contingut dels programes de formació, correspon al centre homologat amb el qual aquesta entitat hagi convingut la formació fer-ne el desenvolupament, i establir les hores de docència i la tipologia i característiques de les proves teòriques i pràctiques que s'hagin de superar de conformitat amb el que disposen els programes de formació.

Aquesta proposta de desenvolupament s'ha de presentar davant el responsable de seguretat en la circulació, d'acord amb el que estableix l'article 6 d'aquesta Ordre.

No obstant això, els programes de formació han de recollir, almenys, el següent:

a) Respecte de l'habilitació de responsable de circulació: coneixements bàsics de la normativa ferroviària vigent, els manuals de circulació, les tècniques de control i sistemes integrats de gestió del trànsit ferroviari, els sistemes de senyalització i comunicacions, així com coneixements en matèria de prevenció de riscos laborals del propi lloc.

b) Respecte de l'habilitació d'auxiliar de circulació: coneixements bàsics de la normativa ferroviària vigent, els manuals de circulació, els sistemes i les tècniques de seguretat en la circulació i de control, així com coneixements en matèria de prevenció de riscos laborals del propi lloc.

3. La formació exigida per obtenir les habilitacions que preveu aquest títol l'ha d'impartir un centre homologat de formació.

4. El certificat d'aptitud psicofísica s'ha d'obtenir en un centre homologat de reconeixement mèdic.

5. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha d'establir el disseny, format i contingut del document que formalitzi l'atorgament de les habilitacions. Aquest document ha de contenir almenys la informació següent:

- a) Identificació del responsable de seguretat en la circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.
- b) Nom, cognoms i fotografia recent del titular.
- c) Data de naixement.
- d) Número del document nacional d'identitat, del permís de residència o del passaport i nacionalitat.
- e) Domicili a efectes de notificacions.
- f) Tipus d'habilitació i data d'expedició.

- g) Data de realització de l'últim reciclatge formatiu.
- h) Data d'expedició de l'últim certificat d'aptitud psicofísica i el seu termini de validesa.

6. Les habilitacions s'expedeixen en castellà. No obstant això, el document on figurin també pot estar redactat en una altra llengua que sigui cooficial al lloc de l'expedició.

Article 10. *Validesa de les habilitacions.*

1. Les habilitacions són vàlides mentre els seus titulars compleixin les condicions exigides per mantenir-les i no incorrin en cap de les causes de suspensió o revocació que estableix l'article següent.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, periòdicament, i almenys cada tres anys i, en qualsevol cas, quan es produeixin canvis normatius que afectin el contingut de l'habilitació, els seus titulars han de seguir un curs d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics el contingut i abast del qual l'ha d'establir l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

3. Sense perjudici del que preveu l'article 64 d'aquesta Ordre, en relació amb els terminis de validesa del certificat d'aptitud psicofísica, el personal de circulació s'ha de sotmetre, per indicació del seu superior jeràrquic, a reconeixements psicofísics addicionals quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Hagi estat involucrat en un accident o en un incident de circulació que hauria pogut donar lloc a un accident.
- b) S'observin en el titular alteracions evidents del seu estat físic o psíquic.
- c) Hagi estat apartat, per malaltia o accident, de l'exercici efectiu de les funcions de circulació durant més de tres mesos; així com després d'un accident laboral greu o molt greu.

Article 11. *Suspensió i revocació de les habilitacions.*

1. Als efectes de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de suspendre l'habilitació quan:

- a) Es detectin en el seu titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixen efectes anàlegs.
- b) No s'hagin realitzat, dins el termini i en la forma escaient, els cursos d'actualització i reciclatge a què es refereix l'article 10.2 d'aquesta Ordre.
- c) Es cometi una infracció administrativa en els termes que preveu l'article 92 de la Llei del sector ferroviari.
- d) No es renovi puntualment la validesa del certificat d'aptitud psicofísica.
- e) El seu titular, en l'exercici de la seva activitat professional, es negui a sotmetre's a un control per a la detecció de consum d'alcohol o d'indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixen efectes anàlegs, realitzat per personal suficientment qualificat i autoritzat a aquest efecte, d'acord amb la normativa vigent.

2. El titular pot recuperar la validesa de l'habilitació suspesa quan:

- a) Torni a acreditar la seva aptitud psicofísica en el supòsit dels casos a) i d) de l'apartat anterior.
- b) Superi els cursos oportuns d'actualització i reciclatge en el supòsit del cas b) de l'apartat anterior.
- c) Compleixi la sanció administrativa a què hagi donat lloc la infracció comesa, o es procedeixi a arxivar-la en el supòsit dels casos a) i c) de l'apartat anterior.
- d) Transcorreguts tres mesos des de la seva negativa en el supòsit del cas e) de l'apartat anterior, amb l'acreditació prèvia de la seva aptitud psicofísica.

3. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de revocar l'habilitació quan:
 - a) Hi hagi una pèrdua sobrevinguda de les condicions exigides per obtenir-la.
 - b) El seu titular cessi en la seva activitat en l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries. En el cas d'un auxiliar de circulació dependent d'una altra entitat, quan el seu titular sigui baixa laboral en l'empresa a què pertanyia quan va rebre l'habilitació.
 - c) Del procediment sancionador que, si s'escau, derivi de la suspensió de l'habilitació, se'n conclougui la pèrdua definitiva.
4. El procediment de suspensió o, si s'escau, revocació de l'habilitació l'ha d'iniciar d'ofici l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, amb audiència de l'interessat, i la seva resolució, en els casos de suspensió i revocació, s'ha d'anotar en el registre a què es refereix l'apartat segon de la disposició addicional vuitena d'aquesta Ordre i s'ha de comunicar al Registre especial ferroviari i al responsable de seguretat en la circulació d'aquesta entitat. La durada dels procediments no ha d'excedir els 3 mesos. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat la resolució de suspensió o revocació es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la resolució corresponent, en la qual, així mateix, s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions.
5. Les resolucions de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries esgoten la via administrativa. Contra aquestes resolucions es pot interposar recurs potestatiu de reposició, i el termini màxim per dictar la resolució sobre el recurs i notificar-la és d'un mes. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat resolució expressa s'ha de considerar desestimat el dit recurs. Tot això sense perjudici del dret dels interessats d'interposar recurs en la via jurisdiccional contenciosa administrativa.

TÍTOL III

Personal d'infraestructura

Article 12. *Principis generals.*

1. El personal d'infraestructura que exerceixi funcions relatives a la seguretat de la circulació ha de tenir una habilitació en vigor concedida, de conformitat amb el que disposa aquest títol, per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, a proposta del seu responsable de la seguretat en la circulació.
2. Correspon al responsable de seguretat en la circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, en el marc del que estableix aquesta Ordre:
 - a) Proposar el tipus i l'abast de les habilitacions corresponents al personal d'infraestructura.
 - b) Comprovar que l'aspirant compleix les condicions mínimes exigides per accedir a la formació necessària per obtenir aquestes habilitacions.
 - c) Determinar el contingut dels programes de formació per a l'obtenció i renovació de les habilitacions esmentades.
 - d) Aprovar la proposta de desenvolupament del contingut dels programes de formació i les proves d'avaluació que li formuli el centre homologat de formació corresponent.
3. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries les decisions que adopti en compliment del que preveu l'apartat anterior.

Article 13. *Tipus d'habilitació.*

1. Per al personal d'infraestructura s'estableixen, en funció del tipus d'activitat que hagi de realitzar, les habilitacions següents:
 - a) D'encarregat de treballs.
 - b) De pilot de seguretat en la circulació.
 - c) D'operador de maquinària d'infraestructura.

2. L'habilitació d'encarregat de treballs faculta al seu titular per dur a terme les funcions corresponents a actuacions en via bloquejada segons estableix la normativa ferroviària vigent en matèria de seguretat en la circulació, controlar i, si s'escau dirigir, els treballs que es portin a terme a la infraestructura ferroviària o a les seves proximitats, i controlar els pilots de seguretat en la circulació en les seves funcions de vigilància de la infraestructura i protecció dels treballs sobre la infraestructura en relació amb la seguretat en la circulació. En cada cas l'habilitació ha d'especificar les funcions corresponents a les actuacions o especialitats de què es tracti, les quals poden ser d'infraestructura i via; d'electrificació; de senyalització; o de telecomunicacions; o qualsevol altra que pugui establir la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries a proposta de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

3. L'habilitació de pilot de seguretat en la circulació faculta al seu titular per realitzar les funcions de vigilància de la infraestructura i protecció dels treballs sobre la infraestructura en relació amb la seguretat en la circulació ferroviària, així com la vigilància dels passos a nivell.

4. L'habilitació d'operador de maquinària d'infraestructura faculta el seu titular per al desplaçament, maneig i guiatge del material rodant auxiliar específicament habilitat per realitzar treballs a la infraestructura ferroviària, incloent-hi, entre altres, la maquinària de via, els vehicles d'auxili i els vehicles automòbils adaptats per circular per les vies.

En tot cas, per a la conducció dels vehicles ferroviaris auxiliars per trams de línia no exclusius per a treballs d'infraestructura s'ha d'exigir al titular d'aquesta habilitació que tingui la llicència de conducció que regula aquesta Ordre i el certificat corresponent o, si no té aquest últim, que vagi acompanyat d'un agent responsable que sigui coneixedor de la infraestructura corresponent de conformitat amb les condicions que estableixi la normativa de seguretat en la circulació.

5. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, quan ho consideri necessari, pot atorgar les habilitacions que estableix aquest article per a pilot de seguretat en la circulació i per a operador de maquinària d'infraestructura a personal d'altres entitats per a la realització d'alguna de les funcions que preveuen aquestes habilitacions, sempre que aquest personal compleixi els requisits exigits per obtenir-les. Les entitats esmentades han de comunicar de manera immediata a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries la baixa laboral del personal al qual s'hagi atorgat l'habilitació.

L'habilitació d'encarregat de treballs l'ha d'atorgar al personal de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

Article 14. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions d'infraestructura.

S'ha d'exigir a tots els qui vulguin accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions el compliment de les condicions següents:

- a) Haver complert divuit anys.
- b) Tenir almenys la titulació que indica l'annex VII. No obstant això, per obtenir l'habilitació d'encarregat de treballs és necessari tenir el títol de batxiller o equivalent a efectes laborals.
- c) I, per als interessats l'idioma natiu dels quals no sigui el castellà, s'ha d'acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant l'adequat seguiment del procés formatiu. Els centres homologats de formació, als exclusius efectes de l'admissió, poden realitzar als interessats proves d'avaluació de nivell lingüístic.

Article 15. Obtenció de les habilitacions.

1. L'obtenció de qualssevol de les habilitacions que preveu aquest títol requereix la superació de les corresponents proves teòriques i pràctiques que assegurin un nivell de formació i coneixement adequats per realitzar les funcions per a les quals faculden, així com l'obtenció del certificat d'aptitud psicofísica que regula l'annex II de la present Ordre.

2. Una vegada el responsable de seguretat en la circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries hagi determinat el contingut dels programes de formació per a l'obtenció de les habilitacions d'infraestructura, correspon al centre homologat amb el qual aquesta entitat hagi convingut la formació fer-ne el desenvolupament, i establir les hores de docència i la tipologia i característiques de les proves teòriques i pràctiques que s'hagin de superar de conformitat amb el que disposen els programes de formació.

Aquesta proposta de desenvolupament s'ha de presentar davant el responsable de seguretat en la circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries per a la seva aprovació, d'acord amb el que estableix l'article 12 d'aquesta Ordre.

No obstant això, la formació teòrica que es determini per obtenir qualssevol habilitacions d'infraestructura ha de garantir el coneixement suficient de la normativa ferroviària vigent en matèria de seguretat en la circulació.

Així mateix, sense perjudici del que disposa el paràgraf anterior, el programa de formació que es determini per obtenir l'habilitació d'operador de maquinària d'infraestructura ha d'incloure, almenys, una càrrega lectiva equivalent de 150 hores, de les quals 30 han de correspondre a una formació pràctica i, d'aquestes, com a mínim 20 s'han de fer servir en el maneig de material rodant auxiliar. No obstant això, quan es tinguin llicència i certificat de conducció de categoria A, aquesta càrrega lectiva equivalent ha de ser de 100 hores, de les quals 20 han de correspondre a una formació pràctica. En tot cas, la formació per obtenir aquesta habilitació ha de recollir, com a mínim, coneixements de la part que correspongui a l'operador de maquinària d'infraestructura, dels manuals de circulació i del Reglament general de circulació, característiques físiques i tècniques de la infraestructura ferroviària dels diferents àmbits operatius sobre els quals ha de realitzar la seva activitat, coneixements teòrics de les característiques generals del material rodant i de la infraestructura i de les específiques del vehicle amb què ha d'operar, juntament amb les pràctiques en via i de maneig real en el vehicle, així com formació en matèria de prevenció de riscos laborals del propi lloc.

3. La formació exigida per obtenir les habilitacions que preveu aquest títol l'ha d'impartir un centre homologat de formació.

4. El certificat d'aptitud psicofísica s'ha d'obtenir en un centre homologat de reconeixement mèdic.

5. El disseny, format i contingut del document que formalitzi l'atorgament de les habilitacions els ha d'establir l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries. Aquest document ha de contenir, almenys, la informació següent:

- a) Identificació del responsable de seguretat en la circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.
- b) Nom, cognoms i fotografia recent del titular.
- c) Data de naixement.
- d) Número del document nacional d'identitat, del permís de residència, del passaport i nacionalitat.
- e) Domicili a efectes de notificacions.
- f) Tipus d'habilitació i data d'expedició.
- g) Data de realització de l'últim reciclatge formatiu.
- h) Data d'expedició de l'últim certificat d'aptitud psicofísica i el seu termini de validesa.

6. Les habilitacions s'expedeixen en castellà. No obstant això, el document on que figurin també pot estar redactat en una altra llengua que sigui cooficial al lloc de l'expedició.

Article 16. *Validesa de les habilitacions.*

1. Les habilitacions són vàlides mentre els seus titulars compleixin les condicions exigides per mantenir-les i no incorrin en alguna de les causes de suspensió o revocació que estableix l'article següent.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, periòdicament, i almenys cada tres anys, i en qualsevol cas quan es produeixin canvis normatius que afectin el contingut de l'habilitació, els titulars de les habilitacions han de seguir un curs d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics el contingut i abast del qual l'ha d'establir l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

3. Sense perjudici del que preveu l'article 64 d'aquesta Ordre, en relació amb els terminis de validesa del certificat d'aptitud psicofísica, el personal d'infraestructura s'ha de sotmetre, per indicació del seu superior jeràrquic, a reconeixements psicofísics addicionals quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

- a) Hagi estat involucrat en un accident o en un incident de circulació que hauria pogut donar lloc a un accident.
- b) S'observin en el titular alteracions evidents del seu estat físic o psíquic.
- c) Hagi estat apartat, per malaltia o accident, de l'exercici efectiu de funcions de personal d'infraestructura durant més de tres mesos; així com després d'un accident laboral greu o molt greu.

Article 17. *Suspensió i revocació de les habilitacions.*

1. Als efectes de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de suspendre l'habilitació quan:

- a) Es detectin en el seu titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixen efectes anàlegs.
- b) No s'hagin realitzat, dins el termini i en la forma escaient, els cursos d'actualització i reciclatge a què es refereix l'article 16.2 d'aquesta Ordre.
- c) Es cometi una infracció administrativa en els termes que preveuen els articles 88 i 89 de la Llei del sector ferroviari.
- d) No es renovi puntualment la validesa del certificat d'aptitud psicofísica.
- e) El seu titular, en l'exercici de la seva activitat professional, es negui a sotmetre's a un control per a la detecció de consum d'alcohol o d'indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixen efectes anàlegs, realitzat per personal suficientment qualificat i autoritzat a aquest efecte, d'acord amb la normativa vigent.

2. El titular pot recuperar la validesa de l'habilitació suspesa quan:

- a) Torni a acreditar la seva aptitud psicofísica en el supòsit dels casos a) i d) de l'apartat anterior.
- b) Superi els cursos oportuns d'actualització i reciclatge en el supòsit del cas b) de l'apartat anterior.
- c) Compleixi la sanció administrativa a què hagi donat lloc la infracció comesa, o es procedeixi a arxivar-la en el supòsit dels casos a) i c) de l'apartat anterior.
- d) Transcorreguts tres mesos des de la seva negativa en el supòsit del cas e) de l'apartat anterior, amb l'acreditació prèvia de la seva aptitud psicofísica.

3. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de revocar l'habilitació quan:

- a) Hi hagi una pèrdua sobreenvidada de les condicions exigides per obtenir-la.
- b) El seu titular cessi en la seva activitat en l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, o, si s'escau, sigui baixa laboral en l'empresa a la qual pertanyia quan va rebre l'habilitació.
- c) Del procediment sancionador que, si s'escau, derivi de la suspensió de l'habilitació, se'n conclougui la pèrdua definitiva de l'habilitació.

4. El procediment de suspensió o, si s'escau, revocació de l'habilitació s'ha d'iniciar d'ofici amb audiència de l'interessat, i la seva resolució en els casos de suspensió o

revocació s'ha d'anotar en el Registre a què es refereix l'apartat segon de la disposició addicional vuitena d'aquesta Ordre i s'ha de comunicar al Registre especial ferroviari. La durada dels procediments no pot excedir els 3 mesos. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi notificat la resolució de suspensió o revocació es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la resolució corresponent, en la qual, així mateix, s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions.

5. Les resolucions de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries esgoten la via administrativa. Contra aquestes resolucions es pot interposar recurs potestatiu de reposició, i el termini màxim per dictar la resolució sobre el recurs esmentat i notificar-la és d'un mes. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat resolució expressa s'ha d'entendre desestimat el dit recurs. Tot això sense perjudici del dret dels interessats d'interposar recurs en la via jurisdiccional contenciosa administrativa.

TÍTOL IV

Personal d'operacions del tren

Article 18. *Principis generals.*

1. El personal d'operacions del tren de qualsevol tren que circuli per la xarxa ferroviària d'interès general ha de tenir, per exercir les seves funcions, l'habilitació corresponent en vigor atorgada per l'empresa ferroviària per a la qual aquest personal presti els seus serveis, ja sigui propi o aliè, a proposta del seu responsable de la seguretat en la circulació.

Així mateix, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, per exercir les funcions d'aquest personal inherents a la seva pròpia activitat i que necessitin l'habilitació pertinent, pot atorgar, a proposta del responsable de la seguretat en la circulació de l'entitat esmentada, les habilitacions d'operacions del tren a personal propi o d'altres entitats.

2. Correspon als responsables de seguretat en la circulació en el marc del que estableix aquesta Ordre:

- a) Proposar el tipus i l'abast de les habilitacions corresponents al personal d'operacions del tren.
- b) Comprovar que l'aspirant compleix les condicions mínimes exigides per accedir a la formació necessària per obtenir les habilitacions esmentades.
- c) Determinar el contingut dels programes de formació per a l'obtenció i renovació de les habilitacions esmentades.
- d) Aprovar la proposta de desenvolupament del contingut dels programes de formació i les proves d'avaluació que li formuli el centre homologat de formació corresponent.

3. Les empreses ferroviàries, i si s'escau l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, han de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries de les decisions que adoptin en compliment del que preveu l'apartat anterior.

Article 19. *Tipus d'habilitació.*

1. Per al personal d'operacions del tren s'estableixen, en funció del tipus d'activitat que hagi de realitzar, les habilitacions següents:

- a) D'auxiliar d'operacions del tren.
- b) De carregador.
- c) D'operador de vehicles de maniobres.

2. L'habilitació d'auxiliar d'operacions del tren faculta el seu titular per realitzar, entre d'altres, les tasques d'enganxada, desenganxada i acoblament de vehicles ferroviaris, col·laborar en la realització de proves de frenada i efectuar la col·locació i retirada dels senyals de cua dels trens. També pot realitzar, a les ordres del responsable de circulació, i quan tingui la formació requerida i així consti en la seva habilitació, totes les operacions que comporta la realització de maniobres, excepte el maneig dels vehicles de maniobres.

3. L'habilitació de carregador faculta al seu titular per dirigir i, si s'escau, a més realitzar, les operacions de càrrega i descàrrega de les mercaderies transportades per ferrocarril, entre les quals s'inclouen el condicionament de la càrrega i la seva subjecció al material remolcat. Correspon a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries establir, si s'escau, especialitats que corresponguin a aquesta modalitat d'habilitació.

4. L'habilitació d'operador de vehicles de maniobres faculta al seu titular per realitzar –dins del límit de la denominada zona de maniobres dels terminals de mercaderies i estacions que integren la xarxa ferroviària d'interès general, que estableix la normativa ferroviària vigent en matèria de seguretat en la circulació–, el desplaçament i maneig de vehicles ferroviaris per les seves vies, en operacions associades a les activitats de maniobres, de classificació, i de retirada o subministrament de material rodant a derivacions particulars, centres de tractament tècnic o centres de manteniment de material ferroviari. En tot cas, quan en el maneig dels vehicles corresponents sigui necessari sortir a vies de circulació, el titular d'aquesta habilitació ha de tenir la llicència de conducció.

Article 20. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions d'operacions de tren.

S'ha d'exigir a tots els qui vulguin accedir a la formació que permet obtenir les habilitacions el compliment de les condicions següents:

- a) Haver complert divuit anys.
- b) Tenir almenys la titulació que indica l'annex VII per a l'habilitació que correspongui.
- c) I, per als interessats l'idioma natiu dels quals no sigui el castellà, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant l'adequat seguiment del procés formatiu. Els centres homologats de formació, als exclusius efectes de l'admissió, poden realitzar als interessats proves d'avaluació de nivell lingüístic.

Article 21. Obtenció de les habilitacions.

1. L'obtenció de les habilitacions que preveu aquest títol requereix superar les corresponents proves teòriques i pràctiques que assegurin un nivell de formació i coneixement adequats per realitzar les funcions per a les quals faculden, així com l'obtenció prèvia del certificat d'aptitud psicofísica que regula l'annex III de la present Ordre.

2. Una vegada els responsables de seguretat en la circulació de les entitats ferroviàries hagin determinat el contingut dels programes de formació per a l'obtenció de les habilitacions d'operacions del tren, correspon al centre homologat amb el qual aquestes entitats hagin convingut la formació del seu respectiu personal fer-ne el desenvolupament, i establir les hores de docència i la tipologia i característiques de les proves teòriques i pràctiques que s'hagin de superar, i s'ha de garantir el suficient coneixement de la normativa ferroviària vigent en matèria de seguretat en la circulació.

Aquesta proposta de desenvolupament s'ha de presentar davant el responsable de la seguretat en la circulació de les empreses ferroviàries o de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries per a la seva aprovació, d'acord amb el que estableix l'article 18 d'aquesta Ordre.

No obstant això, el programa de formació que s'elabori per poder obtenir una habilitació d'operador de vehicles de maniobres ha d'incloure, almenys, una càrrega lectiva equivalent de 100 hores, de les quals 80 han de correspondre a una formació pràctica i d'aquestes, com a mínim, 40 s'han de fer servir en el maneig de vehicles ferroviaris dins del terminal. No obstant això, quan es tinguin la llicència i el certificat de conducció de categoria A, ha de ser de 60 hores, de les quals 40 han de correspondre a formació pràctica i, d'aquestes, 20 a conducció amb el vehicle ferroviari amb què hagi d'operar. En tot cas, la formació per obtenir aquesta habilitació ha de recollir, almenys, coneixements de la part que correspongui a l'operador de vehicles de maniobres, dels manuals de circulació i altres normativa ferroviària vigent, característiques físiques i tècniques del terminal ferroviari i de l'àmbit operatiu sobre el qual ha de realitzar la seva activitat, coneixements teòrics de les característiques generals

del material rodant de maniobres i adaptació al vehicle amb què ha d'operar, juntament amb les pràctiques en via i de maneig real al vehicle, així com formació en matèria de prevenció de riscos laborals del propi lloc.

3. La formació exigida per obtenir les habilitacions que preveu aquest títol l'han d'impartir centres homologats de formació.

4. El certificat d'aptitud psicofísica s'ha d'obtenir en un centre homologat de reconeixement mèdic.

5. El disseny, format i contingut del document que formalitzi l'atorgament de les habilitacions d'operacions de tren els ha d'establir l'entitat ferroviària corresponent. No obstant això, aquest document ha de contenir, almenys, la informació següent:

- a) Nom de l'entitat ferroviària corresponent, amb identificació del seu responsable de seguretat en la circulació.
- b) Nom, cognoms i fotografia recent del titular.
- c) Data de naixement.
- d) Número del document nacional d'identitat, o del permís de residència o del de passaport i nacionalitat.
- e) Domicili a efectes de notificacions.
- f) Tipus d'habilitació i data d'expedició.
- g) Data de realització de l'últim reciclatge formatiu.
- h) Data d'expedició de l'últim certificat d'aptitud psicofísica i termini de validesa.

6. Les habilitacions s'expedeixen en castellà. No obstant això, el document on figurin també pot estar redactat en una altra llengua que sigui cooficial al lloc de l'expedició.

Article 22. *Validesa de les habilitacions.*

1. Les habilitacions són vàlides mentre els seus titulars compleixin les condicions exigides per mantenir-les i no incorrin en cap de les causes de suspensió o revocació que estableix l'article següent.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, periòdicament, i almenys cada tres anys, i en qualsevol cas quan es produeixin canvis normatius que afectin el contingut de l'habilitació, els titulars de les habilitacions han de seguir un curs d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics el contingut i abast del qual l'ha d'establir l'entitat que les atorga.

3. Sense perjudici del que preveu l'article 64 d'aquesta Ordre, en relació amb els terminis de validesa del certificat d'aptitud psicofísica, el personal d'operacions del tren s'ha de sotmetre, per indicació del seu superior jeràrquic, a reconeixements psicofísics addicionals quan es doni algunes de les circumstàncies següents:

- a) Hagi estat involucrat en un accident o en un incident de circulació que hauria pogut donar lloc a un accident.
- b) S'observin en el titular alteracions evidents del seu estat físic o psíquic.
- c) Hagi estat apartat, per malaltia o accident, de l'exercici efectiu de funcions relacionades amb l'operació de trens, durant més de tres mesos; així com després d'un accident laboral greu o molt greu.

Article 23. *Suspensió i revocació de les habilitacions.*

1. Als efectes de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, les habilitacions s'han de suspendre quan:

- a) Es detectin en el seu titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixen efectes anàlegs.
- b) No s'hagin realitzat, dins el termini i en la forma escaient, els cursos d'actualització i reciclatge a què es refereix l'article 22.2 d'aquesta Ordre.

c) Es cometi una infracció administrativa en els termes que preveuen els articles 88 i 89 de la Llei del sector ferroviari.

d) No es renovi puntualment la validesa del certificat d'aptitud psicofísica.

e) El seu titular, en l'exercici de la seva activitat professional, es negui a sotmetre's a un control per a la detecció de consum d'alcohol o d'indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixen efectes anàlegs realitzat per personal suficientment qualificat i autoritzat a l'efecte, d'acord amb la normativa vigent.

2. El titular pot recuperar la validesa de l'habilitació suspesa quan:

a) Torni a acreditar la seva aptitud psicofísica en el supòsit dels casos a) i d) de l'apartat anterior.

b) Compleixi la sanció a què hagi donat lloc la infracció comesa, o es procedeixi a arxivar-la en el supòsit dels casos a) i c) de l'apartat anterior.

c) Superi els oportuns cursos d'actualització i reciclatge en el supòsit del cas b) de l'apartat anterior.

d) Transcorreguts tres mesos des de la seva negativa en el supòsit del cas e) de l'apartat anterior, amb l'acreditació prèvia de la seva aptitud psicofísica.

3. S'ha de revocar l'habilitació quan:

a) Hi hagi una pèrdua sobrevinguda de les condicions exigides per obtenir-la.

b) El seu titular cessi en l'activitat amb l'entitat de la qual va rebre l'habilitació.

c) Del procediment sancionador que, si s'escau, derivi de la suspensió de l'habilitació, se'n conclougui la pèrdua definitiva.

4. La decisió resultant del procediment de suspensió o, si s'escau, revocació de l'habilitació, s'ha d'anotar, en els casos de suspensió o revocació, en el Registre a què es refereix l'apartat segon de la disposició addicional vuitena d'aquesta Ordre i s'ha de comunicar al Registre especial ferroviari i al responsable de seguretat en la circulació de l'entitat que hagi atorgat aquesta habilitació. La durada dels procediments no pot excedir els 3 mesos. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi notificat la decisió de suspensió o revocació es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la corresponent decisió, en la qual, així mateix, s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions.

5. Les decisions de les entitats ferroviàries atorgants –segons la naturalesa jurídica d'aquestes entitats– han de ser recurribles o, si s'escau, impugnables davant les mateixes entitats, i el termini màxim per dictar la decisió sobre l'esmentat recurs o impugnació i notificar-la és d'un mes. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi produït una decisió expressa s'ha de considerar desestimat l'esmentat recurs o impugnació. Tot això sense perjudici del dret dels interessats d'interposar recurs en la via jurisdiccional corresponent.

TÍTOL V

Personal responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari

Artículo 24. *Principis generals.*

1. El personal responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari en els centres homologats de manteniment de material rodant que operi a la xarxa ferroviària d'interès general ha de tenir una habilitació en vigor, atorgada pel director del centre homologat de manteniment corresponent, de conformitat amb el que disposa aquest títol.

Les habilitacions que s'emetin han de ser concordants amb els tipus d'intervenció de manteniment per als quals aquest centre de manteniment estigui habilitat de conformitat amb el que estableix l'Ordre FOM/233/2006, de 31 de gener, per la qual es regulen les

condicions per a l'homologació del material rodant ferroviari i dels centres de manteniment i es fixen les quanties de la taxa per certificació del material esmentat.

2. En el marc d'aquesta Ordre, corresponen al director del centre homologat, el qual ha de tenir una experiència professional mínima de tres anys en l'exercici de funcions relacionades amb la fabricació, el manteniment o la reparació del material rodant ferroviari:

- a) Atorgar, suspendre i revocar les habilitacions de responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari.
- b) Determinar l'abast de les habilitacions corresponents al personal responsable de control del manteniment del material rodant ferroviari.
- c) Comprovar que el candidat compleix les condicions mínimes exigides per accedir a la formació necessària per obtenir les referides habilitacions.
- d) Determinar el contingut dels programes de formació per a l'obtenció i renovació de les habilitacions esmentades.
- e) Aprovar la proposta de desenvolupament del contingut dels programes de formació i les proves d'avaluació que li formuli el centre homologat de formació corresponent.

3. El director del centre homologat de manteniment de material rodant ferroviari ha d'informar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries i a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries de les decisions que s'adoptin en compliment del que preveu l'apartat anterior.

Article 25. Habilitació de responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari.

1. Per al personal responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari s'estableix una habilitació que pot estar referida a un tipus de vehicles ferroviaris o a diversos i a un tipus d'intervencions o a diversos.

2. L'habilitació faculta al seu titular per emetre, en nom del centre homologat de manteniment, la certificació que s'han realitzat totes les intervencions i operacions del material rodant portades a terme segons les normes tècniques de manteniment i seguretat del vehicle ferroviari de conformitat amb el seu pla de manteniment i d'acord amb el pla de qualitat del centre esmentat.

3. El director d'un centre homologat de manteniment de material rodant ferroviari pot atorgar l'habilitació que estableix aquest article al personal d'altres empreses, sempre que aquest hi presti els seus serveis i compleixi els requisits exigits per obtenir-la.

Article 26. Condicions per accedir a la formació que permet obtenir l'habilitació de responsable de control del manteniment de material rodant.

S'ha d'exigir a tots els qui vulguin accedir a la formació que permet obtenir l'habilitació de responsable de control del manteniment de material rodant el compliment de les condicions següents:

- a) Haver complert divuit anys.
- b) Tenir almenys un títol de tècnic de formació professional de grau mitjà relacionat amb les àrees de manteniment de vehicles ferroviaris (mecànica, electricitat, electrònica, etc.); o de formació professional equivalent en manteniment d'altres mitjans de transport i, en aquest cas, acreditar una experiència mínima de dos anys en la realització de treballs de manteniment de vehicles ferroviaris.

Alternativament, quan no es tingui el nivell acadèmic esmentat anteriorment, almenys s'ha de tenir la certificació professional d'haver superat els programes d'iniciació professional o titulació professional equivalent i acreditar una experiència mínima de cinc anys en la realització de treballs de manteniment de vehicles ferroviaris.

c) I, per als interessats l'idioma natiu dels quals no sigui el castellà, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant l'adequat seguiment del procés formatiu. Els centres homologats de formació, als exclusius efectes de l'admissió, poden realitzar als interessats proves d'avaluació de nivell lingüístic.

Article 27. *Obtenció de l'habilitació.*

1. L'obtenció de l'habilitació que preveu el present Títol requereix la superació de les corresponents proves teòriques i pràctiques que assegurin un nivell de formació i coneixement adequats per realitzar les funcions per a les quals faculden.

2. Una vegada el director del centre de manteniment hagi determinat el contingut dels programes de formació per a l'obtenció de les habilitacions de responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari, correspon al centre homologat de formació amb el qual s'hagi convingut la formació fer-ne el desenvolupament, i establir les hores de docència i la tipologia i característiques de les proves teòriques i pràctiques que s'hagin de superar de conformitat amb el que disposen els programes de formació.

Aquesta proposta de desenvolupament s'ha de presentar davant el director del centre homologat de manteniment per a la seva aprovació, d'acord amb el que estableix l'article 24 d'aquesta Ordre.

No obstant això, els programes de formació han de recollir, almenys, el següent:

a) Coneixements dels sistemes i òrgans de seguretat dels vehicles ferroviaris (tracció, xoc, frenada, etc.), dels protocols de manteniment, normes tècniques i de seguretat que preveuen els programes i plans de manteniment dels diferents vehicles ferroviaris, per a l'execució de les diferents intervencions corresponents al tipus de vehicle a què es refereixi l'habilitació.

b) Coneixement dels plans de qualitat que regeixin al centre de manteniment.

c) Coneixements en matèria de prevenció de riscos laborals.

3. La formació exigida per obtenir l'habilitació que preveu aquest títol l'han d'impartir els centres homologats de formació d'acord amb el que disposa el títol IX d'aquesta Ordre.

4. El disseny, format i contingut del document que formalitzi l'atorgament de les habilitacions de responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari els ha d'establir el director del corresponent centre homologat de manteniment. Aquest document ha de contenir, almenys, la informació següent:

a) Nom de l'entitat que atorga l'habilitació, amb la identificació del director del centre homologat que l'atorga.

b) Nom, cognoms i fotografia recent del titular.

c) Data de naixement.

d) Número del document nacional d'identitat, del permís de residència o del passaport i nacionalitat.

e) Domicili a efectes de notificacions.

f) Tipus de vehicles i d'intervencions de manteniment per als quals està habilitat i data d'expedició.

g) Data de realització de l'últim reciclatge formatiu.

5. Les habilitacions s'expedeixen en castellà. No obstant això, el document en el qual figurin també pot estar redactat en una altra llengua que sigui cooficial al lloc de l'expedició.

Article 28. *Validesa de l'habilitació.*

1. L'habilitació de responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari és vàlida mentre el seu titular no incorri en cap de les causes de suspensió o revocació que estableix l'article següent.

2. No obstant el que estableix l'apartat anterior, periòdicament, i almenys cada tres anys, i en qualsevol cas quan es produeixin canvis normatius que afectin el contingut de l'habilitació, el titular d'aquesta habilitació ha de seguir un curs d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics el contingut i abast del qual l'ha d'establir el centre homologat de manteniment.

Article 29. *Suspensió i revocació de l'habilitació.*

1. Als efectes de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, s'ha de suspendre una habilitació quan:

a) No es realitzi el manteniment d'acord amb els estàndards i procediment aprovats o no compleixi les obligacions per a les quals estigui habilitat i que li hagi encomanat l'organització.

b) No s'hagin realitzat, dins el termini i en la forma escaient, els cursos d'actualització i reciclatge a què es refereix l'article 28.2 d'aquesta Ordre.

2. El titular pot recuperar la validesa de l'habilitació quan, respectivament:

a) Compleixi la sanció a què hagi donat lloc la infracció comesa, o es procedeixi al seu arxivament.

b) Superi els oportuns cursos d'actualització i reciclatge.

3. Als efectes de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, l'habilitació s'ha de revocar quan:

a) Del procediment sancionador que, si s'escau, derivi de la suspensió de l'habilitació, se'n conclougui la pèrdua definitiva per part del seu titular de l'habilitació esmentada.

b) El seu titular cessi en l'activitat laboral amb l'entitat de la qual va rebre l'habilitació.

4. La decisió resultant del procediment de suspensió o, si s'escau revocació, de l'habilitació, s'ha de comunicar, en els casos de suspensió i revocació, al Registre especial ferroviari de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries i a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries. La durada dels procediments no pot excedir els 3 mesos. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat la decisió de suspensió o revocació es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la decisió corresponent, en la qual, així mateix, s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions.

5. Les decisions del director del centre homologat –segons la naturalesa jurídica de les entitats esmentades– han de ser recurribles o, si s'escau, impugnables davant les mateixes entitats, i el termini màxim per dictar la decisió sobre l'esmentat recurs o impugnació i notificar-la és d'un mes. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi produït una decisió expressa s'ha de considerar desestimat el dit recurs o impugnació. Tot això sense perjudici del dret dels interessats de presentar recurs en la via jurisdiccional corresponent.

TÍTOL VI

Personal de conducció

CAPÍTOL I

Règim general. Certificació de maquinistes

Article 30. *Certificació de maquinistes. Llicència i certificats.*

1. El personal de conducció que operi en la xarxa ferroviària d'interès general com a maquinista pertanyent a una empresa ferroviària proveïda de certificat de seguretat o en un administrador d'infraestructura ferroviària proveït d'autorització de seguretat ha de tenir l'aptitud i qualificació necessàries per conduir locomotores i trens, amb la pertinent certificació de maquinista en vigor, de conformitat amb el que estableix aquest títol.

La certificació de maquinista està composta de dos documents:

a) Una llicència que demostrï que el maquinista compleix les condicions mínimes establertes quant a requisits i competències generals. La llicència ha d'identificar el maquinista i l'òrgan que l'atorga i hi ha de figurar el període de validesa.

b) Un o més certificats en els quals s'han de consignar les infraestructures per les quals el titular està autoritzat a conduir i s'hi ha d'indicar el material rodant que té permès utilitzar.

2. La durada dels programes de formació per obtenir les llicències i els certificats de conducció l'ha d'establir el director general d'Infraestructures Ferroviàries a través de l'oportuna resolució publicada en el «Butlletí Oficial de l'Estat». En aquesta resolució s'ha d'establir la distribució del nombre d'hores de càrrega lectiva entre els programes formatius corresponents a la llicència i als certificats de categoria A i B i, llevat que la normativa comunitària estableixi una altra cosa, s'ha de tenir en compte que el nombre global d'hores de formació sigui equivalent al que estableix l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, per als títols de conducció de categoria A i B i les habilitacions de conducció.

CAPÍTOL II

Llicència

Article 31. *Llicència.*

1. Per obtenir la llicència de maquinista és necessari demostrar que es compleixen les condicions mínimes establertes quant a requisits mèdics i formatius, i les competències professionals generals que disposen els articles següents.

2. La llicència té caràcter de document personal del seu titular. L'ha d'expedir la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries del Ministeri de Foment i el seu contingut s'ha d'ajustar a l'annex VI d'aquesta Ordre. S'ha d'inscriure en el Registre especial ferroviari mitjançant un número atribuït a cada maquinista.

Article 32. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir la llicència de maquinista.*

1. Per accedir a la formació que permet obtenir la llicència de maquinista, el sol·licitant ha de satisfer els requisits següents:

- a) Tenir almenys la titulació que indica l'annex VII.
- b) I, per als interessats l'idioma natiu dels quals no sigui el castellà, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant l'adequat seguiment del procés formatiu. Els centres homologats de formació, als exclusius efectes de l'admissió, poden realitzar als interessats proves d'avaluació de nivell lingüístic.

2. El sol·licitant ha de demostrar els seus coneixements professionals generals superant les proves d'avaluació que incloquin les matèries generals que indica l'annex V.

Article 33. *Programes de formació.*

1. La formació necessària per obtenir la llicència de conducció de vehicles ferroviaris que preveu aquest capítol s'ha d'impartir en centres homologats d'acord amb el que disposa el títol IX d'aquesta Ordre.

2. Per obtenir l'autorització corresponent dels programes de formació, els centres homologats han de proposar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries una llista dels continguts i les matèries que pretenguin impartir.

3. El programa de formació s'ha d'ajustar als criteris que enuncia l'annex V. En el programa s'hi han de desenvolupar, almenys, les matèries i proves que recull el dit annex.

Article 34. *Proves d'avaluació.*

1. L'aspirant a obtenir la llicència de maquinista que regula aquesta Ordre ha de demostrar un nivell de coneixements teòrics i pràctics suficients, per a la qual cosa ha de superar les proves corresponents d'avaluació realitzades per la Direcció General

d'Infraestructures Ferroviàries d'acord amb el que preveu l'annex V i que s'han d'organitzar de manera que no es puguin plantejar conflictes d'interessos.

Prèviament a la realització de les proves esmentades, els aspirants han de presentar davant la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries el certificat d'aptitud psicofísica que regula l'annex IV de la present Ordre, que ha d'estar emès, d'acord amb el que disposa el títol X d'aquesta Ordre, per un centre homologat de reconeixement mèdic, dins dels dos mesos anteriors a la data d'iniciació de les proves d'avaluació. Així mateix, els aspirants han d'acreditar davant aquesta Direcció General, prèviament a la realització de les proves, la titulació acadèmica que els va ser exigida per accedir a la formació.

2. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de convocar les proves d'avaluació i en la convocatòria corresponent ha d'informar sobre les seves característiques i criteris d'avaluació.

3. Per realitzar les proves d'avaluació, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, tenint present criteris d'independència, competència i imparcialitat, ha de nomenar un tribunal examinador format per experts qualificats per la seva experiència professional i coneixements, que s'han d'encarregar de la supervisió, el control i l'avaluació dels aspirants; tot això sense perjudici que l'examinador pugui pertànyer a una entitat ferroviària. La presidència del tribunal ha de recaure en un funcionari de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

4. Les circulacions necessàries per realitzar els exàmens s'han de portar a terme en els trams i les capacitats horàries que estableixi l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries. A aquestes circulacions no els és aplicable cap cànon per l'ús de la infraestructura, llevat que constitueixin circulacions comercials. En els exàmens es poden utilitzar, a més, simuladors per comprovar l'aplicació de les normes d'explotació i el comportament de l'aspirant en situacions especialment difícils i degradades.

Article 35. *Obtenció de la llicència.*

1. Per obtenir la llicència és necessari:

a) Haver complert divuit anys d'edat. En el cas dels qui no hagin complert vint anys d'edat la validesa de la llicència ha de quedar circumscrita a la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

b) Cursar els programes de formació.

c) Superar les proves d'avaluació.

d) Justificar l'aptitud psicofísica a través del preceptiu certificat mèdic que regula l'annex IV.

2. Una vegada realitzades les proves d'avaluació, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de comunicar als aspirants, en el termini màxim d'un mes des de la data en què es van realitzar, els seus resultats, i, si s'escau, han d'atorgar la llicència dins dels trenta dies següents a la data de comunicació dels resultats, amb l'abonament previ de la taxa corresponent que preveu la Llei del sector ferroviari. Aquesta llicència s'ha d'inscriure en el Registre especial ferroviari.

3. La llicència s'expedeix en un sol exemplar. No s'han d'atorgar duplicats, llevat dels supòsits de pèrdua, robatori o extraviament degudament acreditats.

Article 36. *Validesa de la llicència.*

1. La llicència té una validesa de 10 anys sempre que es compleixin els requisits psicofísics exigits per obtenir-la; i és renovable amb la constatació prèvia de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pel que fa al manteniment dels requisits esmentats.

2. Si un maquinista deixa de prestar els seus serveis en una entitat ferroviària, la llicència ha de conservar la validesa sempre que segueixi complint les condicions que estableix aquesta Ordre. Les entitats ferroviàries han d'informar sense demora de la baixa del maquinista al Registre especial ferroviari.

Article 37. *Suspensió i revocació de la llicència.*

1. Als efectes de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de suspendre la llicència quan:

- a) No es renovi puntualment la validesa del certificat d'aptitud psicofísica.
- b) Es cometi una infracció de les que preveu l'article 92 de la Llei del sector ferroviari.

2. Si la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries comprova que el maquinista ha deixat de complir algun dels requisits exigits, ha de suspendre la llicència temporalment i en funció del risc per a la seguretat ferroviària; i ha de comunicar immediatament la decisió motivada al maquinista i a l'entitat ferroviària per a la qual treballi, sense perjudici d'interposar el possible recurs d'alçada que preveu aquest article.

Si la llicència l'ha expedit un altre estat membre de la Unió Europea, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries s'ha de posar en contacte amb l'autoritat competent d'aquest Estat per sol·licitar-li, de manera motivada, o bé la realització d'una inspecció suplementària o bé la suspensió de la llicència; i n'ha d'informar la Comissió Europea i altres autoritats competents. Tot això sense perjudici de la possible adopció per part d'aquest centre directiu de les mesures cautelars que escaiguin amb la finalitat de garantir la seguretat de la circulació ferroviària.

3. El titular pot recuperar la validesa de la llicència suspesa quan, respectivament:

- a) Torni a acreditar la seva aptitud psicofísica.
- b) Compleixi la sanció a què hagi donat lloc la infracció comesa, o es procedeixi a arxivar-la.

4. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de revocar la llicència quan:

- a) Hi hagi una pèrdua sobreenvenuda de les condicions exigides per obtenir-la.
- b) Derivi d'un procediment sancionador que conclouï en la pèrdua definitiva de la llicència.
- c) D'acord amb l'article 42, hagi estat objecte de revocació del certificat perquè s'hagin detectat en el titular nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs, un mínim de dues vegades en un període de cinc anys.

5. El procediment per suspendre, o si s'escau, revocar la llicència, l'ha d'iniciar la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, d'ofici o a instància de l'entitat ferroviària en la qual l'interessat presti els seus serveis, i se li ha de donar audiència perquè formuli les al·legacions que consideri pertinents en el termini màxim de quinze dies des que s'iniciï el procediment esmentat. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de dictar resolució en els quinze dies següents, la qual s'ha d'anotar en el Registre especial ferroviari i, si s'escau, s'ha de comunicar al responsable de seguretat en la circulació de l'entitat per a la qual l'afectat realitza l'activitat ferroviària. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi notificat la resolució de suspensió o revocació es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la resolució corresponent, en la qual, així mateix, s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions.

6. La resolució de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries no esgota la via administrativa, i s'hi pot interposar recurs d'alçada. El termini màxim per dictar la resolució sobre el recurs esmentat i notificar-la és de tres mesos. Transcorregut el termini esmentat sense que s'hagi dictat resolució expressa s'ha de considerar desestimat el recurs. Tot això sense perjudici del dret de l'interessat d'acudir posteriorment a l'ordre jurisdiccional, de conformitat amb el que estableix la normativa vigent.

CAPÍTOL III

Certificats

Article 38. *Certificats.*

1. El maquinista que condueixi per la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha de disposar, a més de la llicència de maquinista, del certificat o certificats corresponents on es consignin tant les infraestructures per les quals el seu titular estigui autoritzat a conduir com el tipus o els tipus de material rodant que estigui autoritzat a utilitzar. En concordança amb l'article 30, el certificat autoritza el maquinista per a la conducció d'una de les categories de vehicles següents, o de totes dues:

a) Categoria A: vehicles i locomotores de maniobra; trens de treball a velocitat màxima de 60 km/h i en una distància màxima de 100 km des de la base a la zona de treballs i viceversa; vehicles ferroviaris utilitzats per al manteniment i la construcció de la infraestructura ferroviària; i locomotores quan aquestes siguin utilitzades per a la realització de maniobres.

b) Categoria B: trens de transport de viatgers i/o de mercaderies.

2. Els certificats esmentats s'han d'ajustar al contingut de l'annex VI d'aquesta Ordre i han de ser expedits per l'empresa ferroviària o per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries que utilitzi el maquinista a proposta del responsable de seguretat en la circulació de l'entitat ferroviària en la qual aquell presti serveis.

Sense perjudici d'expedir-se nominativament al seu titular, el certificat no té caràcter personal sinó que pertany a l'entitat ferroviària atorgant, i per aquest motiu perd la validesa quan s'extingeixi la relació laboral amb aquesta; sense perjudici del dret del maquinista a obtenir-ne una còpia certificada, segons el model comunitari que estableix l'annex III del Reglament (UE) núm. 36/2010 de la Comissió, de 3 de desembre de 2009, sobre els models comunitaris de llicències de conducció de trens, certificats complementaris, còpies autenticades de certificats complementaris i formularis de sol·licitud de llicències de conducció de trens, en aplicació de la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell, i de tots els documents que n'acreditin la formació, qualificacions, experiència i competències professionals.

3. Correspon als responsables de seguretat en la circulació en el marc del que estableix aquesta Ordre:

a) Proposar el tipus i l'abast dels certificats de conducció.

b) Comprovar el compliment per l'aspirant de les condicions mínimes exigides per accedir a la formació necessària per obtenir els certificats esmentats.

c) Determinar el contingut dels programes de formació per a l'obtenció i renovació dels certificats.

d) Aprovar la proposta de desenvolupament del contingut dels programes de formació i les proves d'avaluació que li formuli el centre homologat de formació corresponent.

4. Les empreses ferroviàries i, si s'escau, l'administrador d'infraestructures ferroviàries han de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries les decisions que adoptin en compliment del que preveu l'apartat anterior.

Article 39. *Condicions per accedir a la formació que permet obtenir els certificats de conducció.*

1. Per accedir a la formació que permet obtenir els certificats de conducció de vehicles ferroviaris s'exigeix el compliment de les condicions següents:

a) Ser titular d'una llicència de maquinista expedida per un Estat membre de la Unió Europea.

b) I, per a aquells interessats l'idioma natiu dels quals no sigui el castellà, acreditar un coneixement suficient del castellà que permeti a l'aspirant el seguiment adequat del procés formatiu. Els centres homologats de formació, als efectes exclusius de l'admissió, poden realitzar als interessats proves d'avaluació de nivell lingüístic.

2. A més, per accedir a la formació que permeti obtenir el certificat de conducció de categoria B és necessari tenir el títol de batxiller o equivalent a efectes laborals o, si no, acreditar haver exercit durant almenys 2 anys les funcions emparades per un certificat de conducció de categoria A.

Article 40. *Programes de formació i proves d'avaluació per obtenir els certificats.*

1. L'obtenció dels certificats requereix la superació de les corresponents proves d'avaluació teòriques i pràctiques de conformitat amb l'annex V a fi d'assegurar un nivell de formació i coneixement adequats per realitzar les funcions per a les quals facultat.

2. Els programes de formació s'han d'ajustar als criteris enunciats a l'annex V.

3. Les tasques de formació relacionades amb els coneixements professionals sobre el material rodant i infraestructures s'han d'impartir necessàriament per centres homologats de conformitat amb aquesta Ordre.

4. El calendari formatiu, la tipologia, les característiques de les proves teòriques i pràctiques, així com la durada dels exercicis i proves d'avaluació corresponents han de ser establerts pels centres homologats de formació, a sol·licitud del responsable de seguretat en la circulació de les entitats ferroviàries, d'acord amb el programa de formació corresponent. En tot cas s'ha de donar a l'aspirant formació adequada sobre el sistema de gestió de la seguretat existent a l'entitat ferroviària en la qual presti serveis.

5. Al final de cada curs de formació s'han de realitzar exàmens teòrics i pràctics sobre el nivell de coneixements adquirits pels aspirants. Les proves pràctiques d'avaluació per a l'obtenció del certificat de conducció, de la mateixa manera que les pràctiques de conducció efectiva, s'han de realitzar a les línies de la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries o, en el cas de maniobres, en instal·lacions que hi estiguin connectades. A les circulacions esmentades no els és aplicable cap canó per l'ús de la infraestructura.

En els exàmens es poden utilitzar simuladors per comprovar l'aplicació de les normes d'explotació i el comportament del maquinista en situacions particularment difícils i degradades.

6. Les proves d'avaluació s'han d'efectuar davant un tribunal format per examinadors del centre homologat de formació i de l'entitat ferroviària que expedeixi el certificat, a la qual correspon a més la presidència; s'han d'organitzar de manera que no es puguin plantejar conflictes d'interessos.

7. Les proves d'avaluació han de fer referència a les matèries que recull l'annex V.

8. Almenys cada tres anys s'han de realitzar cursos d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics per als titulars dels certificats. En tot cas s'han de realitzar els cursos quan es produeixin innovacions tecnològiques o canvis normatius i quan, segons el parer de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, així es consideri.

9. La formació exigida per a l'obtenció de certificats que preveu aquest títol així com els cursos de reciclatge l'han d'impartir els centres homologats de formació.

10. El format bàsic del document que formalitzi l'atorgament dels certificats és el que estableix la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries i ha de contenir, almenys, la informació reflectida a l'annex VI d'aquesta Ordre.

11. Els certificats s'han d'expedir en castellà. No obstant això, el document en el qual figurin també pot estar redactat en una altra llengua cooficial al lloc de la seva expedició.

12. Quan s'obtingui un nou certificat, l'entitat atorgant ha d'actualitzar les referències al material rodant i infraestructures autoritzats al maquinista titular.

Article 41. *Validesa.*

1. El període de validesa dels certificats s'ha de subjectar al règim de renovació que estableixi l'entitat ferroviària corresponent, sense perjudici del que estableixen els apartats següents.

2. Perquè un certificat segueixi tenint validesa el seu titular ha de superar el curs d'actualització i reciclatge a què es refereix l'apartat 8 de l'article 40. L'entitat ferroviària a la qual pertanyi el maquinista ha d'establir la freqüència dels cursos i controls d'acord amb el seu propi sistema de gestió de la seguretat, respectant les freqüències mínimes que estableix l'apartat 8 de l'article 40.

A cada un d'aquests cursos, l'entitat atorgant ha de confirmar, mitjançant una menció en el certificat corresponent i una anotació en el seu registre, que el maquinista compleix els requisits a què es refereix el primer paràgraf d'aquest apartat; així mateix, ho ha de comunicar al Registre especial ferroviari.

En cas de no realitzar l'esmentat curs d'actualització i reciclatge periòdic, llevat que hi hagi una causa justificada degudament acreditada, o d'obtenir un resultat negatiu, s'ha d'aplicar el procediment que estableix l'article 42.

3. Els certificats perden la validesa quan:

a) El seu titular sigui baixa laboral a l'entitat ferroviària que el va expedir. En aquest cas, el titular té dret a rebre'n una còpia certificada, d'acord amb l'annex III del Reglament (UE) núm. 36/2010 de la Comissió, de 3 de desembre de 2009, sobre els models comunitaris de llicències de conducció de trens, certificats complementaris, còpies autenticades de certificats complementaris i formularis de sol·licitud de llicències de conducció de trens, en aplicació de la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell, i de tots els documents que n'acreditin la formació, qualificacions, experiència i competències professionals adquirits a l'entitat ferroviària.

b) La llicència de què disposa el titular sigui suspesa o revocada, d'acord amb el que preveu l'article 37 d'aquesta Ordre.

4. Tot règim de renovació dels certificats ha de preveure un curs d'actualització i reciclatge de coneixements teòrics i pràctics amb la periodicitat i el contingut que disposi l'entitat que els emeti.

5. Sense perjudici del que preveu l'article 64 d'aquesta Ordre, en relació amb els terminis de validesa del certificat d'aptitud psicofísica, tot titular d'un certificat s'ha de sotmetre, per indicació del seu superior jeràrquic, a reconeixements psicofísics addicionals quan es doni alguna de les circumstàncies següents:

a) Hagi estat involucrat en un accident o en un incident de circulació que podria haver donat lloc a un accident.

b) S'observin en el titular alteracions evidents del seu estat físic o psíquic.

c) Hagi estat apartat, per malaltia o accident, de l'exercici de les tasques de conducció de vehicles ferroviaris durant més de tres mesos; així com després d'un accident laboral greu o molt greu. Tot això sense perjudici del que estableix l'annex IV.

Article 42. *Suspensió i revocació dels certificats.*

1. Als efectes de garantir la seguretat en el trànsit ferroviari se suspèn la validesa del certificat quan:

a) Es detectin, en el seu titular, nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixen efectes anàlegs.

b) No s'hagin realitzat, dins el termini i en la forma escaient, els cursos d'actualització i reciclatge corresponents.

c) Es cometi una infracció administrativa en els termes que preveu l'article 92 de la Llei del sector ferroviari.

d) El seu titular, en l'exercici de la seva activitat professional, es negui a sotmetre's a un control per a la detecció de consum d'alcohol o d'indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixen efectes anàlegs, realitzat per personal suficientment qualificat i autoritzat a l'efecte, d'acord amb la normativa vigent.

Si la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries constata, en les seves actuacions d'inspecció o control, que el maquinista ha deixat de complir algun dels requisits exigits per a l'obtenció del certificat, s'ha de posar en contacte amb l'entitat ferroviària que l'atorga per sol·licitar-li, bé que porti a terme una inspecció suplementària, o bé que procedeixi a la suspensió del certificat. L'entitat atorgant ha d'adoptar les mesures adequades i comunicar-les a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries en un termini màxim de quatre setmanes. Amb independència d'això, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot prohibir cautelàrment a aquest maquinista que operi a la xarxa ferroviària d'interès general fins que hagi rebut l'informe de l'entitat atorgant.

Si la Direcció General esmentada, o l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, considera que l'estat o l'actuació d'un maquinista suposa una amenaça greu per a la seguretat ferroviària, ha d'adoptar les mesures necessàries, que poden incloure la sol·licitud d'aturar el tren, i prohibir al maquinista temporalment la realització de la seva activitat justificant la decisió presa. En tots els casos les decisions anteriors han de ser objecte d'anotació en els registres corresponents i s'han de comunicar a la Comissió Europea i altres autoritats competents, en cas que afecti entitats ferroviàries d'altres estats membres.

2. El titular pot recuperar la validesa del certificat suspès quan:

a) Acrediti de nou la seva aptitud psicofísica, en el supòsit dels casos a) i d), de l'apartat anterior.

b) Superi els cursos d'actualització i reciclatge oportuns, en el supòsit del cas b) de l'apartat anterior.

c) Compleixi la sanció administrativa a la qual hagi donat lloc la infracció comesa, o s'arxivi en el supòsit dels casos a) i c) de l'apartat anterior.

d) Transcorreguts tres mesos després de la seva negativa en el supòsit del cas d) de l'apartat anterior, prèvia acreditació de la seva aptitud psicofísica.

3. S'ha de revocar el certificat quan derivi d'un procediment sancionador que, si s'escau, conclouï en la pèrdua definitiva d'aquest, bé perquè s'han detectat, en el seu titular, nivells d'alcohol superiors als autoritzats o indicis analítics de consum d'estupefaents, psicòtrops o qualssevol altres substàncies que produeixin efectes anàlegs, un mínim de dues vegades en un període de cinc anys, o bé per una altra causa.

4. El procediment de suspensió o, si s'escau, revocació del certificat, l'ha d'iniciar d'ofici l'entitat ferroviària amb audiència de l'interessat, i la seva resolució en els casos de suspensió o revocació s'ha d'anotar en el registre a què es refereix l'apartat segon de la disposició addicional vuitena d'aquesta Ordre i s'ha de comunicar al Registre especial ferroviari. La durada dels procediments no ha d'excedir els 3 mesos. Transcorregut aquest termini sense que s'hagi notificat la decisió de suspensió o revocació es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la decisió corresponent en la qual, així mateix, s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions.

5. Les decisions de les entitats ferroviàries atorgants són –segons la naturalesa jurídica de les entitats esmentades– recurribles o, si s'escau, impugnables davant d'aquestes, i el termini màxim per dictar i notificar la decisió sobre l'esmentat recurs o impugnació és d'un mes. Transcorregut el termini sense que hi hagi hagut una decisió expressa s'ha d'entendre desestimat el recurs o impugnació. Tot això sense perjudici del dret dels interessats a recórrer en la via jurisdiccional corresponent.

Article 43. *Supervisió dels maquinistes per les entitats ferroviàries.*

Les entitats ferroviàries han de controlar la validesa de les llicències així com controlar i garantir la dels certificats dels maquinistes que tinguin com a empleats, i establir un sistema de supervisió. Si els resultats fan dubtar de l'aptitud d'un maquinista per realitzar la seva feina i del manteniment de la validesa de la seva llicència o certificats, han de prendre immediatament les mesures necessàries.

TÍTOL VII

Obligacions de les entitats ferroviàries. El responsable de seguretat en la circulació

Article 44. *Obligacions de les entitats ferroviàries.*

Les entitats ferroviàries estan obligades a disposar de programes de formació del seu personal afectat per aquesta Ordre i de sistemes que garanteixin el manteniment i perfeccionament dels seus coneixements professionals.

A més, de conformitat amb el Reglament sobre seguretat en la circulació de la xarxa ferroviària d'interès general, aprovat pel Reial decret 810/2007, de 22 de juny, i d'acord amb el que estableix aquesta Ordre, les entitats ferroviàries han de tenir en plantilla un responsable de seguretat en la circulació.

Article 45. *Condicions per ser responsable de seguretat en la circulació i les seves competències.*

1. El responsable de seguretat en la circulació ha de disposar d'un títol universitari i d'una experiència mínima de quatre anys en l'exercici de funcions relacionades, bé amb la gestió de la seguretat en la circulació de qualssevol sistemes de transport, o amb la gestió de la circulació ferroviària, o bé amb la conducció de vehicles ferroviaris.

2. En el marc del que estableix aquesta Ordre, correspon als responsables de seguretat en la circulació de les entitats ferroviàries:

- a) Assumir la responsabilitat de totes les matèries que tinguin relació amb la salvaguarda de la seguretat en la circulació.
- b) Proposar el tipus i l'abast de les habilitacions i certificats de personal ferroviari que preveu la present Ordre.
- c) Comprovar el compliment pels aspirants de les condicions mínimes exigides per accedir a la formació necessària per obtenir els certificats i habilitacions esmentats.
- d) Determinar el contingut dels programes de formació per a l'obtenció i renovació de les habilitacions i certificats.
- e) Aprovar la proposta de desenvolupament del contingut dels programes de formació i les proves d'avaluació que li formuli el centre homologat de formació corresponent.
- f) Proposar l'atorgament i, si s'escau, suspensió i revocació de les habilitacions i certificats corresponents, de conformitat amb el que estableix aquesta Ordre.

TÍTOL VIII

Avaluació dels procediments de formació i examen

Article 46. *Avaluació independent.*

La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries i les entitats ferroviàries, en els seus àmbits de competència respectius, han d'encarregar, per intervals no superiors a cinc anys, la realització d'avaluacions independents dels procediments d'adquisició i avaluació dels coneixements i competències professionals així com el sistema d'atorgament de llicències i certificats de conducció.

L'avaluació esmentada no comprèn les activitats ja previstes en els sistemes de gestió de la seguretat i qualitat establerts per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i les empreses ferroviàries d'acord amb el Reglament de seguretat en la circulació de la xarxa ferroviària d'interès general, aprovat pel Reial decret 810/2007, de 22 de juny.

L'avaluació l'han de realitzar persones físiques o jurídiques qualificades que no poden estar dedicades per raó de la matèria a les activitats en qüestió.

Els resultats de les avaluacions han d'anar acompanyats de documents justificatius, i s'han de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, que ha d'adoptar, o si s'escau proposar, les mesures oportunes en cada cas.

TÍTOL IX

Centres homologats de formació de personal ferroviari

CAPÍTOL I

Règim general

Article 47. *Concepte i àmbit.*

1. Als efectes d'aquesta Ordre, els centres homologats de formació de personal ferroviari són organitzacions destinades a impartir la formació necessària per a l'obtenció i manteniment, bé de la llicència de conducció de vehicles ferroviaris, o bé de qualssevol de les diverses classes d'habilitacions i certificats de personal ferroviari en els termes que estableix la present Ordre, o tots dos.

2. Per a l'exercici de les funcions a què es refereix l'article següent, tot centre de formació ha d'estar degudament homologat d'acord amb el que estableix el present títol.

3. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha d'atorgar l'homologació corresponent en la qual han de figurar les especialitats formatives autoritzades al centre docent.

4. La formació teòrica de les llicències, certificats i habilitacions s'han de realitzar sempre en locals dependents dels centres homologats. No obstant això, excepcionalment, en casos degudament justificats, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot autoritzar, de forma motivada a petició dels centres i amb la conformitat de les entitats ferroviàries en els casos de certificats i habilitacions, la impartició d'una part de l'esmentada formació per mitjà d'un sistema semipresencial a distància.

5. La infraestructura ferroviària sobre la qual s'han de realitzar les pràctiques de conducció per part dels aspirants a l'obtenció de les llicències i altres títols habilitadors de conducció de vehicles ferroviaris regulats en aquesta Ordre ha de correspondre, com a regla general, a la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries. No obstant això, a sol·licitud del centre homologat de formació, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot autoritzar la realització de pràctiques de conducció en vies ferroviàries, terminals i instal·lacions connectats a la xarxa esmentada.

Les pràctiques de formació dels aspirants a l'obtenció de les altres habilitacions regulades en aquesta Ordre s'ha de realitzar, com a regla general, a la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, si bé la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, a sol·licitud del centre homologat de formació, pot autoritzar la realització de les pràctiques en altres llocs que consideri adequats. L'exigència anterior no és aplicable a la formació per a l'obtenció de les habilitacions d'auxiliar d'operacions de tren i de carregador.

6. Les circulacions necessàries per a la realització dels exàmens s'han d'efectuar a la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, el qual, a instància dels centres homologats de formació, ha d'establir els trams, solcs i horaris precisos per a les circulacions necessàries per a la realització dels exàmens i de les pràctiques que ho requereixin. A aquestes circulacions no els és aplicable cap cànon per l'ús de la infraestructura, llevat que les constitueixin circulacions comercials.

7. Amb l'objectiu d'ajustar la formació teòrica dels candidats interessats, s'autoritza els centres homologats de formació de personal ferroviari per efectuar convalidacions de la càrrega lectiva teòrica dels programes de formació corresponents, mitjançant decisió motivada, atenent els coneixements formatius que aquells acreditin. Així mateix, el centre homologat, amb l'informe favorable de l'entitat ferroviària corresponent, pot sol·licitar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries la convalidació, parcial o total, de la càrrega lectiva pràctica, que aquesta pot concedir mitjançant resolució motivada atenent els coneixements formatius i experiència que s'acreditin.

Aquests coneixements es poden acreditar, entre altres mitjans, amb un document emès per l'entitat ferroviària corresponent, així com per les corresponents llicències, certificats o habilitacions.

8. La realització del curs de formació corresponent permet a l'aspirant presentar-se fins a un màxim de dues proves d'avaluació teòriques i dues proves d'avaluació pràctiques, en el termini màxim de tres anys comptats a partir de l'inici del curs. Per poder realitzar la prova d'avaluació pràctica és necessari haver superat la prova d'avaluació teòrica. Els qui finalment no superin les proves d'avaluació han de realitzar un nou curs formatiu.

Article 48. *Funcions.*

1. Als efectes del que disposa aquest títol, són funcions dels centres homologats de formació, segons el cas, les següents:

a) Impartir la formació de personal ferroviari per a l'obtenció de la llicència, certificats de conducció, i habilitacions regulats en aquesta Ordre.

b) El desenvolupament dels programes de formació per a l'obtenció de les habilitacions o certificats que recull aquesta Ordre, a partir del contingut establert pels responsables de seguretat en la circulació o, si s'escau, pel director del centre homologat de manteniment de material rodant, i la definició de les proves d'avaluació corresponents per obtenir-los.

c) La realització de les proves d'avaluació teòriques i pràctiques per a l'obtenció de les habilitacions o certificats que estableix aquesta Ordre, de conformitat amb el present títol.

d) La realització de cursos específics d'actualització i reciclatge de coneixements, previstos en aquesta Ordre.

e) Proposar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, en el cas de la llicència de conducció, l'aprovació del programa de formació que es pretengui impartir, segons el que estableix l'article 33 d'aquesta Ordre.

f) Proposar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries la convalidació de la càrrega lectiva pràctica per a l'obtenció de llicències, certificats i habilitacions.

2. Els centres homologats de formació han de col·laborar amb la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, a requeriment d'aquesta, en les tasques de supervisió que els demani.

3. Els centres homologats poden establir acords docents entre si, amb les empreses ferroviàries o amb l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, per a l'ús de les instal·lacions i dels seus materials i equips, i comunicar-ne el contingut, en tot cas, a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

Article 49. *Règim de funcionament dels centres homologats en matèria de la llicència de conducció.*

1. Els centres homologats de formació han de proposar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries l'aprovació del contingut dels programes de formació que pretenguin impartir, previstos en el títol VI de la present Ordre, almenys, tres mesos abans de l'inici de l'activitat docent.

Els programes han de contenir un quadre d'activitats referides a les diferents matèries, tant teòriques com pràctiques, que indiqui els temps de dedicació a cada una. Igualment, han de preveure la realització de les pràctiques de conducció, entre les quals poden figurar pràctiques en simulador, especialment per reproduir situacions particularment difícils o degradades en la conducció; i que en cap cas es computen com a hores de conducció efectiva.

La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de resoldre sobre l'acceptació o no de la proposta i pot imposar modificacions en els programes. Si no s'ha dictat resolució dins dels dos mesos posteriors a la data de presentació de la proposta, s'entén que aquesta ha estat acceptada.

2. Cada centre homologat de formació pot proposar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries modificacions en els programes de formació destinades a millorar la formació dels aspirants, seguint la pauta que estableix l'apartat anterior.

3. Cada centre homologat de formació ha de realitzar, almenys, les convocatòries dels cursos de formació que, amb caràcter general, estableixi la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

4. En les convocatòries que realitzi un centre per impartir la seva formació ha de figurar:

- a) El nombre de places disponibles.
- b) Els requisits requerits per accedir al curs, de conformitat amb el que estableix l'article 32 de la present Ordre.
- c) La data límit per formular la sol·licitud d'admissió i el termini de matriculació.
- d) La quantitat que s'ha de satisfer per la matrícula al centre homologat, que comprèn la formació i la realització de les proves d'avaluació, així com tots els costos a què donin lloc. La quantia corresponent, l'ha de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries el centre homologat, i si en un termini màxim de 2 mesos no contesta s'entén que es consideren acceptades.

5. La convocatòria ha de tenir lloc almenys tres mesos abans de l'inici de cada curs de formació.

6. Tot ciutadà que compleixi els requisits i les condicions exigibles té dret d'accés, de forma equitativa i no discriminatòria, a les convocatòries de la formació per a l'obtenció de la llicència de conducció a impartir pels centres que no depenguin d'empreses ferroviàries. A aquest efecte, els centres han de rebre les sol·licituds de matrícula i ordenar-les per ordre de presentació, i estan obligats a admetre com a aspirants tots els sol·licitants que compleixin els requisits exigits fins a esgotar la capacitat autoritzada per curs a cada centre per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, i sense que la pugui excedir llevat que hi hagi autorització expressa d'aquesta. Quan el nombre de sol·licituds superi el nombre de places ofertes, els centres de formació homologats estan obligats a realitzar processos de selecció que respectin els principis d'igualtat i mèrits. Cada convocatòria requereix un procés d'admissió propi i independent d'altres d'anteriors.

El que disposa el present apartat també obliga els centres homologats de formació pertanyents a entitats dependents de les administracions públiques.

En qualsevol cas, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot realitzar convocatòries de cursos, a petició de les entitats ferroviàries, restringits a la promoció interna del personal d'aquestes.

7. Per complir les obligacions imposades per la present Ordre, els centres homologats de formació han de programar cursos específics d'actualització i de reciclatge de coneixements, i si s'escau proves teòriques i pràctiques. Els programes i continguts de les proves han de ser aprovats per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

8. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, per causes extraordinàries degudament justificades, sigui per innovacions tecnològiques o per canvis normatius, pot imposar als centres homologats de formació que tinguin capacitat suficient la programació de cursos de formació addicionals.

Article 50. Règim de funcionament dels centres homologats en matèria d'habilitacions i certificats de personal ferroviari.

1. La formació exigida per a l'obtenció de les habilitacions i certificats que preveu aquesta Ordre ha de ser impartida per un centre homologat de formació d'acord amb el que preveu aquest títol.

2. Els centres homologats s'han de responsabilitzar d'impartir els continguts dels programes de formació, així com la realització de les proves d'avaluació teòriques i pràctiques.

3. Els continguts dels programes de formació per a l'obtenció de les habilitacions del personal de circulació, del personal d'infraestructura i del personal d'operacions del tren, els ha de determinar, en cada cas, el corresponent responsable de seguretat en la circulació. Basant-se en aquest contingut, el centre homologat de formació ha de proposar a l'esmentat responsable el desenvolupament d'aquests programes, i establir les hores de docència i la tipologia i característiques de les proves teòriques i pràctiques que s'hagin de superar. El desenvolupament ha de ser aprovat per l'esmentat responsable de seguretat en la circulació.

En el cas de l'habilitació del personal responsable de control del manteniment de material rodant ferroviari, és el director del centre homologat de manteniment qui ha de determinar el contingut dels programes de formació i qui n'ha d'aprovar la proposta de desenvolupament, elaborada pel centre homologat de formació corresponent.

El contingut dels programes de formació per a l'obtenció dels certificats de conducció, l'ha de determinar, en cada cas, el corresponent responsable de seguretat en la circulació, de conformitat amb els continguts formatius mínims que estableix aquesta Ordre. A més, l'esmentat responsable de seguretat ha d'aprovar el desenvolupament dels programes de formació, que ha d'aportar el coneixement suficient per a la superació de les proves corresponents. En cas que el centre consideri que la formació no és suficient o que no compleix el que estableix aquesta Ordre, ho ha de comunicar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries; si no ho fa s'entén que el centre de formació considera adequada i conforme a l'Ordre l'esmentada formació.

4. En compliment del que estableix aquesta Ordre, els centres homologats de formació poden programar cursos d'actualització i reciclatge de coneixements.

Article 51. Obligacions dels centres homologats de formació.

1. Els centres homologats de formació estan obligats a conservar, durant un període de cinc anys, els expedients de cada curs, i a tenir-los a disposició de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, de les entitats ferroviàries i, si s'escau, dels centres de manteniment de material rodant, amb els quals estableixin convenis.

2. Igualment han de remetre al Registre especial ferroviari informació sobre les dades corresponents a l'esmentat registre dels alumnes titulars d'una llicència de conducció que hagin superat el nivell de coneixements exigit en els cursos d'actualització i reciclatge corresponents.

Article 52. Convocatòria d'exàmens. Examinadors.

1. En cada convocatòria de proves d'avaluació per a l'obtenció de la llicència de conducció, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de definir el contingut de les proves sobre coneixements teòrics i pràctics, respectant el contingut mínim que estableix l'annex V de la present Ordre, amb indicació de la seva durada, nombre de preguntes o exercicis que s'han de realitzar i criteris per a la qualificació.

La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de nomenar per examinar els aspirants un tribunal examinador d'acord amb el que disposa l'article 34.3 d'aquesta Ordre.

Per a la realització dels exàmens els centres homologats estan obligats a posar a disposició de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries els mitjans humans i materials i a prestar la col·laboració necessària, quan els siguin requerits.

2. Les convocatòries per a l'obtenció d'habilitacions i certificats estan restringides a l'àmbit i els procediments que hagin acordat, segons els casos, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, les empreses ferroviàries o els centres homologats de manteniment de material rodant, amb els centres homologats de formació. Els mateixos acords regeixen, si s'escau, per definir el contingut de les proves d'examen, l'elecció d'examinadors i els criteris de qualificació. Per al cas dels certificats, el contingut dels acords ha d'estar en concordança amb el sistema de gestió de seguretat de cada entitat ferroviària.

Article 53. *Règim d'inspecció.*

1. Els centres homologats de formació han de ser objecte d'inspecció per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries en totes les operacions vinculades amb la formació de personal per a l'obtenció de la llicència, certificats i habilitacions que estableix la present Ordre. Per a tal fi pot comptar amb la col·laboració de les entitats que, a l'efecte, determini.

2. Els centres homologats han de proporcionar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries tota la informació relacionada amb la formació dels alumnes que els sigui requerida com a conseqüència de les actuacions d'inspecció.

3. En les tasques d'inspecció i control s'ha de comprovar que els centres mantenen el nivell de formació i compleixen els requisits que van ser exigits per homologar-los.

CAPÍTOL II

Règim d'homologació dels centres de formació

Article 54. *Homologació. Requisits per obtenir-la.*

1. Correspon a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries l'autorització, a través de l'homologació corresponent, dels centres de formació, d'acord amb el procediment que estableix aquest capítol.

2. Per a l'homologació es requereix el compliment dels requisits següents:

a) Ser persona física o jurídica, resident a Espanya i amb capacitat per desenvolupar activitats mercantils de conformitat amb el que estableix el Codi de comerç, així com també les fundacions que tinguin en el seu objecte social la formació de personal ferroviari.

b) Acreditar competència professional i capacitat tècnica suficients.

c) Tenir capacitat financera per fer front a les seves obligacions.

d) Tenir coberta la responsabilitat civil d'acord amb la normativa vigent.

e) Disposar d'un estatut intern que reculli el seu règim de funcionament, els procediments d'avaluació i control dels alumnes, el règim de qualificacions, i qualssevol altres regles que siguin necessàries per a un millor exercici de la seva activitat.

3. No es poden homologar els qui estiguin en algun dels supòsits següents:

a) Els sancionats per infraccions administratives molt greus previstes en la legislació mercantil i docent, en el termini de cinc anys des de la imposició de la sanció.

b) Els sancionats o condemnats, mitjançant resolució o sentència ferma, per infraccions molt greus comeses en l'àmbit de la legislació docent o per infracció greu o reiterada de les obligacions derivades de les normes socials o laborals, en particular de la legislació sobre seguretat i salut en el treball, en el termini de cinc anys des que es produeixi la fermesa de la resolució sancionadora.

c) Els que no estiguin al corrent de les obligacions tributàries, així com de les seves obligacions amb la Seguretat Social.

d) Els centres de formació o entitats a les quals pertanyen, que tinguin administradors o membres del seu personal directiu que pateixin o hagin patit, a Espanya o a fora, pena privativa de llibertat, hagin estat declarats en situació concursal, inhabilitats o suspesos per exercir càrrecs d'administració en societats o sancionats o condemnats mitjançant

resolució o sentència fermes per la comissió de les infraccions a les quals es refereixen les lletres anteriors fins que quedi íntegrament extingida la seva responsabilitat.

Article 55. *Criteris per valorar la competència professional i la capacitat tècnica.*

Es compleixen els requisits de competència professional i de capacitat tècnica quan el centre tingui:

a) Una estructura empresarial adequada per oferir la formació que pretén impartir amb el degut nivell de qualitat, que s'ha d'acreditar amb:

1r Un projecte docent per al conjunt d'activitats que es pretenen desenvolupar.

2n Un pla de qualitat de la formació que permeti garantir la qualitat en la formació impartida.

3r Un responsable com a director del centre, amb experiència professional en el camp de la formació i amb un títol universitari o equivalent.

b) Personal docent adequadament capacitat i en nombre suficient per exercir l'activitat per a la qual se sol·licita l'homologació. Entre aquest personal hi ha d'haver:

1r Almenys un responsable entre el personal instructor de la formació teòrica, que ha de disposar d'un títol universitari o equivalent, i acreditar una experiència professional i docent suficient en les matèries que componen la formació.

2n Almenys un responsable entre el personal instructor de la formació pràctica que, per al cas de la llicència de conducció, ha d'estar en possessió d'una llicència en vigor i d'una experiència professional en la conducció de trens i locomotores, almenys, de 2 anys.

El responsable per al cas dels certificats de conducció, a més del que preveu l'apartat anterior, ha d'acreditar una experiència en conducció de trens i locomotores, almenys, de 4 anys.

3r Almenys un responsable entre el personal instructor de la formació pràctica per a les habilitacions que preveu aquesta Ordre, que ha d'acreditar una experiència en les funcions corresponents a les habilitacions la formació de les quals s'imparteixi d'almenys 4 anys per a la formació de l'habilitació de responsable de circulació, i 3 anys per a la resta de les habilitacions excepte per a la de carregador, que és de 6 mesos; llevat de casos excepcionals expressament autoritzats, cas a cas, per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

c) Mitjans i, si s'escau, instal·lacions adequades i en nombre suficient per exercir l'activitat per a la qual se sol·licita l'homologació. S'estima que el centre compleix aquest requisit si disposa de:

1r Aules de classes teòriques, amb una superfície mitjana aproximada de 2,5 metres quadrats per alumne, amb el mobiliari i els mitjans docents adequats al nombre d'alumnes i als cursos i continguts que preveu el projecte docent.

2n Instal·lacions per a la realització de les pràctiques que corresponguin a la formació a impartir. Tenen la consideració com a instal·lacions de pràctiques, en el cas de la llicència o certificats de conducció, les cabines dels vehicles ferroviaris i els tallers on es mantenen. Per a les habilitacions es poden considerar instal·lacions de pràctiques les estacions, els llocs de comandament, els terminals, els tallers i altres instal·lacions ferroviàries on es realitzi l'activitat per a la qual es pretén habilitar.

3r Un sistema d'arxivament adequat per a la documentació relativa al seu personal, als programes de formació i a les activitats docents que realitzi.

4t Els centres han de reunir les condicions d'habitabilitat i de seguretat exigides per la normativa vigent.

d) Acords, si s'escau, realitzats amb les entitats ferroviàries per a la realització de pràctiques de conducció acompanyats per un maquinista proveït de la llicència i el certificat corresponent.

Article 56. Criteris per valorar la capacitat financera i la cobertura de responsabilitat civil.

1. Es compleix el requisit de capacitat financera quan l'entitat sol·licitant de l'homologació disposi de recursos suficients per fer front, en qualsevol moment, a les obligacions que hagi contret o pugui contreure, per un període de dotze mesos, a comptar de l'atorgament de l'homologació. Es pot acreditar mitjançant la presentació d'un informe pericial o de documents adequats expedits per entitats de crèdit o auditors de comptes.

2. Als efectes exclusius de l'atorgament de l'homologació, s'entén que un centre de formació cobreix la seva responsabilitat civil derivada de les activitats de la formació que imparteixi si, al moment de formular la sol·licitud d'homologació, disposa d'un compromís amb una entitat asseguradora de cobertura dels riscos derivats de la seva activitat o un compromís de consolidació mercantil amb una entitat legalment autoritzada. És necessari formalitzar el compromís convingut abans de començar l'activitat.

Article 57. Procediment d'homologació.

1. La sol·licitud d'homologació d'un centre de formació, amb el contingut que preveu l'article 70.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, s'ha de dirigir a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries i ha d'incloure l'assumpció formal, pel sol·licitant, de totes les condicions i garanties que estableix la present Ordre.

2. La sol·licitud d'homologació d'un centre de formació ha d'anar acompanyada de la documentació que es detalla en aquest apartat i de qualsevol altra que el sol·licitant entengui que pugui contribuir a un millor coneixement i una millor valoració de la seva petició, i s'hi ha d'adjuntar, almenys, la següent:

a) Quan es tracti de societats mercantils, l'escriptura de constitució i, si s'escau, de modificació, inscrita en el Registre Mercantil, en la qual consti el seu capital social en el moment de la sol·licitud. Quan es tracti de fundacions, l'escriptura de constitució i la inscripció d'aquesta en el registre de fundacions corresponent. Quan es tracti de centres dependents d'una entitat ferroviària, l'escriptura de constitució d'aquesta o, si s'escau, les referències legals a la condició d'entitat pública empresarial de la qual depèn.

b) Una declaració responsable de no estar incurs en cap dels supòsits indicats a l'article 54.3 quan no sigui possible aportar els certificats corresponents. Els administradors o directius d'entitats que sol·licitin l'homologació i tinguin nacionalitat estrangera han de presentar un certificat expedit per l'òrgan competent del seu Estat en el qual es faci constar que no estan incursos en cap dels supòsits expressats a l'article esmentat.

c) Una còpia de l'Estatut intern del centre.

d) Un organigrama de l'estructura organitzativa del centre en el qual figurin els seus responsables principals en les diferents àrees de formació.

e) Un projecte docent del centre de formació en el qual constin els programes d'ensenyament de cada curs i assignatura que es pretengui impartir. En el projecte s'han de determinar el tipus i el volum mitjà anual del nombre d'alumnes que es prevegi atendre i s'ha d'indicar el professorat que tindrà.

f) «Curriculum vitae» dels responsables de la direcció del centre i de les formacions teòriques i pràctiques, indicant, entre altres dades, la llicència, certificats, habilitacions i altres títols i diplomes que tinguin, si s'escau.

g) «Curriculum vitae» de la resta del personal instructor de què disposi el centre, indicant, entre altres dades, la llicència, certificats, habilitacions i altres títols i diplomes que tinguin, si s'escau.

h) Còpia, si s'escau, dels convenis establerts amb entitats ferroviàries per a la realització de pràctiques de conducció amb un conductor autoritzat, o per utilitzar els seus simuladors i equips.

i) Descripció de les instal·lacions que ha d'ocupar el centre, amb els seus corresponents plànols de detall i relació justificada d'equips i altres mitjans materials de què hagi de disposar.

j) Pla de prevenció de riscos laborals per a l'exercici de la seva activitat.

k) Indicació dels sistemes amb els quals s'ha de comunicar amb la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, amb l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i, si s'escau, amb les empreses que operin en el sector ferroviari per als treballadors de les quals prevegi realitzar activitats formatives.

l) Documentació que acrediti el compliment dels requisits de capacitat financera.

m) Documentació que acrediti el compliment dels requisits de cobertura de responsabilitat civil.

n) Documentació justificativa de la personalitat jurídica del peticionari i, si s'escau, del representant i del poder amb el qual aquest actua.

En el cas que es requereixi alguna documentació addicional a la que disposa aquest apartat, el sol·licitant disposa de quinze dies, des de la data en què aquesta li sigui requerida, per presentar la documentació que repari i completi la lliurada juntament amb la sol·licitud. La falta de presentació de la documentació en el termini disposat és motiu suficient per denegar la sol·licitud d'homologació.

3. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, abans de dictar resolució, pot requerir al sol·licitant la informació o els aclariments que consideri convenients sobre la seva sol·licitud o sobre els documents que s'hi adjunten.

4. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de realitzar una visita al centre de formació i, en vista de l'informe elaborat i de la resta d'antecedents, ha de resoldre motivadament l'expedient, i notificar, en un termini màxim de cinc mesos a comptar de la data de presentació de la sol·licitud d'homologació, la resolució del seu atorgament o de la seva denegació.

Transcorregut el termini que preveu el paràgraf anterior sense que hagi recaigut resolució expressa, s'entén estimada la sol·licitud.

5. Atorgada l'homologació, el centre ha de satisfer la taxa per homologació de centres de formació, establerta a l'article 69 de la Llei del sector ferroviari.

6. L'homologació s'atorga inicialment per un període de tres anys i les renovacions successives, per períodes de cinc anys. Als efectes de la renovació s'ha d'aplicar idèntic règim que l'establert per a l'homologació, i se n'ha de formular la sol·licitud, amb la necessària antelació, abans de l'expiració de la validesa de l'homologació en vigor.

7. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha d'inscriure en el Registre Especial Ferroviari els centres que obtinguin l'homologació per formar el personal ferroviari.

8. La resolució que decideixi sobre la sol·licitud d'homologació d'un centre de formació no exhaureix la via administrativa, i contra aquesta es pot interposar recurs d'alçada. El termini màxim per dictar i notificar la resolució sobre el recurs és de tres mesos. Transcorregut aquest termini sense que hagi recaigut resolució expressa s'ha d'entendre desestimat el recurs. Tot això sense perjudici del dret dels interessats, exhaurida la via administrativa, a recórrer en la via jurisdiccional contenciosa administrativa.

Article 58. *Validesa de l'homologació.*

1. L'homologació conserva la seva validesa dins del seu període de vigència, mentre el centre homologat de formació compleixi els requisits previstos per al seu atorgament en la present Ordre.

2. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot comprovar, en qualsevol moment, el compliment pels centres dels requisits esmentats.

La Direcció General esmentada pot exigir als centres homologats de formació l'aportació de tota la informació que consideri necessària per comprovar que es mantenen les condicions que van justificar l'atorgament de l'homologació.

3. En particular, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de realitzar inspeccions dels centres homologats de formació:

a) Quan es tinguin dubtes fundats de possibles incompliments dels requisits que els siguin exigibles.

b) Aleatòriament, en qualsevol moment que ho decideixi.

4. Sense perjudici del que indiquen els apartats anteriors, tots els centres homologats de formació estan obligats a notificar, prèviament, a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries totes les variacions que es produeixin en les dades aportades en la sol·licitud d'homologació del centre. També han de comunicar, prèviament, els seus plans relatius a nous ensenyaments.

A més han de comunicar en el termini màxim d'un mes des que es produeixi, qualsevol variació que afecti les dades que consten a la Secció de centres de formació del personal ferroviari del Registre especial ferroviari.

5. Quan la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries constati que un centre de formació ha deixat de complir els requisits que li siguin exigibles, ha d'iniciar el procediment de suspensió, o si s'escau, de revocació, de l'homologació de què disposi, de conformitat amb el que estableix l'article següent.

6. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot utilitzar, per al suport a les funcions inspectores esmentades anteriorment, la col·laboració d'entitats de provada capacitat.

Article 59. *Suspensió i revocació de l'homologació.*

1. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot suspendre motivadament l'homologació atorgada a un centre de formació. La suspensió s'ha d'acordar quan es constati l'incompliment de qualssevol dels requisits exigits per al seu atorgament així com de les altres exigències i obligacions que estableix aquesta Ordre, i fins que no es reparin els incompliments detectats.

2. La resolució per la qual s'acorda la suspensió de l'homologació és immediatament executiva des de la notificació a l'interessat.

3. El centre de formació pot procedir a sol·licitar l'anul·lació de la suspensió, una vegada reparades les anomalies que la van causar.

4. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de revocar l'homologació d'un centre de formació quan els incompliments que hagin provocat la suspensió de l'homologació no hagin estat convenientment solucionats en el termini de dotze mesos des que va ser executada la suspensió.

5. El procediment per a la suspensió o, si s'escau, la revocació de l'homologació, l'ha d'iniciar la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, i ha de donar audiència al centre perquè, en el termini màxim de 15 dies, formuli les al·legacions que consideri pertinents. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de dictar resolució en el termini màxim de sis mesos, la qual s'ha d'anotar en el Registre especial ferroviari. Transcorregut el termini sense que s'hagi notificat la resolució de suspensió o revocació es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la resolució corresponent en la qual, així mateix, s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions.

6. La resolució que decideixi sobre la suspensió o revocació de l'homologació d'un centre de formació no exhaureix la via administrativa, i contra aquesta es pot interposar recurs d'alçada. El termini màxim per dictar i notificar la resolució sobre el recurs és de tres mesos. Transcorregut el termini sense que hagi recaigut resolució expressa s'ha d'entendre desestimat el recurs. Exhaurida la via administrativa l'interessat pot recórrer a la jurisdicció contenciosa administrativa de conformitat amb la normativa vigent.

TÍTOL X

Centres homologats de reconeixement mèdic de personal ferroviari

CAPÍTOL I

Règim general

Article 60. *Concepte i àmbit.*

1. Els centres homologats de reconeixement mèdic, als efectes que regula aquesta Ordre, són organitzacions encarregades de certificar l'aptitud psicofísica exigible per a l'obtenció

i el manteniment de la llicència de conducció de vehicles ferroviaris i, si s'escau, de les habilitacions i certificats de personal ferroviari en els termes que aquesta estableix.

2. Per a l'exercici de les funcions a què es refereix l'article següent, tot centre de reconeixement mèdic ha d'estar degudament homologat d'acord amb el que estableix el present títol.

Així mateix, els centres han de tenir, en tot cas, les corresponents autoritzacions atorgades per les autoritats sanitàries competents.

Article 61. *Funcions.*

1. Correspon als centres homologats de reconeixement mèdic, als efectes d'aquesta ordre, la realització de les proves d'avaluació per a l'obtenció del certificat d'aptitud psicofísica, així com l'emissió del certificat de l'aptitud psicofísica corresponent a cada cas.

2. Els centres de reconeixement mèdic han de col·laborar amb la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, a requeriment seu, en les tasques de supervisió que els demani.

Article 62. *Proves de valoració de la capacitat psicofísica.*

1. Les proves per a la valoració de la capacitat psicofísica tenen per objecte verificar el compliment dels requisits exigits per a l'emissió del certificat d'aptitud corresponent.

2. Les proves per a la valoració de la capacitat psicofísica, periòdiques i addicionals, s'han d'ajustar a les condicions de capacitat del personal ferroviari, segons els correspongui, d'acord amb el que preveuen els annexos de la present Ordre.

3. La persona que s'hagi de sotmetre a les proves d'avaluació psicofísica ha d'aportar al centre de reconeixement mèdic on les hagi d'efectuar una declaració que contingui les dades sobre la seva salut, als efectes, si s'escau, de comprovació pel personal mèdic facultatiu.

4. Finalitzades les proves de valoració de capacitat psicofísica, el centre ha d'efectuar una avaluació de l'aptitud del sol·licitant, i establir un informe per als casos en què l'aptitud no sigui la requerida o, sent la requerida, sigui necessari realitzar noves proves en el termini que s'estableixi.

5. Els impresos originals amb els resultats de les proves complementàries practicades al sol·licitant, juntament amb l'informe d'aptitud emès pel centre homologat de reconeixement mèdic, queden arxivats en el seu expedient clínic personal. Els expedients d'avaluació psicofísica personals arxivats al centre homologat de reconeixement mèdic s'han de custodiar, durant un període de cinc anys, amb les garanties pròpies de dades mèdiques de caràcter personal, de conformitat amb la normativa vigent.

6. L'import que s'hagi de satisfer al centre homologat de reconeixement mèdic per la realització de les proves per a l'obtenció dels certificats d'avaluació d'aptitud psicofísica per a l'expedició de la llicència de conducció, l'ha de fixar la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries a petició de cada centre de forma motivada.

7. En els casos que preveu l'apartat 4 d'aquest article, s'ha de lliurar al sol·licitant l'informe de capacitat. En els restants casos, s'ha de lliurar l'informe, prèvia petició de l'aspirant a obtenir el certificat d'aptitud.

Article 63. *Emissió de certificats d'aptitud psicofísica.*

1. Per a l'obtenció i conservació de la llicència, els certificats i les habilitacions que preveu aquesta Ordre, és necessari tenir el certificat d'aptitud psicofísica corresponent.

2. Una vegada finalitzades i superades les proves d'aptitud psicofísica, el centre homologat ha de lliurar el certificat d'aptitud psicofísica a la persona valorada.

3. El certificat d'aptitud psicofísica ha de contenir la informació següent:

a) Identificació del centre on s'ha practicat el reconeixement.

b) El número de referència, amb la nomenclatura que indiqui la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, que té uns dígits per identificar el centre homologat, uns altres per a la classe de reconeixement i uns altres d'ordre d'emissió pel centre.

- c) El tipus de certificat.
- d) El nom i cognoms de la persona que l'obtingui.
- e) El número de document nacional d'identitat, del permís de residència, o del passaport.
- f) La nacionalitat.
- g) Data en què es practica el reconeixement.
- h) Les limitacions que se li imposin.
- i) El nom del metge avaluador, la seva signatura i número de col·legiat.

4. L'emissió dels certificats d'aptitud psicofísica, l'han de realitzar els centres homologats, en els impresos aprovats per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

Article 64. *Validesa dels certificats d'aptitud psicofísica.*

1. El certificat d'aptitud psicofísica per al personal de conducció té com a regla general una validesa de tres anys des de la data de l'expedició. No obstant això, el termini de validesa dels certificats expedits a persones de més de 55 anys es redueix a un any. Les edats abans esmentades s'han de tenir en compte en el moment de finalització de les proves d'aptitud psicofísica.

No obstant això, el centre homologat de reconeixement mèdic pot prescriure exàmens d'aptitud psicofísica més freqüents, si ho exigeix l'estat de salut del treballador, i addicionalment pot efectuar un reconeixement psicofísic en especial després d'una baixa per malaltia de 30 dies. Així mateix, els ha de prescriure després de tot accident amb víctimes i després d'un accident laboral que impliqui un període d'absència de 30 dies.

L'entitat ferroviària pot sol·licitar que es verifiqui l'aptitud psicofísica del treballador si aquest ha hagut de ser apartat del servei per raons de seguretat en la circulació.

2. El certificat d'aptitud psicofísica de la resta del personal ferroviari té com a regla general una validesa de 5 anys. A partir dels 50 anys el termini de validesa es redueix a tres anys i, a partir dels 60, a un any; a excepció del cas dels carregadors, en què el termini de validesa és de tres anys a partir dels 50 anys d'edat. Les edats abans indicades s'han de tenir en compte en el moment de finalització de les proves d'aptitud psicofísica.

3. El període de validesa del certificat d'aptitud psicofísica pot ser reduït, en casos concrets, pel centre homologat corresponent, en funció dels resultats de les proves practicades.

Article 65. *Obligacions del centre de reconeixement mèdic.*

1. Els centres de reconeixement mèdic que hagin estat homologats estan obligats a conservar durant cinc anys els expedients clínics personals de cada avaluació, i els han de tenir a disposició de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, i de les entitats públiques empresarials i empreses ferroviàries amb les quals estableixin convenis. L'obligació es pot complir per mitjans electrònics sempre que quedi acreditat suficientment el contingut dels expedients clínics. Tot això, sense perjudici del compliment de la legislació sobre protecció de dades de caràcter personal.

2. En el cas dels titulars d'una llicència de conducció, els centres homologats de reconeixement mèdic han d'informar el Registre especial ferroviari sobre el resultat de les avaluacions psicofísiques realitzades.

3. Quan els centres de reconeixement mèdic realitzin les proves a què es refereixen els articles 10, 16, 22, i 41, n'han de comunicar el resultat, a més del mateix interessat, l'òrgan o entitat que les hagi requerit i al Registre especial ferroviari.

Article 66. *Règim d'inspecció.*

1. Els centres homologats de reconeixement mèdic de personal ferroviari han de ser inspeccionats per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries en totes les operacions vinculades amb l'avaluació de la capacitat psicofísica per a les llicències i diferents

habilitacions i certificats establerts en la present Ordre. Per a tal fi la Direcció General pot comptar amb la col·laboració de les entitats que, a l'efecte, determini.

2. Els centres han de proporcionar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries tota la informació relacionada amb l'avaluació de la capacitat psicofísica de personal ferroviari que els sigui requerida com a conseqüència de les actuacions d'inspecció.

3. En les tasques d'inspecció s'ha de comprovar que, almenys, es mantenen els requisits exigits en aquesta Ordre per a l'homologació dels centres de reconeixement mèdic.

CAPÍTOL II

Règim d'homologació dels centres de reconeixement mèdic

Article 67. *Requisits per a l'homologació.*

1. Correspon a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries homologar els centres de reconeixement mèdic seguint els procediments i complint els requisits que s'estableixen en aquest títol, sense perjudici de les competències de les comunitats autònomes en la matèria.

2. L'homologació de centres de reconeixement mèdic requereix que s'acrediti el compliment dels requisits següents:

- a) Revestir, en cas de no formar part de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries o d'una empresa ferroviària, la forma de societat mercantil.
- b) Acreditar la competència professional i la capacitat tècnica.
- c) Tenir capacitat financera per fer front a les seves obligacions.
- d) Tenir coberta la responsabilitat civil d'acord amb la normativa vigent.
- e) Disposar d'un estatut intern que reculli el seu règim de funcionament, els procediments d'avaluació de capacitat psicofísica i qualssevol altres regles que siguin necessàries per a un millor exercici de la seva activitat.

3. No es poden homologar aquells centres de reconeixement mèdic que estiguin en algun dels supòsits següents:

- a) Els sancionats per infraccions administratives molt greus previstes en la legislació mercantil i sanitària, en el termini de cinc anys des de la imposició de la sanció.
- b) Els sancionats o condemnats, mitjançant resolució o sentència ferma, per infraccions molt greus comeses en l'àmbit de la legislació sanitària, o per infracció greu o reiterada de les obligacions derivades de les normes socials o laborals, en particular de la legislació sobre seguretat i salut en el treball, en el termini de cinc anys des que es produeixi la fermesa de la resolució sancionadora.
- c) Els que no estiguin al corrent de pagament de les obligacions tributàries, així com de les obligacions amb la Seguretat Social.
- d) Les que tinguin administradors o membres del personal directiu que pateixin o hagin patit, a Espanya o a fora, pena privativa de llibertat, hagin estat declarats en situació concursal, inhabilitats o suspesos per exercir càrrecs d'administració en societats, o sancionats o condemnats mitjançant resolució o sentència ferma per la comissió de les infraccions a les quals es refereixen les lletres anteriors fins que quedi íntegrament extingida la seva responsabilitat.

Article 68. *Criteris per valorar la competència professional i la capacitat tècnica.*

Es compleix el requisit de competència professional i capacitat tècnica quan el centre tingui:

- a) Una estructura empresarial adequada per realitzar les avaluacions de capacitat psicofísica amb el degut nivell de qualitat, que s'ha d'acreditar amb la documentació que demostrï que:

1r Reuneix els requisits exigits per les autoritats sanitàries per a la realització de reconeixements, informes i avaluacions mèdiques requerits per a l'emissió dels certificats de valoració de capacitat psicofísica.

2n Disposa d'un director del centre, amb experiència professional i amb títol universitari o equivalent.

b) El personal del centre ha d'estar integrat com a mínim per:

1r Un responsable mèdic del centre, que estigui en possessió del títol de llicenciat en medicina i cirurgia i amb una experiència, almenys, de tres anys en serveis mèdics d'empresa.

2n Personal capacitat i en nombre suficient per reconèixer i avaluar la capacitat psicofísica. A aquest efecte, a la plantilla de personal del centre hi ha d'haver, com a mínim, un llicenciat en medicina i cirurgia, que pot coincidir amb el responsable mèdic del centre, un llicenciat en psicologia i un diplomad universitari en infermeria. Quant a la resta del personal, el centre pot haver establert acords amb metges i laboratoris d'anàlisis clíniques així com amb qualsevol centre mèdic o gabinet psicològic.

c) Mitjans i, si s'escau, instal·lacions adequades i en nombre suficient per exercir l'activitat per a la qual se sol·licita l'homologació. Es considera que el centre compleix el requisit si disposa de:

1r Instal·lacions adequades per a la seva finalitat, amb estàndards suficients de qualitat, validats mitjançant l'obtenció de la deguda autorització sanitària.

2n Un sistema d'arxivament adequat per a la documentació relativa al seu personal i a les avaluacions de capacitat psicofísica que realitzin.

Article 69. Criteris per valorar la capacitat financera i la cobertura de responsabilitat civil.

1. Es compleix el requisit de capacitat financera quan l'entitat sol·licitant de l'homologació disposi de recursos suficients per fer front, en qualsevol moment, a les obligacions que hagi contret o pugui contraure, per un període de dotze mesos a comptar de l'atorgament de l'homologació. Es pot acreditar mitjançant la presentació d'un informe pericial o de documents adequats expedits per entitats de crèdit o auditors de comptes.

2. Als efectes exclusius de l'atorgament de l'homologació, s'entén que un centre de reconeixement mèdic cobreix la seva responsabilitat civil derivada de les activitats d'avaluació de capacitat psicofísica que presti si en el moment de formular la sol·licitud d'homologació disposa d'un compromís amb una entitat asseguradora d'una assegurança de responsabilitat civil que cobreixi els riscos derivats de la seva activitat, o un compromís amb una entitat de consolidació mercantil legalment establerta. És necessari formalitzar el compromís convingut abans de l'inici de l'activitat.

Article 70. Procediment d'homologació.

1. La sol·licitud d'homologació d'un centre de reconeixement mèdic, amb el contingut que preveu l'article 70.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, s'ha d'adreçar a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, en els termes que s'hi preveuen, i ha d'incloure l'assumpció formal, pel sol·licitant, de totes les condicions i garanties que estableixen la present Ordre.

2. La sol·licitud d'homologació ha d'anar acompanyada de la documentació que s'indica en aquest apartat i de qualsevol altra que el sol·licitant entengui que pugui contribuir a un millor coneixement i una millor valoració de la seva petició, i s'hi ha d'adjuntar, almenys, la següent:

a) Quan es tracti de societats mercantils constituïdes amb l'objecte social de centre mèdic, l'escriptura de constitució i, si s'escau, de modificació, inscrita en el Registre Mercantil, en la qual consti el seu capital social en el moment de la sol·licitud. Quan es tracti de centres dependents d'una entitat ferroviària, l'escriptura de constitució d'aquesta o, si s'escau, les referències legals a la condició de l'entitat pública empresarial de la qual depèn.

b) Una declaració responsable dels administradors i directius del centre de no estar incurs en cap dels supòsits indicats a l'apartat tercer de l'article 67, quan no sigui possible

aportar els certificats corresponents. Els administradors o directius d'empreses que sol·licitin l'homologació i tinguin nacionalitat estrangera, han de presentar un certificat expedit per l'òrgan competent del seu país en el qual es faci constar que no estan incursos en cap dels supòsits expressats en l'article esmentat.

- c) Una còpia de l'estatut intern del centre.
- d) Un organigrama de l'estructura organitzativa de l'empresa on figurin els seus principals responsables en les diferents àrees d'avaluació de capacitat psicofísica.
- e) Autorització, emesa per l'autoritat sanitària corresponent, per a la realització de reconeixements, informes i avaluacions mèdiques.
- f) Un projecte de treball en el qual constin els programes d'activitat del centre de reconeixement mèdic i les comeses dels diferents professionals responsables d'aquest.
- g) «Curriculum vitae» del responsable director del centre, del responsable mèdic del centre i dels professionals mèdics, psicòlegs i personal sanitari de què disposa per a l'avaluació de la capacitat psicofísica, aportant la titulació requerida en cada cas.
- h) Còpia, si s'escau, dels convenis establerts amb altres organitzacions per realitzar les activitats d'avaluació de la capacitat psicofísica. S'ha d'aportar una relació nominal de tots els professionals afectats per aquests convenis, amb indicació de l'especialitat, i si s'escau, titulació.
- i) Descripció de les instal·lacions que ha d'ocupar el centre, amb els seus corresponents plànols de detall, i relació justificada d'equips i altres mitjans materials de què hagi de disposar.
- j) Un Pla de prevenció de riscos laborals per a l'exercici de la seva activitat.
- k) Indicació dels sistemes amb els quals s'ha de comunicar amb la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, amb l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i, si s'escau, amb les empreses ferroviàries per als treballadors de les quals realitzi alguna de les funcions que li corresponguin.
- l) Documentació que acrediti el compliment dels requisits de capacitat financera.
- m) Documentació que acrediti el compliment dels requisits de cobertura de responsabilitat civil.
- n) Documentació justificativa de la personalitat jurídica del peticionari i, si s'escau, del representant i el poder amb el qual aquest actua.

En el supòsit que es requereixi alguna documentació addicional a la que disposa aquest apartat, el sol·licitant disposa de quinze dies, des de la data en què aquesta li sigui requerida, per presentar la documentació que reperi, o completi, la lliurada juntament amb la sol·licitud. La falta de presentació de la documentació en el termini disposat és motiu suficient per a la denegació de la sol·licitud d'homologació.

3. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, abans de dictar resolució, pot requerir al sol·licitant la informació o els aclariments que consideri convenient sobre la seva sol·licitud o sobre els documents que s'hi adjunten.

4. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de realitzar una visita al centre de reconeixement mèdic i, en vista de l'informe elaborat i dels restants antecedents, ha de resoldre motivadament l'expedient, i notificar, en un termini màxim de cinc mesos a comptar de la data de presentació de la sol·licitud d'homologació, la resolució de l'atorgament o de la denegació.

Transcorregut el termini previst en el paràgraf anterior sense que hagi recaigut resolució expressa, s'entén estimada la sol·licitud.

5. L'homologació s'ha d'atorgar inicialment per un període de tres anys i les renovacions successives, per períodes de cinc anys. Als efectes de la renovació, s'ha d'aplicar idèntic règim que l'establert per a l'homologació, i s'ha de formular la sol·licitud de renovació amb la necessària antelació prèviament a l'expiració de la validesa de l'homologació en vigor.

6. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha d'inscriure en el Registre especial ferroviari els centres de reconeixement mèdic que obtinguin l'homologació que els faculti per avaluar la capacitat psicofísica del personal ferroviari.

7. La resolució que decideixi sobre la sol·licitud d'homologació d'un centre de reconeixement mèdic no exhaureix la via administrativa, i contra aquesta es pot interposar recurs d'alçada. El termini màxim per dictar i notificar la resolució sobre el recurs és de tres mesos. Transcorregut el termini sense que hagi recaigut resolució expressa s'ha d'entendre desestimat el recurs. Tot això sense perjudici del dret dels interessats, exhaurida la via administrativa, a recórrer en la via jurisdiccional contenciosa administrativa.

Article 71. *Validesa de l'homologació.*

1. L'homologació conserva la validesa dins del seu període de vigència mentre el centre compleixi els requisits exigits en la present Ordre per al seu atorgament.

Correspon a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries comprovar, en qualsevol moment, el compliment pels centres dels requisits esmentats.

2. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot exigir als centres homologats de reconeixement mèdic l'aportació de tota la informació que consideri necessària per comprovar que es mantenen les condicions que van justificar l'atorgament de l'homologació.

3. En particular, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de realitzar inspeccions dels centres homologats:

- a) Quan es tinguin dubtes fundats de possibles incompliments dels requisits que els siguin exigibles.
- b) Aleatòriament, en qualsevol moment que ho decideixi.

4. Sense perjudici del que indiquen els apartats anteriors, tots els centres homologats estan obligats a notificar prèviament, a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, totes les variacions que es produeixin en les matèries sobre les quals se'ls requereix informació en la present Ordre. També han de comunicar prèviament els seus plans relatius a noves metodologies i pràctiques d'avaluació de la capacitat psicofísica, així com les modificacions dels seus mitjans materials.

A més han de comunicar en el termini màxim d'un mes des que es produeixi, qualsevol variació que afecti les dades que consten a la Secció de centres mèdics del Registre especial ferroviari.

5. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, per a l'exercici de les seves funcions inspectores en la matèria esmentada, pot comptar amb la col·laboració d'entitats de provada capacitat.

6. Quan la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries constati que un centre de reconeixement mèdic ha deixat de complir els requisits que li siguin exigibles ha d'iniciar el procediment de suspensió o, si s'escau, de revocació, de l'homologació de què disposi, de conformitat amb el que estableix l'article següent.

Article 72. *Suspensió i revocació de l'homologació.*

1. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot suspendre motivadament l'homologació atorgada a un centre homologat. La suspensió s'ha d'acordar quan es constati l'incompliment de qualssevol dels requisits exigits per al seu atorgament i fins que no es reparin els incompliments detectats.

2. La resolució per la qual s'acordi la suspensió de l'homologació és immediatament executiva des de la notificació a l'interessat.

3. El centre de reconeixement mèdic pot sol·licitar l'anul·lació de la suspensió, una vegada reparades les anomalies que la van causar.

4. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de revocar l'homologació d'un centre mèdic quan els incompliments que hagin provocat la suspensió de l'homologació no hagin estat convenientment reparats en el termini de dotze mesos des que va ser executada la suspensió.

5. El procediment per a la suspensió o, si s'escau, la revocació de l'homologació, l'ha d'iniciar la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, i donar audiència al centre

perquè, en el termini màxim de 15 dies, formuli les alegacions que consideri pertinents. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha de dictar resolució en el termini màxim de sis mesos, la qual s'ha d'anotar en el Registre especial ferroviari. Transcorregut el termini sense que s'hagi notificat la resolució de suspensió o revocació es produeix la caducitat del procediment, que s'ha de declarar per mitjà de la resolució corresponent en la qual, així mateix, s'ha d'ordenar l'arxivament de les actuacions.

6. La resolució que decideixi sobre la suspensió o revocació de l'homologació d'un centre no exhaureix la via administrativa, i es pot interposar recurs d'alçada. El termini màxim per dictar i notificar la resolució sobre el recurs és de tres mesos. Transcorregut el termini sense que hagi recaigut resolució expressa s'ha d'entendre desestimat el recurs. Exhaurida la via administrativa l'interessat pot recórrer a la jurisdicció contenciosa administrativa de conformitat amb la normativa vigent.

Disposició addicional primera. Dret d'acreditació de la formació, qualificació i experiència prèvia del personal ferroviari.

A l'efecte d'acreditar la seva formació, qualificació i experiència prèvia, tot aquell personal que exerceixi o hagi exercit, en l'àmbit ferroviari, alguna de les funcions relacionades amb la seguretat en la circulació per a les quals en aquesta Ordre es preveu la corresponent habilitació o certificat, té dret a sol·licitar a l'entitat ferroviària o centre homologat de manteniment de material rodant en què hagi prestat serveis laborals la pertinent certificació que acrediti l'exercici de les funcions esmentades, i aquells estan obligats a emetre-la i notificar-la en el termini màxim d'un mes. Qualsevol controvèrsia suscitada en relació amb la certificació laboral esmentada pot ser plantejada per l'interessat en la via jurisdiccional laboral. En aquesta certificació s'ha de fer constar, a més, la formació, qualificació i experiència prèvia de l'esmentat personal. La certificació pot ser tinguda en compte pels centres homologats de formació, els responsables de seguretat en la circulació i els directors dels centres homologats de manteniment de material rodant als efectes de convalidació per a l'obtenció o recuperació de la validesa de les habilitacions o certificats.

Disposició addicional segona. Personal que exerceixi la seva activitat en les connexions d'altres xarxes amb la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

1. En els convenis que estableixi l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries amb els ports o aeroports d'interès general o amb administradors d'infraestructures d'altres xarxes ferroviàries, s'han d'especificar, entre altres aspectes, els requisits i les condicions d'autorització que ha de complir el personal de les entitats esmentades que, exercint responsabilitats de circulació, s'ocupa de realitzar, entre d'altres, les tasques d'interlocució i coordinació per als moviments de connexió d'entrada i sortida de les xarxes dels esmentats ports o aeroports amb la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'esmentada entitat pública empresarial.

2. En els convenis que estableixi l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries amb els titulars d'apartadors o derivacions, s'han d'especificar, entre altres aspectes, els requisits i les condicions d'autorització que ha de complir el personal de les esmentades instal·lacions que, exercint responsabilitats de circulació, s'ocupa de realitzar, sota les ordres i supervisió del responsable de circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, les tasques d'interlocució i coordinació per als moviments de connexió d'entrada i sortida dels esmentats apartadors o derivacions, amb la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'entitat pública empresarial esmentada.

En cap cas els titulars de l'autorització poden exercir cap funció inherent a la gestió del sistema de control, de circulació i de seguretat a la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, funció l'exercici de la qual ha de realitzar sempre aquesta entitat pública empresarial d'acord amb el que estableix l'apartat 4 de l'article 22 de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari.

L'autorització està subjecta al règim que estableixin expressament els convenis abans esmentats, especialment quan es refereix a les seves condicions d'atorgament, validesa, suspensió i renovació. A més, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot fixar, mitjançant la resolució corresponent, les determinacions relatives a la formació exigible, l'expedició de la mateixa autorització i les proves de valoració de l'aptitud psicofísica.

Mentre no es formalitzin els convenis esmentats són aplicables les consignes actualment vigents a cada un dels casos. En qualsevol cas, en el termini màxim de 12 mesos comptats a partir de la data d'entrada en vigor d'aquesta Ordre, les consignes esmentades han de ser actualitzades i adaptades al que s'hi estableix. En cas que ja estiguin formalitzats els convenis, i sempre que no siguin contradictoris amb el que assenyala aquesta disposició addicional, el termini d'actualització i revisió es redueix a 6 mesos.

Al personal ferroviari que, al moment d'entrar en vigor aquesta Ordre, ja estigui realitzant funcions de responsabilitat de la coordinació de la circulació en les connexions dels apartadors i derivacions particulars amb la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, se li ha d'expedir l'autorització sense que sigui aplicable cap exigència formativa, i especificar que l'atorgament obeeix al que estableix aquesta disposició addicional.

Disposició addicional tercera. *Reconeixement de les llicències de maquinistes expedides per altres estats membres de la Unió Europea.*

1. Les llicències de maquinistes en vigor expedides pels altres estats membres de la Unió Europea de conformitat amb la normativa comunitària són vàlides a l'Estat espanyol. Per raons de seguretat en la circulació han d'acreditar el requisit de coneixement de l'idioma castellà corresponent al nivell 3 de l'annex VI, apartat 8, de la Directiva 2007/59, de 23 d'octubre, pel qual el maquinista demostrï la capacitat de comunicar-se de manera que:

- Pugui fer front a situacions concretes en què hi hagi un element imprevist.
- Pugui fer descripcions.
- Pugui mantenir una conversa senzilla.

Amb la finalitat que les comunicacions es realitzin de manera segura i eficaç amb tots els seus interlocutors en el sistema ferroviari espanyol.

2. L'acreditació del coneixement de l'idioma castellà a què es refereix l'apartat anterior es pot realitzar, entre d'altres formes, a través d'un certificat expedit per un centre homologat de formació de personal ferroviari.

3. La validesa de les llicències dels maquinistes expedides per estats no membres de la Unió Europea depèn del que estableixin els corresponents acords bilaterals subscrits per l'Estat espanyol.

4. Per al reconeixement de les llicències de maquinista expedides a ciutadans de la Unió Europea en un Estat no membre, els és aplicable el règim de reconeixement de les qualificacions professionals que estableix el Reial decret 1837/2008, de 8 de novembre, que incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2005/36/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de setembre de 2005, i la Directiva 2006/100/CE del Consell, de 20 de novembre de 2006, relatives al reconeixement de qualificacions professionals, així com a determinats aspectes de la professió d'advocat.

Disposició addicional quarta. *Excepcions al règim general dels certificats o habilitacions de conducció.*

1. Excepcions a l'exigència del certificat de conducció d'infraestructura. No s'aplica als maquinistes que exerceixin la seva activitat per compte d'entitats ferroviàries el requisit de ser titular d'un certificat o habilitació per a una part determinada de la infraestructura, sempre que durant la conducció estiguin acompanyats d'un altre maquinista que tingui el certificat o habilitació vàlid requerit per a la infraestructura de què es tracti, en els casos següents:

a) Alteració del servei ferroviari que exigeixi el desviament de trens o el manteniment de trams, especificats per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

- b) Serveis excepcionals de caràcter únic que utilitzin trens històrics.
- c) Serveis de mercaderies excepcionals de caràcter únic, sempre que hagi estat autoritzat per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.
- d) En el cas de lliurament, demostració i proves tècniques d'un tren i d'una locomotora nous.
- e) Als efectes de formació i examen de maquinistes.

Quan es recorri a un maquinista addicional s'ha d'informar prèviament l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

El recurs a aquesta possibilitat l'ha de decidir l'empresa ferroviària; i no pot ser imposat per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ni per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

2. Autoritzacions excepcionals de conducció per a nou material rodant. Amb independència de l'exigència dels certificats o habilitacions de conducció necessaris per conduir material rodant per la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, es poden atorgar autoritzacions excepcionals de conducció per a nou material rodant en els casos següents:

- a) Supòsits de nou material rodant en procés de validació o fabricació, per part del fabricant o en procés de validació o de proves, per part d'una entitat ferroviària:

En els processos de fabricació o validació que porti a terme el fabricant, per conduir –en proves o demostració o bé per al seu lliurament– material rodant autopropulsat, tren o locomotora, per la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries; així com per conduir en proves nou material rodant d'una entitat ferroviària per l'esmentada xarxa, és necessari que l'agent de conducció pertanyi a una entitat ferroviària i disposi d'una autorització excepcional atorgada per l'entitat ferroviària a proposta del seu responsable de seguretat en la circulació i d'un certificat del responsable del fabricant del material en el qual s'expressi que l'interessat ha realitzat una formació adequada per fer demostracions, desplaçaments per al lliurament o les proves, segons els casos.

En tot cas, la conducció emparada per les esmentades autoritzacions excepcionals està condicionada al compliment dels requisits exigibles, de conformitat amb la normativa de seguretat en la circulació, tant respecte al material rodant com respecte a la infraestructura per la qual ha de circular.

- b) Supòsit de material rodant reformat en procés de validació.

Per conduir material rodant reformat, en proves del procés de validació, per la xarxa ferroviària d'interès general administrada per l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, és necessari que l'agent de conducció disposi d'una autorització excepcional atorgada per l'entitat ferroviària a proposta del seu responsable de seguretat en la circulació.

En tot cas, la conducció emparada per les autoritzacions excepcionals està condicionada al compliment dels requisits exigibles, de conformitat amb la normativa de seguretat en la circulació, tant respecte al material rodant com respecte de la infraestructura per la qual ha de circular.

Les autoritzacions excepcionals a què es refereixen les lletres a) i b) anteriors, llevat dels supòsits que s'expedeixin per a casos concrets o per una sola vegada, s'han d'expedir per un termini màxim de 12 mesos, renovables per una sola vegada; i queden extingides automàticament pel compliment del termini per al qual van ser atorgats.

Disposició addicional cinquena. *Alteracions de les condicions psicofísiques del personal ferroviari.*

Quan el personal ferroviari afectat per l'ordre consideri que el seu estat de salut posa en risc la seva aptitud per a la feina, n'ha d'informar immediatament l'entitat ferroviària de la qual depengui.

Quan l'entitat ferroviària tingui coneixement, per si mateixa o per un metge, que l'estat de salut del personal esmentat s'ha deteriorat fins al punt de posar en risc la seva aptitud per a la feina, ha d'adoptar immediatament les mesures necessàries, inclosos exàmens d'aptitud psicofísica, i si és necessari ha de procedir a la suspensió o, si s'escau, revocació del certificat o habilitació corresponent i a l'actualització en el seu registre. A més, ha de prendre les mesures necessàries perquè, en cap moment durant el servei, es pugui veure afectada la concentració, atenció o conducta del personal perquè està sota la influència de qualsevol substància que el pugui afectar. En els casos d'incapacitat laboral de més de tres mesos s'ha d'informar immediatament el Registre especial ferroviari.

Disposició addicional sisena. *Controls per a detecció de consum d'alcohol i d'indicis analítics de consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives.*

1. En les proves inicials o periòdiques dels certificats d'aptitud psicofísica, que s'efectuïn en els centres de reconeixement mèdic homologats, per a l'obtenció i conservació de l'eficàcia dels títols habilitadors que ho requereixin, tal com estableix aquesta Ordre, s'han de realitzar, dins d'aquestes, proves específiques per detectar consum d'alcohol i indicis analítics de consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives.

2. L'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i les empreses ferroviàries, per donar compliment a la normativa reglamentària sobre seguretat en la circulació ferroviària, poden dur a terme controls aleatoris per detectar taxes d'alcoholèmia i drogues d'abús i substàncies psicoactives entre tot el seu personal habilitat.

3. El Ministeri de Foment i l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, en l'exercici de les facultats d'inspecció de les activitats ferroviàries que els confereixen l'article 86 de la Llei del sector ferroviari i la seva correlació en matèria d'investigació d'accidents que recull el Reglament del sector ferroviari, poden ordenar la realització de controls per detectar consum d'alcohol i indicis analítics de consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives.

Aquests controls s'ha de realitzar en l'exercici de la seva activitat professional, i es poden efectuar al personal de circulació, d'infraestructura, d'operacions del tren i de conducció que regula aquesta Ordre.

4. El resultat obtingut després de la realització de les proves per detectar el consum d'alcohol: es considera positiu quan aquest superi les taxes d'alcoholèmia màximes que estableix la disposició addicional onzena del Reial decret 2387/2004, 30 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament del sector ferroviari.

5. El resultat obtingut després de la realització de les proves per detectar el consum de drogues d'abús i substàncies psicoactives: es considera positiu si hi ha indicis analítics de les substàncies esmentades.

6. En qualsevol dels casos expressats a l'apartat anterior, i per garantir a l'interessat la identitat de la mostra biològica analitzada i la idoneïtat del resultat obtingut, s'estableix un procediment de cadena de custòdia de les mostres biològiques, i s'acorda realitzar, amb el laboratori d'anàlisis clíniques, a totes les mostres que resultin positives una segona prova que es considera de confirmació, i que s'efectua amb un mètode analític diferent, de més sensibilitat, capaç de validar els resultats obtinguts.

7. Si el resultat d'una de les proves permet detectar que s'ha excedit la taxa màxima d'alcohol que estableix el Reial decret 2387/2004, 30 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament del sector ferroviari, o que hi ha indicis analítics de consum de drogues d'abús i/o substàncies psicoactives, s'ha de procedir de la manera següent:

a) En les proves de valoració de capacitat psicofísica, el subjecte és valorat amb la consideració de no apte.

b) En els controls aleatoris, s'aplica el que preveu l'articulat d'aquesta Ordre, per a cada cas, a cadascun dels títols habilitadors que tingui la persona sotmesa a aquest control.

Disposició addicional setena. *Establiment d'itineraris formatius bàsics.*

Correspon a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, mitjançant una resolució publicada en el «Butlletí Oficial de l'Estat», l'establiment dels itineraris formatius bàsics i la càrrega lectiva mínima que han de respectar els programes formatius per a l'obtenció de les habilitacions i certificats que regula l'Ordre.

En el cas de nou material rodant, la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha d'autoritzar els esmentats itineraris formatius bàsics i la càrrega lectiva mínima, de conformitat amb la proposta formulada per les empreses ferroviàries, a través dels seus responsables de seguretat en la circulació, que han d'haver previst, durant el procés constructiu de nou material rodant els dits itinerari formatiu i càrrega lectiva mínima, i formular la corresponent proposta a la Direcció General esmentada, almenys amb una antelació de 3 mesos a la previsió de posada en servei d'aquest material.

Disposició addicional vuitena. *Registre i intercanvi d'informació.*

1. En el Registre especial ferroviari s'han d'anotar tots els títols habilitadors que siguin atorgats, així com les seves actualitzacions, renovacions, modificacions, suspensions, revocacions i dates d'expiració, i altres circumstàncies com ara extraviaments, robatori o destrucció d'aquests títols. Així mateix ha de facilitar, amb la prèvia sol·licitud raonada, informació sobre la situació dels dits títols a les autoritats competents espanyoles o de la Unió Europea, o entitats de la qual depengui el seu titular. Els titulars poden accedir, així mateix, en qualsevol moment a les dades pròpies que figuren en el Registre especial ferroviari sobre els títols habilitadors esmentats. Les dades del Registre han de ser actualitzades periòdicament.

2. Les empreses ferroviàries i l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries:

a) Han de portar un registre en el qual han d'anotar tots els certificats i les habilitacions expedits, així com les seves actualitzacions, renovacions, modificacions, suspensions, revocacions i dates d'expiració així com altres circumstàncies com ara extraviaments, robatori o destrucció. Aquest registre ha de contenir les dades de cada certificat o habilitació expedits, així com els relatius a les verificacions periòdiques corresponents. Les dades del registre s'han d'actualitzar periòdicament.

b) Han de col·laborar amb el Registre especial ferroviari per intercanviar informació i proporcionar-li l'accés a les dades corresponents.

c) Han de facilitar informació sobre el contingut dels certificats i habilitacions a les autoritats competents espanyoles i, si s'escau, dels altres estats membres de la Unió Europea quan així li ho requereixin com a conseqüència de les seves activitats transnacionals.

El titular pot accedir en qualsevol moment a les dades pròpies que figuren en els registres de les entitats ferroviàries, així com obtenir-ne una còpia amb la prèvia sol·licitud.

Disposició addicional novena. *Despeses de formació dels maquinistes.*

Quan una entitat ferroviària contracti un maquinista la formació del qual hagi estat finançada, en part o del tot, per una altra entitat ferroviària que el maquinista hagi abandonat voluntàriament abans dels dos anys, aquesta pot sol·licitar a aquella ser compensada pel cost d'aquesta formació.

Disposició addicional desena. *Condicions excepcionals de capacitat psicofísica i requisits mèdics.*

Fins al 12 de gener de 2019, al personal ferroviari afectat per aquesta Ordre els és aplicable, en casos excepcionals autoritzats per la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries, condicions diferents a les que estableixen els annexos d'aquesta Ordre referits a les condicions de capacitat psicofísica i requisits mèdics. En aquest cas la validesa de les llicències queda limitada al territori espanyol.

Disposició addicional onzena. *Habilitacions de pilot de seguretat i d'operador de maquinària d'infraestructures.*

Quan una persona en possessió de l'habilitació de pilot de seguretat o d'operador de maquinària d'infraestructura atorgada a l'empara del que estableix l'apartat 5 de l'article 13, canviï d'empresa, el responsable de seguretat en la circulació de l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries pot proposar, mitjançant una resolució motivada, l'atorgament d'una altra d'idèntica sense necessitat que la persona esmentada segueixi el corresponent curs de formació, sempre que aquesta persona compleixi els requisits establerts per al manteniment de les habilitacions esmentades.

Disposició addicional dotzena. *Inclusió en el sistema de gestió de la seguretat.*

Tota empresa ferroviària o administrador d'infraestructura ferroviària inclou, d'acord amb la present Ordre, com a part del seu sistema de gestió de la seguretat en la circulació, els procediments d'expedició i actualització dels certificats de conducció, així com els procediments de recursos o impugnació que permetin sol·licitar al personal la revisió d'una decisió relativa a l'expedició, actualització, suspensió o retirada del dit certificat. Així mateix, s'ha de fer referència als requisits dels exàmens i examinadors destinats a comprovar les qualificacions requerides per a l'obtenció dels dits certificats.

Disposició transitòria primera. *Equivalència de titulacions acadèmiques a efectes laborals.*

L'equivalència dels estudis acadèmics exigits en l'Ordre ho és a efectes laborals. La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries pot reconèixer de forma motivada l'equivalència a efectes laborals de les titulacions acadèmiques dels aspirants a l'obtenció dels títols habilitadors que regula aquesta Ordre.

Disposició transitòria segona. *Règim aplicable al personal ferroviari que presta els seus serveis a l'entitat pública empresarial Ferrocarrils de Via Estreta (FEVE).*

D'acord amb el que estableix la disposició transitòria cinquena de la Llei del sector ferroviari, el personal ferroviari que presti els seus serveis a l'entitat pública empresarial Ferrocarrils de Via Estreta (FEVE) es continua regint pel règim que actualment li és aplicable mentre no es desplegui un règim específic per al personal esmentat.

Disposició transitòria tercera. *Convalidació al personal de RENFE dels requisits de nivell acadèmic mínim exigibles per accedir a la formació per als títols i les habilitacions.*

Als efectes del que regula aquesta Ordre, s'estableix, per al personal que, a l'entrada en vigor de la Llei 39/2003, de 17 de novembre, del sector ferroviari, pertanyia a l'entitat Xarxa Nacional dels Ferrocarrils Espanyols i que actualment està integrat en les plantilles de personal de les entitats RENFE-Operadora o Administrador d'Infraestructures Ferroviàries, un termini transitori per a l'adaptació de la seva qualificació professional, durant el qual, en virtut de l'experiència professional acumulada i dels processos de formació contínua existent en les dites entitats, se li considera convalidat el compliment dels requisits de nivell acadèmic mínim que preveu aquesta Ordre, per poder accedir a la formació que permeti l'obtenció dels títols de conducció i dels diferents tipus d'habilitacions que s'hi regulen.

Aquest termini transitori acaba el 31 de desembre de 2011.

Disposició transitòria quarta. *Accés als títols de conducció del personal pertanyent a altres empreses ferroviàries diferents de RENFE-Operadora.*

El personal a què es refereix la disposició transitòria tercera de l'Ordre FOM/2520/2006, de 27 de juliol, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció de títols i habilitacions que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la

seguretat, així com el règim dels centres de formació del personal esmentat i dels de valoració de la seva aptitud psicofísica, i que a l'entrada en vigor de la present Ordre no hagi superat les proves corresponents i que tinguin dret a presentar-se a nous exàmens, s'han de realitzar abans del 31 de desembre de 2011.

Disposició transitòria cinquena. *Règim aplicable al personal de les entitats prestadores dels serveis complementaris.*

1. Mentre el Ministeri de Foment no aprovi, de conformitat amb la Llei del sector ferroviari i el Reglament del sector ferroviari, el règim jurídic que estableixi els requisits exigibles per a la prestació dels serveis complementaris, l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries ha d'atorgar, si s'escau, al personal de les entitats que prestin aquests serveis, les habilitacions que corresponguin quan per a l'exercici de les seves funcions es requereixi alguna de les que regula aquesta Ordre.

2. Les habilitacions atorgades d'acord amb el que disposa l'apartat anterior deixen de tenir validesa de conformitat amb el que s'estableixi en la normativa aprovada a aquest efecte pel Ministeri de Foment.

Disposició transitòria sisena. *Personal no pertanyent a entitats ferroviàries.*

El personal que no pertanyi a una empresa ferroviària o a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i que, a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre, estigui en possessió de l'habilitació d'operador de maquinària d'infraestructura i del corresponent títol A de conducció, descrits en el títol V de l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, pot continuar exercint la conducció de vehicles ferroviaris auxiliars per trams de línia no exclusius per a treballs d'infraestructura, sempre que vagi acompanyat d'un agent responsable coneixedor de la corresponent infraestructura conforme a les condicions que s'estableixin en la normativa de seguretat en la circulació.

El personal que no pertanyi a una empresa ferroviària o a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i que, a l'entrada en vigor d'aquesta Ordre, tingui l'habilitació d'operador de vehicles de maniobres i el corresponent títol A de conducció, descrits en el títol V de l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, pot continuar exercint les funcions d'operador de vehicles de maniobres amb les mateixes condicions i idèntics requisits amb què les exercia.

Disposició transitòria setena. *Autoritzacions per a determinat personal ferroviari.*

Sense perjudici del que preveu l'article 13.5 d'aquesta Ordre, les persones alienes a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries que, a l'entrada en vigor, tinguin una autorització d'encarregat de feines expedida per l'entitat esmentada, que els faculta per a la realització de les funcions corresponents a l'habilitació d'encarregat de feines, que regula l'esmentat article 13, la mantenen a títol personal, mentre compleixin les condicions de validesa que determina l'article 16.

En els casos excepcionals, degudament justificats, en què no hi hagi personal habilitat disponible de l'entitat esmentada, es pot admetre que realitzin aquesta funció agents d'altres empreses que s'habilitin degudament com a encarregats de feines per part de l'entitat esmentada. Les referides habilitacions tenen una validesa no superior a tres anys.

Disposició transitòria vuitena. *Vigència temporal del títol V de l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol.*

El títol V de l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció de títols i habilitacions que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat, així com el règim dels centres de formació de l'esmentat personal i dels de valoració de la seva aptitud psicofísica, manté la seva vigència fins al dia 11 de gener de 2019, data en la qual serà substituït pel títol VI de la present Ordre, tot això de conformitat amb el calendari establert en la disposició final tercera.

Disposició transitòria novena. *Adequació dels títols habilitadors de l'actual Ordre a la normativa comunitària.*

Les competències funcionals, les hores de formació i la resta dels requisits i condicions establerts en aquesta Ordre per a l'obtenció i l'exercici dels diferents títols habilitadors a què aquesta es refereix, s'han d'acomodar, en cada moment, als que estableixi la normativa de la Unió Europea.

Disposició derogatòria única. *Derogació normativa.*

Queda derogada l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció de títols i habilitacions que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat, així com el règim dels centres de formació d'aquest personal i dels de valoració de la seva aptitud psicofísica, i els seus annexos.

Disposició final primera. *Hores de formació dels cursos formatius de llicència i certificats del personal de conducció.*

La resolució de la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries a què es refereix l'apartat 2 de l'article 30 d'aquesta Ordre s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» abans de l'1 de juliol 2011 per a les llicències i certificats del personal de conducció que presti serveis transfronterers; i abans de l'1 de juliol de 2013 per a les llicències i certificats del personal de conducció que presti els altres serveis ferroviaris.

Disposició final segona. *Adaptació de denominacions.*

Les referències fetes al responsable tècnic de manteniment de material rodant ferroviari, conforme a la denominació realitzada per l'Ordre FOM/2520/2006, de 27 de juliol, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció de títols i habilitacions que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat, així com el règim dels centres de formació de l'esmentat personal i dels de valoració de la seva aptitud psicofísica, s'han d'entendre fetes d'ara endavant al responsable de control de manteniment de material rodant ferroviari que regula la present Ordre.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

1. Aquesta Ordre entra en vigor el mateix dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», amb l'excepció del títol VI, que ho ha de ser conforme al calendari següent:

a. A partir del 12 de gener de 2012: per a l'atorgament de les llicències i certificats de conducció per a la realització de transport internacional de viatgers, inclosa, si s'escau, la realització de cabotatge, o de transport internacional de mercaderies.

A partir d'aquesta mateixa data els maquinistes que exerceixen la seva activitat en els serveis de transport anteriors han de complir el que recull aquesta Ordre en relació amb el compliment de les verificacions periòdiques.

b. A partir del 12 de gener de 2014, l'atorgament de les noves llicències i certificats de conducció s'ha de fer de conformitat amb el que estableix aquesta Ordre.

c. Respecte dels títols i habilitacions de conducció expedits d'acord amb l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, s'ha de seguir el procés de bescanvi següent:

c.1 Títols de conducció de categoria A i habilitacions de conducció corresponents. A partir de l'1 de gener de 2014 s'ha de procedir a canviar els títols de conducció de categoria A i les habilitacions de conducció per les corresponents llicències de maquinista i certificats de categoria A, conformes amb la present Ordre. El calendari que ha de regular aquest procés de bescanvi l'ha d'establir la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries abans de l'1 d'octubre de 2013. Aquest procés ha d'estar conclòs abans de l'1 d'abril de 2015.

c.2 Títols conducció de categoria B i habilitacions de conducció corresponents. A partir de l'1 de gener de 2017 s'ha de procedir a canviar els títols de conducció de categoria B i les habilitacions de conducció per les corresponents llicències de maquinista i certificats de categoria B, conformes amb la present Ordre. El calendari que ha de regular aquest procés de bescanvi l'ha d'establir la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries abans de l'1 de juliol de 2016. Aquest procés ha d'estar conclòs abans del 12 de gener de 2019.

c.3 La llicència de maquinista l'ha d'expedir la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries i els certificats de categoria A i B l'entitat ferroviària en la qual estigui ocupat el treballador. Els dos documents han de fer menció expressa a aquesta disposició final tercera, així com també a la norma legal o reglamentària que va emparar l'atorgament del corresponent títol de conducció.

d. El personal en formació que amb anterioritat al 12 de gener de 2012 hagi iniciat un curs formatiu de conducció per als serveis als quals es refereix la lletra a) anterior ha d'obtenir, si s'escau, els corresponents títols i habilitacions de conformitat amb el que estableix la indicada Ordre FOM 2520/2006.

e. El personal en formació que amb anterioritat al 12 de gener de 2014 hagués iniciat un curs formatiu de conducció per als serveis als quals es refereix la lletra b) anterior ha d'obtenir, si s'escau, els corresponents títols i habilitacions de conformitat amb el que estableix l'esmentada Ordre FOM 2520/2006.

2. Fins aleshores segueix vigent el títol V de l'Ordre FOM 2520/2006, de 27 de juliol, per la qual es determinen les condicions per a l'obtenció de títols i habilitacions que permeten l'exercici de les funcions del personal ferroviari relacionades amb la seguretat, així com el règim dels centres de formació de l'esmentat personal i dels de valoració de la seva aptitud psicofísica. Aquest títol perd la seva vigència, a cadascun dels supòsits indicats a les lletres a) a la e) de l'apartat anterior, en les dates que s'indiquen en les lletres esmentades per a cada supòsit.

3. La referència que es fa a la llicència de conducció en els articles 13.4 i 19.4, corresponents a l'habilitació d'operador de maquinària d'infraestructura i d'operador de vehicles de maniobres, respectivament, s'entén feta també al títol de conducció de categoria A que regula l'esmentada Ordre 2520/2006 fins al límit temporal indicat a la lletra c) de l'apartat 1 anterior.

Disposició final quarta. *Autorització a la Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.*

La Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries ha d'adoptar les mesures necessàries per al compliment i l'aplicació d'aquesta Ordre i ha de resoldre els dubtes que en relació amb la seva interpretació es puguin suscitar.

Madrid, 5 de novembre de 2010.–El ministre de Foment, José Blanco López.

ANNEX I

Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal de circulació

Requisits generals:

No han de patir cap malaltia ni prendre medicació, drogues o substàncies que puguin provocar els efectes següents:

- Pèrdua sobtada de la consciència;
- Disminució de l'atenció o concentració;
- Incapacitat sobtada;
- Perduda de l'equilibri o de la coordinació;
- Limitació significativa de la mobilitat.

Visió:

- a) Agudesa visual llunyana: 0,800 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,300 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).
- b) Si cal fer servir dispositius correctors per assolir l'agudesa visual requerida, ha de dur disponible un recanvi de la seva correcció.
- c) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia -8 diòptries.
- d) Està permesa la utilització de lents de contacte, a condició que no siguin lentilles acolorides ni fotocromàtiques. Les lentilles proveïdes de filtre UV estan autoritzades.
- e) Agudesa visual intermèdia i propera: suficient, sense o amb correcció.
- f) Altres condicions:
 - 1r. Sentit cromàtic normal amb el test d'Ishihara i, si és necessari, confirmat amb una altra prova.
 - 2n Temps de resposta a l'enlluernament normal.
 - 3r Sentit lluminós normal.
 - 4t Visió estereoscòpica normal.
 - 5è Camp visual complet.
 - 6è Integritat dels ulls i els seus annexos.
 - 7è Fusió present.
 - 8è No patir cap malaltia progressiva dels òrgans de la visió.
 - 9è En cas d'implants i/o cirurgia refractiva han de transcórrer sis mesos abans de tornar a ser valorat, en tot cas ha d'aportar informe oftalmològic favorable.

Audició:

- a) Audició suficient, sense o amb pròtesi auditiva, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.
- b) Audiometria tonal liminar:
 - 1r Pèrdua mitjana calculada amb la mitjana aritmètica de les pèrdues a 500, 1.000 i 2.000 Hz que compleixi la condició següent:

No sobrepassar els 40 dB HL, en cap de les oïdes. Només s'ha de permetre assolir els 45 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 30 dB HL.
 - 2n Pèrdua a 4.000 Hz que compleixi la condició següent:

No sobrepassar els 60 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 70 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 50 dB HL.
- c) Altres condicions otorinolaringològiques:
 - 1r No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.
 - 2n No patir anomalies ni cap malaltia del sistema vestibular.

Capacitat psicològica:

- La capacitat psicològica per exercir les seves tasques amb criteris de seguretat s'estableix sobre la base de l'avaluació de les aptituds següents:
- a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).
 - b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).
 - c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

ANNEX II

Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal d'infraestructura

Requisits generals:

No han de patir cap malaltia ni prendre medicació, drogues o substàncies que puguin provocar els efectes següents:

- Pèrdua sobtada de la consciència;
- Disminució de l'atenció o concentració;
- Incapacitat sobtada;
- Perduda de l'equilibri o de la coordinació;
- Limitació significativa de la mobilitat.

1. Per al cas de l'encarregat de feines i del pilot de seguretat en la circulació:

Visió:

- a) Agudesa visual llunyana: 0,800 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,300 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).
- b) Si cal utilitzar dispositius correctors per assolir l'agudesa visual requerida, ha de dur disponible un recanvi de la seva correcció.
- c) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia -8 diòptries.
- d) Està permesa la utilització de lents de contacte, a condició que no siguin lentilles acolorides ni fotocromàtiques. Les lentilles proveïdes de filtre UV estan autoritzades.
- e) Agudesa visual intermèdia i propera: suficient, sense o amb correcció.
- f) Altres condicions:

1r Sentit cromàtic normal amb el test d'Ishihara i, si és necessari, confirmat amb una altra prova.

2n Temps de resposta a l'enlluernament normal.

3r Sentit lluminós normal.

4t Visió estereoscòpica normal.

5è Camp visual complet.

6è Integritat dels ulls i els seus annexos.

7è Fusió present.

8è No patir cap malaltia progressiva dels òrgans de la visió.

9è En cas d'implants i/o cirurgia refractiva han de transcórrer almenys sis mesos abans de tornar a ser valorat, en tot cas ha de presentar informe oftalmològic favorable.

Audició:

a) Audició suficient, sense o amb pròtesi auditiva, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.

b) Audiometria tonal liminar:

1r Pèrdua mitjana calculada amb la mitjana aritmètica de les pèrdues en les freqüències de 500, 1.000 i 2.000 Hz que compleixi les condicions següents.

2n No sobrepassar els 40 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 45 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 30 dB HL.

3r Pèrdua a 4.000 Hz:

No sobrepassar els 60 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 70 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 50 dB HL.

c) Altres condicions otorinolaringològiques:

1r No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.

2n No patir anomalies ni cap malaltia del sistema vestibular.

Capacitat psicològica:

La capacitat psicològica per a l'exercici de les seves tasques amb criteris de seguretat s'estableix sobre la base de l'avaluació de les aptituds següents:

- a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).
- b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).
- c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

2. Per al cas de l'operador de maquinària d'infraestructura:

A més de les condicions exigides per als casos anteriors ha de complir les condicions addicionals següents, que les modifiquen o complementen:

Visió:

- a) Agudesa visual llunyana: 0,800 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,500 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).
- b) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia -8 diòptries.

Audició:

- a) Audició suficient, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.
- b) Altres condicions otorinolaringològiques:

En casos especials, està permès l'ús de pròtesis auditives.

ANNEX III

Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal d'operacions del tren

Requisits generals:

No han de patir cap malaltia ni prendre medicació, drogues o substàncies que puguin provocar els efectes següents:

- Pèrdua sobtada de la consciència;
- Disminució de l'atenció o concentració;
- Incapacitat sobtada;
- Pèrdua de l'equilibri o de la coordinació;
- Limitació significativa de la mobilitat.

1. Per al cas de l'auxiliar d'operacions del tren.

Visió:

- a) Agudesa visual llunyana: 0,700 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,300 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).
- b) Si cal utilitzar dispositius correctors per a assolir l'agudesa visual requerida, ha de dur disponible un recanvi de la seva correcció.
- c) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia -8 diòptries.
- d) Està permesa la utilització de lents de contacte, a condició que no siguin lentilles acolorides ni fotocromàtiques. Les lentilles proveïdes de filtre UV estan autoritzades.
- e) Agudesa visual intermèdia i propera: suficient, sense o amb correcció.
- f) Altres condicions:
 - 1r Visió binocular present.
 - 2n Sentit lluminós normal.
 - 3r Camp visual complet.

- 4t Integritat dels ulls i els seus annexos.
- 5è Fusió present.
- 6è No patir cap malaltia progressiva dels òrgans de la visió.
- 7è En cas d'implants oculars i/o cirurgia refractiva han de transcórrer almenys sis mesos per tornar a ser valorat, i en tot cas ha de presentar informe oftalmològic favorable.

Audició:

a) Audició suficient, sense o amb pròtesi auditiva, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.

b) Audiometria tonal liminar:

1r Pèrdua mitjana calculada amb la mitjana aritmètica de les pèrdues en les freqüències de 500, 1.000 i 2.000 Hz que compleixi les condicions següents.

2n No sobrepassar els 45 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 50 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 40 dB HL.

3r Pèrdua a 4.000 Hz:

No sobrepassar els 65 dB HL, en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 75 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 55 dB HL.

c) Altres condicions otorinolaringològiques:

1r No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.

2n No patir anomalies ni cap malaltia del sistema vestibular.

Sistema locomotor:

Estat anatòmic i funcional del sistema locomotor que permeti la realització correcta de les tasques del seu lloc de treball.

Aparell respiratori:

a) No patir cap malaltia obstructiva crònica mal controlada.

b) No patir apnea del somni no controlada adequadament.

Sistema nerviós:

a) No patir afeccions que cursin amb atacs convulsius, tremolors, incoordinació de moviments, trastorns de la marxa, pèrdues brusques de coneixement o alteracions del nivell de consciència.

b) No patir epilèpsia en cap de les seves formes.

Psiquisme i altres:

a) No patir cap malaltia mental.

b) No patir cap malaltia alcohòlica crònica.

c) No presentar indicis analítics de consum de drogues d'abús.

d) No estar sota tractament amb substàncies psicoactives capaços d'alterar el nivell de consciència, la capacitat de concentració, de vigilància, el comportament, l'equilibri, la coordinació o la mobilitat.

e) No patir diabetis insulínoddependent ni diabetis tipus II amb afectació sistèmica o mal controlada o tractada amb fàrmacs potencialment hipoglucemians.

Capacitat psicològica:

La capacitat psicològica per al desenvolupament de les seves tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir sobre la base de l'avaluació de les aptituds següents:

a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).

- b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).
- c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

2. Per al cas del carregador:

Visió:

- a) Agudesa visual llunyana: 0,700 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,300 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).
- b) Si cal utilitzar dispositius correctors per assolir l'agudesa visual requerida, ha de dur disponible un recanvi de la seva correcció.
- c) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia -8 diòptries.
- d) Està permesa la utilització de lents de contacte, a condició que no siguin lentilles acolorides ni fotocromàtiques. Les lentilles proveïdes de filtre UV estan autoritzades.
- e) Agudesa visual intermèdia i propera: suficient, sense o amb correcció.
- f) Altres condicions:
 - 1r Visió binocular present.
 - 2n Sentit lluminós normal.
 - 3r Camp visual complet.
 - 4t Integritat dels ulls i els seus annexos.
 - 5è Fusió present.
 - 6è No patir cap malaltia progressiva dels òrgans de la visió.
 - 7è En cas d'implants oculars i/o cirurgia refractiva han de transcórrer almenys sis mesos per tornar a ser valorat, i en tot cas ha de presentar informe oftalmològic favorable.
- g) Altres condicions: està permesa la visió en un sol ull sempre que l'agudesa visual sigui, almenys, 0,800, sense o amb correcció. Es requereix la resta d'«altres condicions de l'auxiliar d'operacions del tren» de la mateixa manera però adaptades quan es doni aquesta circumstància.

Audició:

- a) Audició suficient, sense o amb pròtesi auditiva, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.
- b) Audiometria tonal liminar:
 - 1r Pèrdua mitjana calculada amb la mitjana aritmètica de les pèrdues en les freqüències de 500, 1.000 i 2.000 Hz que compleixi les condicions següents.
 - 2n No sobrepassar els 45 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 50 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altre oïda no se superin els 40 dB HL.
 - 3r Pèrdua a 4.000 Hz:

No sobrepassar els 65 dB HL, en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 75 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altre oïda no se superin els 55 dB HL.

c) Altres condicions otorinolaringològiques:

- 1r No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.
- 2n No patir anomalies ni cap malaltia del sistema vestibular.
- 3r Per al cas de l'operador de vehicles de maniobres:

A més de les condicions exigides per als casos anteriors ha de complir les condicions addicionals següents, que les modifiquen o complementen:

Visió:

- a) Agudesa visual llunyana: 0,800 amb els dos ulls en visió binocular, amb un mínim de 0,500 en l'ull pitjor, amb correcció o sense (escala decimal de visió llunyana).

- b) Màxima correcció permesa: hipermetropia +5 diòptries/miopia -8 diòptries.
- c) Altres condicions:
 - 1r Sentit cromàtic normal amb el test d'Ishihara i, si és necessari, confirmat amb una altra prova.
 - 2n Temps de resposta a l'enlluernament normal.
 - 3r Sentit lluminós normal.
 - 4t Visió estereoscòpica normal.
 - 5è Camp visual complet.
 - 6è Integritat dels ulls i els seus annexos.
 - 7è Fusió present.
 - 8è No patir cap malaltia progressiva dels òrgans de la visió.
 - 9è En cas d'implants i/o cirurgia refractiva han de transcórrer sis mesos abans de tornar a ser valorat, en tot cas ha d'aportar informe oftalmològic favorable.

Audició:

- a) Audició suficient, confirmada per un audiograma, això és, audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.
- b) Audiometria tonal liminar:
 - 1r Pèrdua mitjana calculada amb la mitjana aritmètica de les pèrdues en les freqüències de 500, 1.000 i 2.000 Hz que compleixi les condicions següents.
 - 2n No sobrepassar els 40 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 45 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 30 dB HL.
 - 3r Pèrdua a 4.000 Hz:

No sobrepassar els 60 dB HL, en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 70 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 50 dB HL.

- c) Altres condicions otorinolaringològiques:

En casos especials, està permès l'ús de pròtesis auditives.

ANNEX IV

Condicions de capacitat psicofísica per a la certificació de valoració d'aptitud del personal de conducció

Requisits generals:

No s'ha de patir cap malaltia ni prendre medicació, drogues o substàncies que puguin provocar els efectes següents:

- Pèrdua sobtada de la consciència;
- Disminució de l'atenció o concentració;
- Incapacitat sobtada;
- Pèrdua de l'equilibri o de la coordinació;
- Limitació significativa de la mobilitat.

1. Visió:

Agudeses visual llunyana, amb correcció o sense: 1,0; mínim 0,5 per a l'ull de menys visió;

Lentilles correctores màximes: hipermetropia +5, miopia -8. S'autoritzen excepcions en casos especials i després de dictamen d'un oftalmòleg. La decisió última correspon al metge;

Visió propera i intermèdia: suficient, amb correcció o sense;

S'autoritzen les lents de contacte i les ulleres sempre que siguin sotmeses al control periòdic d'un especialista;

Visió de colors normal: utilització d'una prova reconeguda, com la d'Ishihara, complementada amb una altra prova reconeguda, en cas que sigui necessari;

Camp de visió: complet;

Visió pels dos ulls: efectiva. No és necessària en persones amb adaptació adequada i una experiència de compensació suficient. Únicament en cas de pèrdua de la visió binocular una vegada iniciat el treball;

Visió binocular: efectiva;

Reconeixement de senyals dels colors: la prova s'ha de basar en el reconeixement de colors per separat i no de diferències relatives;

Sensibilitat al contrast: bona;

Absència de malalties degeneratives de l'ull;

Només es permeten implants oculars, queratomies i queratectomies a condició que siguin objecte de reconeixement a intervals anuals o segons la periodicitat decidida pel metge;

Capacitat de resistència a l'enlluernament;

No estan autoritzades les lents de contacte de color ni les lents fotocromàtiques. S'autoritzen les lents amb filtre UV.

2. Audició:

a) Audició suficient, confirmada per un audiograma, això és:

Audició suficient per mantenir una conversa telefònica i ser capaç de sentir tonalitats d'alerta i missatges de ràdio.

b) Audiometria tonal liminar:

1r La pèrdua auditiva no ha de ser superior a 40 dB a 500 i 1.000 Hz;

2n La pèrdua auditiva no ha de ser superior a 45 dB a 2.000 Hz per a l'oïda de pitjor conducció aèria;

3r Pèrdua als 4.000 Hz. La pèrdua a 4000 Hz no ha de sobrepassar els 60 dB HL en cap de les oïdes. Només es permet assolir els 70 dB HL a l'oïda amb pitjor audició, quan a l'altra oïda no se superin els 50 dB HL.

c) Altres condicions otorinolaringològiques:

No patir alteracions cròniques de la parla que dificultin la comunicació verbal suficientment potent i clara.

Cap anomalia del sistema vestibular.

En casos especials, està permès l'ús de pròtesis auditives.

3. Capacitat psicològica: la capacitat psicològica per a l'exercici de les seves tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir sobre la base de l'avaluació de les aptituds següents:

a) Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).

b) Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).

c) Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

S'han d'utilitzar tests de valoració de capacitat psicològica (psicotècnics).

4. Embaràs: s'han d'aplicar les disposicions legals de protecció de les maquinistes embarassades. En casos de mala tolerància o patologia, l'embaràs pot ser considerat una causa provisional i transitòria d'exclusió de la maquinista.

5. Continguts mínims del reconeixement:

5.1 Reconeixements mèdics.

Reconeixement mèdic general;

Examen de funcions sensorials (visió, audició, percepció de colors);

Anàlisi de sang i orina, amb cerca, entre d'altres coses, de la diabetis mellitus, en la mesura que siguin necessaris per valorar l'aptitud física del candidat;

Electrocardiograma (ECG) en repòs;

Detecció de substàncies psicòtropes com drogues il·lícites o tractament mèdic psicòtrop i el consum d'alcohol que qüestionin l'aptitud per al treball.

5.2 Capacitat psicològica i exàmens psicològics: la capacitat psicològica per a l'exercici de les seves tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir a partir de l'avaluació de les aptituds següents:

- Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).
- Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).
- Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

L'objectiu dels exàmens psicològics és ajudar en la designació i gestió del personal ferroviari. En la determinació del contingut de l'avaluació psicològica, l'examen ha d'avaluar que l'aspirant o personal ferroviari no revela deficiències psicològiques, en particular en aptituds operatives o en qualsevol factor pertinent de la personalitat que puguin afectar l'execució segura de les seves funcions. En l'avaluació psicològica es poden utilitzar a més exercicis de test.

6. Reconeixements periòdics al maquinista. Contingut mínim del reconeixement psicofísic periòdic:

Els reconeixements periòdics han d'incloure com a mínim:

Reconeixement mèdic general;

Examen de funcions sensorials (visió, audició, percepció de colors);

Anàlisi de sang i orina per a la detecció de diabetis mellitus i altres estats que indiqui l'examen clínic;

Detecció de substàncies psicòtropes com drogues il·lícites o tractament mèdic psicòtrop i el consum d'alcohol.

S'ha de fer a més, un ECG en repòs als maquinistes més grans de 40 anys.

Valoració de la capacitat psicològica. L'exercici de les tasques amb criteris de seguretat s'ha d'establir a partir de l'avaluació de les aptituds següents:

- Cognitiva (atenció, concentració, memòria, raonament, percepció, comunicació).
- Psicomotriu (velocitat de reacció, coordinació psicomotriu).
- Comportament-personalitat (autocontrol emocional, fiabilitat comportamental, responsabilitat, psicopatologia, autonomia).

S'han d'utilitzar tests de valoració de capacitat psicològica (psicotècnics).

ANNEX V

Programa de formació i proves d'avaluació de maquinistes

V.1) Programa de formació:

I. Principis generals:

Amb caràcter general, el programa de formació ha de tenir un correcte equilibri entre la formació teòrica (aula i demostracions) i pràctica (experiència de treball, conducció amb supervisió i conducció sense supervisió en via bloquejada de la xarxa ferroviària d'interès general amb fins de formació).

És possible la formació assistida per ordinador per a l'aprenentatge individual de les normes d'exploració, situacions de senyalització, etc., així com la utilització de simuladors, especialment per a la recreació i situacions degradades.

Pel que fa a l'adquisició de coneixements sobre una línia, es pot preveure el sistema en què un maquinista vagi acompanyat per un altre maquinista durant un nombre adequat

de trajectes al llarg de la dita línia; és possible utilitzar com a mètodes de formació alternatiu, entre d'altres, gravacions dels itineraris realitzades des de la cabina del maquinista.

II. Coneixements professionals generals i prescripcions relatives a la llicència:

La formació general té els objectius següents:

Adquisició de coneixements i pràctica de tècniques ferroviàries, en particular els principis de seguretat i l'esperit en què es basa la normativa en matèria d'exploració.

Adquisició de coneixements i pràctica sobre els riscos relacionats amb l'exploració ferroviària i els mitjans per controlar-los.

Adquisició de coneixements i pràctica sobre els principis rectoris d'una o diverses maneres d'exploració.

Adquisició de coneixements i pràctica sobre els trens, la seva composició i els requisits tècnics de les màquines motrius, vagons, cotxes i altre material rodant.

En particular, el maquinista ha de poder:

Entendre les condicions concretes de l'activitat del maquinista, el seu interès i les seves exigències tant en el pla professional com personal (jornades de treball especials, absència del domicili, etc.).

Aplicar les regles de seguretat del personal.

Identificar el material rodant.

Conèixer i aplicar amb precisió un mètode de treball.

Identificar els diferents documents de referència i aplicació (Manual de procediments i Llibre horari dels trens, tal com es defineixen a l'ETI d'«Exploració», Manual de conducció, Guia de reparació d'avaries, etc.).

Aprendre comportaments que siguin compatibles amb l'exercici de responsabilitats essencials de seguretat.

Conèixer l'existència de procediments aplicables en cas d'accident amb víctimes.

Distingir els riscos relacionats amb l'exploració ferroviària en general.

Conèixer l'existència dels diversos principis de la seguretat de la circulació.

Aplicar els principis bàsics de l'electrotècnica.

Conèixer les actuacions establertes per a situacions degradades de seguretat en la circulació.

III. Coneixements professionals generals i prescripcions relatius als certificats:

A. Certificats indicats per a la conducció de vehicles de categoria A

A.1 Respecte al material rodant: al terme de la formació específica relativa al material rodant, el maquinista ha de poder realitzar satisfactòriament les tasques següents:

1. Proves i verificacions prescrites abans de la sortida i al començament del servei de maniobres: el maquinista ha de poder:

Procurar-se la documentació i equip necessaris.

Comprovar les prestacions de la unitat motriu.

Comprovar les indicacions que figurin en els documents a bord de la unitat motriu.

Assegurar-se, realitzant les proves i comprovacions previstes, que la unitat motriu està en condicions d'assegurar el remolc del tren i dels vagons en la maniobra, i que funcionen els dispositius de seguretat.

Comprovar la disponibilitat i operativitat dels equips de protecció i seguretat obligatoris amb anterioritat als relleus de locomotora i inicis de viatge o servei de la maniobra.

Realitzar les operacions corrents de manteniment preventiu.

2. Coneixements del material rodant: per conduir la unitat motriu, el maquinista ha de conèixer la totalitat dels sistemes de comandament i indicadors posats a la seva disposició, en particular els relacionats amb:

- La tracció.
- La frenada.
- Els dispositius relacionats amb la seguretat de la circulació.

Per poder detectar i localitzar una anomalia del material rodant, assenyalar-la i determinar les condicions de represa de la marxa o servei de la maniobra així com, en determinats casos, efectuar una intervenció, el maquinista ha de conèixer:

- Les estructures mecàniques.
- Els òrgans de suspensió i connexió.
- Els òrgans de rodament.
- Els equips de seguretat.
- Els dipòsits de combustible, dispositius d'alimentació de combustible i òrgans d'escapament.
- El dispositiu de marcatge que figura a l'interior i a l'exterior del material, especialment els símbols utilitzats per al transport de mercaderies perilloses.
- Els sistemes elèctrics i pneumàtics.
- Els òrgans de captació i circuits d'alta tensió.
- Els mitjans de comunicació (ràdio, telefonia, senyals visuals, senyals auditiu, etc.).
- Els òrgans de frenada.
- Els elements particulars de les unitats motrius.

3. Proves de frenada: el maquinista ha de ser capaç de:

Verificar i calcular, abans de la sortida del tren o servei de la maniobra, que la seva potència de frenada, tal com especifiquen els documents dels vehicles, correspon a la potència de frenada prescrita per a la infraestructura i àmbits ferroviaris.

Verificar el funcionament dels diversos components del sistema de frenada de la unitat motriu i del tren, segons escaigui, abans de tota posada en moviment, en la posada en servei i en marxa.

4. Conducció del tren o de la maniobra de manera que no es deteriorin les instal·lacions ni els vehicles: el maquinista ha de ser capaç de:

Utilitzar tots els dispositius de comandament i control que estiguin a la seva disposició, segons les regles aplicables.

Arrencar el tren respectant les limitacions relatives a l'adherència i la potència.

Utilitzar, sempre que sigui possible, el fre amb prudència per reduir la velocitat i aturar el tren, respectant el material rodant i les instal·lacions.

5. Anomalies: el maquinista ha de:

- Ser capaç d'estar atent als esdeveniments inusuals relacionats amb la conducció del tren.
- Conèixer els mitjans de protecció i comunicació disponibles.

6. Incidents i accidents d'explotació, incendis i accidents amb víctimes: el maquinista ha de conèixer els procediments d'evacuació del tren, del terminal o estació de classificació en cas d'emergència.

7. Condicions de represa de la marxa després d'un incident que afecti el material rodant: Després d'un incident, el maquinista ha de ser capaç d'avaluar si el material pot seguir circulant i en quines condicions, de tal manera que notifiqui aquestes condicions com més aviat millor a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries i a la seva empresa ferroviària.

El maquinista ha de ser capaç de determinar si és necessària l'avaluació d'un pèrit abans que el tren pugui reprendre la marxa.

8. Inmobilització del tren o de la maniobra: el maquinista ha de ser capaç de prendre les mesures necessàries per evitar que el tren o la maniobra, o parts del tren, es posin en marxa o en moviment intempestivament, fins i tot en les condicions més desfavorables.

A més, el maquinista ha de conèixer les mesures per aturar un tren, una maniobra o parts d'un tren, en cas que es posin en moviment intempestivament.

A.2 Respecte a la infraestructura: al final de la formació específica relativa a la infraestructura, el maquinista ha de poder realitzar satisfactòriament les tasques següents:

1. Proves de frenada: el maquinista ha de ser capaç de verificar i calcular, abans de la sortida del tren o de la maniobra, que la potència de frenada d'aquests, tal com especifiquen els documents dels vehicles, correspon a la potència de frenada prescrita per a la línia o maniobra.

2. Tipus de marxa i velocitat màxima del tren en funció de les característiques de la línia, terminal o estació de classificació.

El maquinista ha de ser capaç de:

a) Tenir en compte les informacions que se li transmetin, ordres relacionades amb la maniobra, limitacions de velocitat o les indicacions que ofereixin els senyals.

b) Determinar el tipus de marxa i la velocitat màxima assignada al tren, en funció de les característiques de la infraestructura ferroviària i del tren.

3. Coneixement de la línia, terminal o estació de classificació: el maquinista ha de ser capaç de preveure i reaccionar correctament en termes de seguretat i d'altres aspectes funcionals, com la puntualitat i els aspectes econòmics. En conseqüència, ha de conèixer bé les línies, terminals o estacions de maniobres, així com les instal·lacions ferroviàries que recorri, fins i tot, arribat el cas, els itineraris alternatius convinguts.

Són importants els aspectes següents:

Les condicions d'explotació (realització de maniobres, canvis de via, circulació en un sol sentit, etc.).

La realització d'un itinerari i la consulta dels documents corresponents.

La determinació de les vies utilitzables per al tipus de circulació considerat.

Les normes de circulació aplicables i el significat del sistema de senyalització.

El règim d'explotació.

El sistema de bloqueig i reglamentació associada.

Nom, situació i localització a distància d'estacions i llocs d'explotació, a fi de preveure la conducció.

La senyalització de transició entre els diferents sistemes d'explotació o alimentació d'energia.

Les velocitats màximes per a les diferents categories de trens conduïts per l'agent.

Les condicions particulars de frenada, com ara les aplicables en línies de fort pendent.

Les particularitats d'explotació: senyals o panells específics, condicions de sortida, etc.

4. Normes de seguretat: el maquinista ha de ser capaç de:

Realitzar moviments de maniobres, quan les condicions de seguretat es compleixin.

Posar el tren en marxa només si es reuneixen les condicions reglamentàries (horari, ordre o senyal de sortida, obertura de senyals, etc.).

Observar la senyalització (lateral o en cabina), descodificar-la sense dubtes ni errors i portar a terme les accions prescrites.

Circular amb total seguretat segons els sistemes particulars d'explotació: aplicació dels esmentats sistemes quan es rebí l'ordre corresponent, limitació temporal de velocitat, circulació en sentit invers al normal, autorització per excedir senyals que ordenin aturada, maniobres, circular per infraestructures ferroviàries que estan en manteniment i/o reparació, etc.

5. Conducció del tren: el maquinista ha de ser capaç de:

Conèixer en tot moment la seva situació a la línia, terminal o estació de classificació per la qual circula.

Utilitzar, sempre que sigui possible, el fre amb prudència per reduir la velocitat i aturar el tren o la maniobra, respectant el material rodant i les instal·lacions.

Regular la marxa del tren o la maniobra d'acord amb l'horari i les ordres relacionades amb els moviments de maniobres, tenint en compte les característiques de la unitat motriu, el tren, maniobra, la línia i l'entorn.

6. Anomalies: el maquinista ha de ser capaç de:

Prestar atenció, en la mesura que la conducció del tren o la maniobra ho permeti, als esdeveniments inusuals relacionats amb la infraestructura ferroviària i l'entorn: ordres i indicacions relacionades amb la maniobra, senyals, via, alimentació d'energia, passos a nivell, voltants de la via, altres circulacions, i al pas per les estacions.

Conèixer les distàncies precises per a la realització de maniobres o obstacles.

Notificar com més aviat millor a l'administrador d'infraestructures el lloc i la naturalesa de les anomalies constatades, assegurant-se de ser ben interpretat pel seu interlocutor.

Tenir en compte la infraestructura, cuidar o fer que es vetlli per la seguretat de la circulació de persones sempre que sigui necessari.

7. Incidents i accidents d'explotació, incendis i accidents amb víctimes: el maquinista ha de ser capaç de:

Adoptar les disposicions de protecció i alerta en cas d'accident amb víctimes.

Determinar el punt d'aturada del tren després d'un incendi i, si escau, facilitar l'evacuació dels ocupants.

Facilitar tan aviat com sigui possible les dades pertinents sobre l'incendi, si no ha pogut dominar-lo ell mateix.

Notificar com més aviat millor les esmentades condicions a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

Avaluar si la infraestructura ferroviària permet que continuï la marxa del vehicle o el tren i en quines condicions.

8. Prova lingüística: els maquinistes que s'hagin de comunicar amb l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries sobre qüestions essencials relacionades amb la seguretat han de tenir la competència lingüística necessària en l'idioma castellà. Aquesta competència lingüística els ha de permetre comunicar-se de manera activa i eficaç en situacions tant rutinàries com adverses i d'emergència.

Han de poder utilitzar els missatges i el mètode de comunicació especificats a l'ETI d'«Explotació». Per a això, els maquinistes han de ser capaços de comunicar-se d'acord amb el nivell 3 que hi figura, on es detalla el que s'indica a continuació:

«Nivell 3:

Pot fer front a situacions concretes en què existeixi un element imprevist.

Pot descriure

Pot mantenir una conversa senzilla.»

B. Certificats indicats per a la conducció de vehicles de categoria B.

B.1 Respecte al material rodant: al final de la formació específica relativa al material rodant, el maquinista ha de poder realitzar satisfactòriament les tasques següents que l'autoritzen a la conducció de transport de persones o de mercaderies:

1. Proves i verificacions prescrites abans de la sortida del tren: el maquinista ha de poder:

Procurar-se la documentació i equip necessaris.

Comprovar les prestacions de la unitat motriu.

Comprovar les indicacions que figurin en els documents a bord de la unitat motriu.
Assegurar-se, realitzant les proves i comprovacions previstes, que la unitat motriu està en condicions d'assegurar el remolc del tren, i què funcionen els dispositius de seguretat.
Comprovar la disponibilitat i operativitat dels equips de protecció i seguretat obligatoris amb anterioritat als relleus de locomotora i inicis de viatge.
Realitzar les operacions corrents de manteniment preventiu.

2. Coneixement del material rodant: per conduir la unitat motriu, el maquinista ha de conèixer la totalitat dels sistemes de comandament i indicadors posats a la seva disposició, en particular; els relacionats amb:

- La tracció.
- La frenada.
- Els dispositius relacionats amb la seguretat de la circulació.

Per poder detectar i localitzar una anomalia del material rodant, assenyalar-la i determinar les condicions de represa de la marxa així com, en determinats casos, efectuar una intervenció, el maquinista ha de conèixer:

- Les estructures mecàniques.
- Els òrgans de suspensió i connexió.
- Els òrgans de rodament.
- Els equips de seguretat.
- Els dipòsits de combustible, dispositius d'alimentació de combustible i òrgans d'escapament.
- El dispositiu de marcatge, que figura a l'interior i a l'exterior del material, especialment els símbols utilitzats per al transport de mercaderies perilloses.
- Els sistemes de registre de viatges.
- Els sistemes elèctrics i pneumàtics.
- Els sistemes d'ajuda a la conducció.
- Els òrgans de captació i circuits d'alta tensió.
- Els sistemes d'informació de senyals en cabina (ASFA, ERTMS, etc.)
- Els mitjans de comunicació (ràdio, telefonia, senyals visuals, senyals auditius, etc.).
- Els plans de viatge.
- Els elements que constitueixen el material rodant, la seva funció i els dispositius particulars del material remolcat, en especial el sistema d'aturada del tren per descompressió del circuit general de frenada.
- Els òrgans de frenada.
- Els elements particulars de les unitats motrius.
- El mecanisme de tracció, els motors i les transmissions.

3. Proves de frenada del tren: el maquinista ha de ser capaç de:

Verificar i calcular, abans de la sortida del tren, que la seva potència de frenada, tal com especifiquen els documents dels vehicles, correspon a la potència de frenada prescrita per a la infraestructura ferroviària.

Verificar el funcionament dels diversos components del sistema de frenada de la unitat motriu i del tren, segons escaigui, abans de tota posada en moviment, en la posada en servei, i en marxa.

4. Tipus de marxa i de velocitat màxima del tren en funció de les característiques de la línia: el maquinista ha de ser capaç de:

Tenir en compte les informacions que se li transmetin abans de tota sortida.

Determinar el tipus de marxa i la velocitat límit del tren en funció de variables com les limitacions de velocitat, condicions meteorològiques o modificacions de la senyalització.

5. Conducció del tren o de la maniobra, de manera que no es deteriorin les instal·lacions ni els vehicles: el maquinista ha de ser capaç de:

Utilitzar tots els dispositius de comandament i control que estiguin a la seva disposició, segons les regles aplicables.

Arrencar el tren respectant les limitacions relatives a l'adherència i la potència.

Utilitzar el fre amb prudència, sempre que sigui possible, per reduir la velocitat i aturar el tren, respectant el material rodant i les instal·lacions.

6. Anomalies: el maquinista ha de:

Ser capaç d'estar atent als esdeveniments inusuals relacionats amb la conducció del tren.

Ser capaç d'inspeccionar el tren i identificar els indicadors d'anomalies, diferenciar-los i reaccionar segons la seva importància respectiva, i intentar solucionar-les, afavorint en tots els casos la seguretat de la circulació ferroviària i les persones.

Conèixer els mitjans de protecció i comunicació disponibles.

7. Incidents i accidents d'explotació, incendis i accidents amb víctimes: el maquinista ha de:

Ser capaç de prendre les disposicions de protecció i alerta en cas d'accident amb víctimes a bord del tren.

Ser capaç de determinar si el tren transporta mercaderies perilloses i identificar-les sobre la base de la documentació del tren i la llista de vagons.

Conèixer els procediments d'evacuació d'un tren en cas d'emergència.

8. Condicions de represa de la marxa, després d'un incident que afecti el material rodant: Després d'un incident, el maquinista ha de ser capaç d'avaluar si el material pot seguir circulant i en quines condicions, de tal forma que notifiqui aquestes condicions com més aviat millor a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

El maquinista ha de ser capaç de determinar si és necessària l'avaluació d'un pèrit abans que el tren pugui reprendre la marxa.

9. Immobilització del tren: el maquinista ha de ser capaç de prendre les mesures necessàries per evitar que el tren, o parts del tren, es posin en marxa o en moviment intempestivament, fins i tot en les condicions més desfavorables.

A més, el maquinista ha de conèixer mesures per aturar un tren o parts d'un tren, en cas que es posin en moviment intempestivament.

B.2 Respecte a la Infraestructura: al final de la formació específica relativa a la infraestructura, el maquinista ha de poder realitzar satisfactòriament les tasques següents:

1. Proves de frenada del tren: el maquinista ha de ser capaç de verificar i calcular, abans de la sortida del tren, que la seva potència de frenada, tal com especifiquen els documents dels vehicles, correspon a la potència de frenada prescrita per a la línia.

2. Tipus de marxa i velocitat màxima del tren en funció de les característiques de la línia: el maquinista ha de ser capaç de:

a) Tenir en compte les informacions que se li transmetin, com ara les limitacions de velocitat o les indicacions que ofereixin els senyals.

b) Determinar el tipus de marxa i la velocitat màxima assignada del tren en funció de les característiques de la infraestructura ferroviària i de la composició del tren.

3. Coneixement de la línia: el maquinista ha de ser capaç de preveure i reaccionar correctament en termes de seguretat i d'altres aspectes funcionals, com la puntualitat i els aspectes econòmics. En conseqüència, ha de conèixer bé les línies i instal·lacions ferroviàries que recorri, així com, arribat el cas, els itineraris alternatius convinguts.

Són importants els aspectes següents:

Les condicions d'explotació (canvis de via, circulació en un sol sentit, etc.).

La realització d'un itinerari i la consulta dels documents corresponents.

La determinació de les vies utilitzables per al tipus de circulació considerat.
Les normes de circulació aplicables i el significat del sistema de senyalització.
El règim d'exploració.
El sistema de bloqueig i reglamentació associada.
Nom, situació i localització a distància d'estacions i llocs d'exploració, a fi de preveure la conducció.

La senyalització de transició entre els diferents sistemes d'exploració o alimentació d'energia.

Les velocitats màximes per a les diferents categories de trens conduïts per l'agent.

Els perfils topogràfics.

Les condicions particulars de frenada, com ara les aplicables en línies de fort pendent.

Les particularitats d'exploració: senyals o panells específics, condicions de sortida, etc.

4. Normes de seguretat: el maquinista ha de ser capaç de:

Posar el tren en marxa només si es reuneixen les condicions reglamentàries (horari, ordre o senyal de sortida, obertura de senyals, etc.).

Observar la senyalització (lateral o en cabina), descodificar-la sense dubtes ni errors i portar a terme les accions prescrites.

Circular amb total seguretat segons els sistemes particulars d'exploració: aplicació dels esmentats sistemes quan es rebí l'ordre corresponent, limitació temporal de velocitat, circulació en sentit invers al normal, autorització per excedir senyals que ordenin aturada, maniobres, circular per infraestructures ferroviàries que estan en manteniment i/o reparació, etc.

Observar les parades que estiguin previstes en l'horari o hagin estat ordenades, i efectuar si escau les operacions de servei de viatgers en aquestes.

5. Conducció del tren: el maquinista ha de ser capaç de:

Conèixer en tot moment la seva situació en la línia per la qual circula.

Utilitzar, sempre que sigui possible, el fre amb prudència per reduir la velocitat i aturar el tren, respectant el material rodant i les instal·lacions.

Regular la marxa del tren d'acord amb l'horari i les eventuais consignes d'estalvi d'energia, tenint en compte les característiques de la unitat motriu, el tren, la línia i l'entorn.

6. Anomalies: el maquinista ha de ser capaç de:

Prestar atenció, en la mesura que la conducció del tren ho permeti, als esdeveniments inusuals relacionats amb la infraestructura ferroviària i l'entorn: senyals, via, alimentació d'energia, passos a nivell, voltants de la via, altres circulacions, i al pas per les estacions.

Conèixer les distàncies precises per respectar obstacles.

Notificar com més aviat millor a l'administrador d'infraestructures el lloc i la naturalesa de les anomalies constatades, i assegurar-se de ser ben interpretat pel seu interlocutor.

Tenir en compte la infraestructura, cuidar o fer que es vetlli per la seguretat de la circulació de persones sempre que sigui necessari.

7. Incidents i accidents d'exploració, incendis i accidents amb víctimes: el maquinista ha de ser capaç de:

Adoptar les disposicions de protecció i alerta en cas d'accident amb víctimes.

Determinar el punt d'aturada del tren després d'un incendi i, si escau, facilitar l'evacuació dels viatgers.

Facilitar tan aviat com sigui possible les dades pertinents sobre l'incendi, si no ha pogut dominar-lo ell mateix.

Notificar com més aviat millor les esmentades condicions a l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries.

Avaluar si la infraestructura ferroviària permet que continuï la marxa del vehicle o el tren i en quines condicions.

8. Prova lingüística: els maquinistes que s'hagin de comunicar amb l'Administrador d'Infraestructures Ferroviàries sobre qüestions essencials relacionades amb la seguretat han de tenir la competència lingüística necessària en l'idioma castellà. Aquesta competència lingüística els ha de permetre comunicar-se de manera activa i eficaç en situacions tant rutinàries com adverses i d'emergència.

Han de poder utilitzar els missatges i el mètode de comunicació especificats a l'ETI «Explotació». Per a això, els maquinistes han de ser capaços de comunicar-se d'acord amb el nivell 3 que hi figura, on es detalla el que s'indica a continuació:

«Nivell 3:

Pot fer front a situacions concretes en què existeixi un element imprevist

Pot descriure.

Pot mantenir una conversa senzilla.»

V.2) Proves d'avaluació: les proves d'avaluació per als certificats han de fer referència a les matèries següents:

1) Per al certificat de conducció de categoria A.

Respecte al material rodant:

Proves i verificacions prescrites abans de la sortida del tren i al començament del servei de maniobres.

Coneixement del material rodant.

Proves de frenada del tren.

Conducció del tren o de la maniobra, de manera que no es deteriorin les instal·lacions ni els vehicles.

Anomalies.

Incidents i accidents d'explotació, incendis i accidents amb víctimes.

Condicions de represa de la marxa després d'un incident que afecti el material rodant.

Immobilització del tren.

Respecte a la infraestructura:

Proves de frenada del tren.

Tipus de marxa i velocitat màxima del tren en funció de les característiques de la línia, terminal o estació de classificació.

Coneixement de la línia, terminal o estació de classificació.

Normes de seguretat.

Conducció del tren.

Anomalies.

Incidents i accidents d'explotació, incendis i accidents amb víctimes.

Prova lingüística a aquells aspirants a què es refereix la lletra b de l'apartat 1 de l'article 39.

2) Per al certificat de conducció de categoria B:

Respecte al material rodant:

Proves i verificacions prescrites abans de la sortida del tren.

Coneixement del material rodant.

Proves de frenada del tren.

Tipus de marxa i de velocitat màxima del tren en funció de les característiques de la línia.

Conducció del tren, de manera que no es deteriorin les instal·lacions ni els vehicles.

Anomalies.

Incidents i accidents d'explotació, incendis i accidents amb víctimes.

Condicions de represa de la marxa després d'un incident que afecti el material rodant.

Immobilització del tren.

Respecte a la infraestructura:

Proves de frenada del tren.

Tipus de marxa i velocitat màxima del tren en funció de les característiques de la línia.

Coneixement de la línia.

Normes de seguretat.

Conducció del tren.

Anomalies.

Incidents i accidents d'exploració, incendis i accidents amb víctimes.

Prova lingüística als aspirants a què es refereix la lletra b de l'apartat 1 de l'article 39.

ANNEX VI

Models de llicència i de certificat de conducció

Els models de llicència i de certificat de conducció han d'estar d'acord, respectivament, amb el que estableixen els annexos I i II del Reglament (UE) núm. 36/2010 de la Comissió, de 3 de desembre de 2009, sobre els models comunitaris de llicències de conducció de trens, certificats complementaris, còpies autenticades de certificats complementaris i formularis de sol·licitud de llicències de conducció de trens, en aplicació de la Directiva 2007/59/CE del Parlament Europeu i del Consell; i les seves característiques i continguts han de ser els que a continuació es detallen, de conformitat amb la dita Directiva. S'ha de fer servir aquest format cada vegada que s'expedeixi, renovi, actualitzi, modifiqui o revoqui una llicència o certificat de conducció.

1. Característiques de la llicència: les característiques físiques de la llicència de maquinista s'han d'atènyer a les normes ISO 7810 i ISO 7816-1.

La targeta ha de ser de policarbonat.

Els mètodes de verificació de les característiques del permís de conducció que permetin garantir la seva conformitat amb les normes internacionals s'han d'ajustar a la norma ISO 10373.

2. Contingut de la llicència: la cara anterior de la llicència ha de contenir els elements següents:

a) La menció «llicència de maquinista» impresa en caràcters gruixuts en idioma castellà.

b) El nom de l'Estat emissor: Espanya.

c) L'escut d'Espanya segons el codi ISO 3166, imprès en negatiu en un rectangle blau i envoltat de dotze estrelles grogues.

d) Les dades específics de la llicència expedida, numerats de la manera següent:

i) Cognoms del titular.

ii) Nom del titular.

iii) Data i lloc de naixement del titular.

iv) Data d'expedició de la llicència:

Data d'expiració de la validesa administrativa de la llicència.

Designació de l'autoritat atorgant: Direcció General d'Infraestructures Ferroviàries.

Número de referència assignat per l'ocupador a l'empleat.

v) Nombre de la llicència que dóna accés a les dades del Registre especial ferroviari.

vi) Fotografia del titular.

vii) Signatura del titular;

- viii) Residència permanent o adreça postal del titular.
 - e) La menció «Model de les Comunitats Europees» en idioma castellà i la menció «Llicència de conducció de trens» en les altres llengües de la Unió Europea, impreses en groc per constituir el fons de la llicència.
 - f) Colors de referència: Blau: «Pantone Reflex Blue». Groc: «Pantone Yellow».
 - g) Informació complementària, o restriccions mèdiques d'ús imposades al titular, de conformitat amb la normativa vigent.
3. Certificat: el certificat ha de contenir els elements següents:
- a) Cognoms del titular.
 - b) Nom del titular.
 - c) Data i lloc de naixement del titular.
 - d) Data d'expedició del certificat.
 - e) Data d'expiració de la validesa administrativa del certificat.
 - f) Designació de l'entitat atorgant.
 - g) Número de referència assignat per l'ocupador a l'empleat (opcional).
 - h) Número del certificat que dona accés a les dades del Registre especial ferroviari.
 - i) Fotografia del titular.
 - j) Signatura del titular.
 - k) Residència permanent o adreça postal del titular (facultatiu).
 - l) Categoria en què el titular està autoritzat a conduir.
 - m) Tipus de material rodant que el titular està autoritzat a conduir.
 - n) Infraestructures per les quals el titular està autoritzat a conduir.
 - o) Eventuals mencions addicionals o restrictives.
 - p) Coneixements lingüístics.

ANNEX VII

Titulacions exigibles

S'estableixen els requisits següents de titulació exigibles per accedir a la formació que permet obtenir, respectivament, les llicències de conducció, les habilitacions de circulació, les habilitacions d'infraestructura i les habilitacions d'operacions de tren:

1. Personal de conducció: almenys, el títol de graduat en educació secundària obligatòria o titulació equivalent a efectes laborals.
2. Personal de circulació: almenys, el títol de graduat en educació secundària obligatòria o titulació equivalent a efectes laborals.
3. Personal d'infraestructura: almenys, el títol de graduat en educació secundària obligatòria o titulació equivalent a efectes laborals.
4. Personal d'operacions de tren:

Per a l'habilitació d'auxiliar d'operacions de tren i per a l'habilitació d'operador de vehicles de maniobra: almenys, el títol de graduat en educació secundària obligatòria o titulació equivalent a efectes laborals.

Per a l'habilitació de carregador: almenys, el nivell acadèmic d'estudis primaris o titulació equivalent a efectes laborals.